

**UCHWAŁA NR XX/422/12
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 28 marca 2012 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji programu „Miejski system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w mieście Katowice na lata 2009-2014” za 2011 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., nr 142, poz.1591 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., nr 149, późn. 887).

**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

- § 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji programu „Miejski system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w mieście Katowice na lata 2009-2014” za 2011 rok.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Arkadiusz Godlewski

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
MIEJSKIEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD
DZIECKIEM
I RODZINĄ W MIEŚCIE KATOWICE
NA LATA 2009 - 2014

ZA 2011 ROK

Spis treści

Priorytet 1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina	3
Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. .3	
Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie infrastruktury i dostępności do usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.	3
Cel szczegółowy nr 3: Rozwój prorodzinnych form opieki nad dzieckiem	13
Priorytet 2. Zabezpieczenie socjalne rodziny.	18
Cel szczegółowy nr 1: Dostarczanie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	18
Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie aktywności własnej i umiejętności zaspokajania potrzeb rodziny.	20
Priorytet 3. Edukacja podstawą rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności dziecka	23
Cel szczegółowy 1: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	24
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.	24
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.	25
Priorytet 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.	25
Cel szczegółowy nr 1: Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.	25
Cel szczegółowy nr 2: Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.	26
Priorytet 5. Zdrowie	50
Cel szczegółowy nr 1: Kształtowanie właściwych postaw i zachowań wobec zagrożeń i chorób cywilizacyjnych.	50
Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie rodzin z osobą niepełnosprawną oraz przewlekle chorą.	65
Priorytet 6. Bezpieczeństwo i patologie społeczne.	68
Cel szczegółowy nr 1: Przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom, przestępczym w środowisku lokalnym w tym przemocy wewnątrzrodzinnej i rówieśniczej.	68
Cel szczegółowy 2: Doskonalenie systemu reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	72
Cel szczegółowy nr 3: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.	79

Priorytet 1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina

Cel szczegółowy nr 1: Wsparcie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w dużej mierze prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy zawierającej ocenę funkcjonowania osoby/rodziny, występujące trudności oraz problemy, a także ich przyczyny. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Dalej następuje konsekwentna praca socjalna, udzielanie wsparcia, systematyczna ocena i ewentualna modyfikacja celów i działań.

Działania pracowników socjalnych mają również na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo – wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych, praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

W 2011 roku w Ośrodku dodatkowo została uruchomiona usługa asystenta rodziny będąca dodatkową formą wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Zaangażowanie asystenta rodziny skupione było między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier (wzmocnienie rodziny), pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent rodziny koncentrował się w swojej pracy na wykorzystaniu zasobów własnych rodzin.

Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie infrastruktury i dostępności do usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Zadanie nr 1 Realizacja poradnictwa prawnego, psychiatrycznego, psychologicznego, pedagogicznego, zawodowego i socjalnego w oparciu o zasoby instytucjonalne gminy.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic, rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla młodzieży oraz dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków realizowane było przez Sekcję Psychologiczno - Pedagogiczną Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii zatrudniającą wysoko wykwalifikowaną kadrę merytoryczną: psychologów i pedagogów. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

W ramach poradnictwa prowadzone były również programy psychoedukacyjne. Poradnictwo to miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców, a także w stosunku do młodzieży wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez spożytkowanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych, indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin i klientów w 2011r.	1216
Łączny wymiar godzin udzielonych porad w 2011r.	1685
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w 2011r.	774

Zadanie nr 2. Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych oraz pomocy i terapii psychologicznej adresowanych do rodzin.

Sekcja Psychologiczno – Pedagogiczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowała programy wspierające rodziny, rodziny zastępcze oraz usamodzielnianych wychowanków.

Program „Moje Dziecko”

Program skierowany do mieszkańców Katowic, w szczególności - kobiet w ciąży oraz rodziców wychowujących dzieci do lat 10.

Celem programu było nabycie przez uczestników programu wiedzy i umiejętności umożliwiających prawidłowe pełnienie ról rodzicielskich (matki i ojcowie posiadający dzieci) oraz właściwe przygotowanie do roli matki (kobiety ciężarne).

Liczba uczestników programu w 2011r.	23
Liczba spotkań w 2011r.	87
Liczba godzin programu w 2011r.	108

Program psychoedukacyjny „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”

Program adresowany był do mieszkańców miasta Katowice, w szczególności do rodziców z dziećmi, którzy zgłaszali/zauważali istnienie problemów w relacjach z dziećmi, czuli się zagrożeni utratą wpływu na swoje dzieci oraz do rodziców, którzy gotowi byli podnosić swoje kompetencje wychowawcze oraz rozwijać nowe umiejętności przydatne w procesie wychowywania i opieki nad dziećmi.

Celem programu był rozwój kompetencji wychowawczych rodziców, uświadomienie im ich zasobów oraz deficytów w pełnionej roli rodzicielskiej, stosowanym stylu wychowawczym, edukacja w zakresie właściwego zaspokajania potrzeb członków rodziny, w zakresie właściwego komunikowania się pomiędzy członkami rodziny oraz nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów a także nauka konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi i rozwojowymi dzieci i młodzieży.

Liczba uczestników programu w 2011r.	8
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	11
Liczba godzin programu w 2011r.	23

Program dla usamodzielnianych wychowanków

Adresatami programu byli pełnoletni usamodzielniani wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz niepełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych w wieku od 16 do 17 lat, którzy mieli problemy w relacjach społecznych, nie radzili sobie w samodzielnym funkcjonowaniu w dorosłym życiu oraz mieli problem z zaplanowaniem swojej drogi życiowej.

Celem programu było:

- Wsparcie wychowanków w samodzielnym funkcjonowaniu jako osób dorosłych, a w efekcie zbudowanie sieci wsparcia.
- Wzrost kompetencji społecznych wychowanków.
- Zwiększenie zaangażowania wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych w

pracę nad swoim programem usamodzielnienia.

Liczba uczestników programu w 2011r.	16
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	2
Liczba godzin programu w 2011r.	19

Program „Rodziny zastępcze”

Adresatami programu były rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione, w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz problemy w relacji wychowankowie – opiekunowie. Rodzice zastępczy mieli potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej.

Celem programu było:

- Pogłębienie diagnozy sytuacji rodziny.
- Wsparcie rodziców zastępczych w radzeniu sobie z problemami z dzieckiem, a w efekcie zbudowanie sieci wsparcia.
- Wzrost kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych.

Liczba uczestników programu w 2011r.	14
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	15
Liczba godzin programu w 2011r.	29

Program „Bądźmy razem”

Program „Bądźmy razem” skierowany był do trzech grup adresatów: rodzin zastępczych niespokrewnionych, dzieci przebywających w tych rodzinach i rodzin pochodzenia dzieci.

Głównym celem projektu „Bądźmy razem” było wsparcie rodzin zastępczych niespokrewnionych w realizacji prawa dziecka do posiadania wiedzy o swoim pochodzeniu oraz do podtrzymywania więzi i kontaktu z rodziną pochodzenia. Celem było również zawiązanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych niespokrewnionych, wychowanków tych rodzin i rodzin naturalnych biorących udział w projekcie po zakończeniu realizacji projektu.

Projekt współfinansowany był ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach środków na finansowe wspieranie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną w 2011r. Przyznana kwota dotacji na realizację projektu „Bądźmy razem” wynosiła 25500zł., całkowity koszt projektu wynosił natomiast **36792,08 zł.**

Łącznie w projekcie wzięło udział **10** rodzin zastępczych niespokrewnionych (14 osób), **10** dzieci (wrzesień – grudzień 2011r.). W ramach realizacji projektu zorganizowano cykl spotkań szkoleniowych dla rodziców zastępczych niespokrewnionych i wychowanków w nich przebywających. Zorganizowano również wyjazdowy piknik dla uczestników programu. Pierwsze spotkanie grupy wsparcia odbyło się w grudniu 2011r., kolejne będą realizowane w 2012 roku z częstotliwością raz w miesiącu.

Ponadto, w Świetlicy Środowiskowej nr 5 w Katowicach - Zawodziu, w ramach priorytetu 2 realizowany był **projekt „Stawiam na rodzinę”** – projekt skierowany do członków katowickich rodzin, zwłaszcza tych borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Ważnymi adresatami działań projektowych były dzieci i młodzież, wywodzące się ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym dzieci i młodzież z rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Projekt realizowany był w okresie od sierpnia do grudnia 2011 roku i objął swoimi działaniami **20** dzieci i młodzież, **12** rodzin w ramach indywidualnego specjalistycznego wsparcia pedagogicznego i psychologicznego, a także ok. **70** osób – uczestników II Katowickiego Turnieju Rodzin.

W ramach projektu realizowano indywidualne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, a odbiorcami konsultacji byli rodzice i opiekunowie, borykający się m.in. z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Zrealizowano 18 godzin konsultacji pedagogicznych oraz 13 godzin konsultacji psychologicznych w 12 rodzinach.

Działanie związane z II Katowickim Turniejem Rodzin zrealizowano w dniu 8 października 2011 roku, impreza zgromadziła ok. 70 osób – członków katowickich rodzin, dla których przygotowano wiele atrakcji i rodzinnych konkurencji sportowych. Można było również skorzystać z dmuchanych zjeżdżalni i zamków, dla każdego przygotowano także poczęstunek w postaci kielbasy z grilla i napojów. Wśród uczestników rozlosowano atrakcyjne nagrody w tym. m.in. sprzęt sportowy do dyscyplin rodzinnych.

Zajęcia w ramach projektu adresowane były do dzieci i młodzieży w wieku co najmniej 13 lat. Nie wszystkie rodziny uczestników działań związanych z funkcjonowaniem „Mojego miejsca na ziemi – Klubu działań pozytywnych” korzystają z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach działania „Moje miejsce...” odbyły się w wymiarze 96 godzin (w miesiącach wrzesień, październik, listopad, grudzień) i były to zajęcia związane z realizacją warsztatów tematycznych, m.in. warsztaty fryzjersko – kosmetyczne, taneczne, fitness, graffiti, sztuk walki, Część zajęć była związana z organizacją miejsca spotkań młodzieży, a część dotyczyła prac ręcznych wykonywanych na okoliczność Świąt Bożego Narodzenia. Nad całością pracy z młodzieżą czuwał zatrudniony animator młodzieżowy. Program dotowany był ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Najważniejszym celem projektu „Stawiam na rodzinę” było:

1. Przeciwdziałanie dezintegracji katowickich rodzin oraz zapobieganie umieszczaniu dzieci poza rodzinami naturalnymi poprzez objęcie wsparciem specjalistycznym i organizację środowiskowych form pomocy i integracji grupy co najmniej 100 mieszkańców Katowic do końca 2011 roku.

Projekt spełniał ważną funkcję profilaktyczną, ponieważ podejmowane działania nakierowane były na:

- rozwijanie zainteresowań i pasji oraz kluczowych kompetencji życiowych i zawodowych dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym zwłaszcza ze względu na sytuację rodzinną, zdrowotną, edukacyjną czy miejsce zamieszkania,
- zahamowanie wzrostu liczby dzieci umieszczanych w różnych formach opieki zastępczej poprzez objęcie specjalistycznym wsparciem pedagogicznym i psychologicznym rodziców,
- wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym,
- utrzymanie dziecka w rodzinie poprzez pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- zapobieganie demoralizacji młodzieży oraz zachowaniom ryzykownym, poprzez organizację miejsca i cyklu zajęć absorbujących czas wolny młodzieży w sposób ciekawy i rozwijający,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu absolwentów i pełnoletnich wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej w dzielnicy Zawodzie (Świetlica środowiskowa nr 5),
- stworzenie podwalin pod uruchomienie w przyszłości środowiskowego klubu młodzieżowego w dzielnicy Zawodzie,
- promocję rodzinnych form spędzania czasu wolnego.

Zadanie nr 3. Realizacja usług lokalnej sieci świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych

Zadanie w części realizowane w ramach:

- Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego na podstawie Uchwały Nr LXVI/1336/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 r. oraz
- Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, działającego na podstawie Uchwały Nr LXVI/1335/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 r.

• ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej lub gimnazjum, wywodzących się z rodzin o stwierdzonej bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych, przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Środowiskowa Nr 1, ul. Orkana 7a	21+ 5*
Świetlica Środowiskowa Nr 2, ul. Powstańców 3	48+18*
Świetlica Środowiskowa Nr 3, ul. Gliwicka 74	41+12*
Świetlica Środowiskowa Nr 4, ul. Świdnicka 35	47+ 5*
Świetlica Środowiskowa Nr 5, ul. Czecha 2	34+7*
RAZEM	191+57*

*liczba półkolonistów - uczestników programu „Udane wakacje 2011”

W Świetlicach Środowiskowych w roku 2011 realizowane były następujące grupowe programy socjoterapeutyczne:

Świetlica Środowiskowa Nr 1:

Grupa młodsza koedukacyjna:

- „A, ę czyli bon – ton na wesoło”,
- „Woda nie gryzie. Higiena, samodzielność, samoobsługa.”,

Grupa starsza koedukacyjna:

- „Spokojniej, proszę – moje i twoje odczucia”,
- „Nie „głupiemu” tak, tak „mądrymu” nie,

Świetlica Środowiskowa Nr 2:

Grupa najmłodsza koedukacyjna:

- „Ja i moja grupa”,
- „Poznaję siebie – poznaję grupę – poznaj mnie!”,

Grupa średnia koedukacyjna:

- „Bezpiecznym być”,

- „Moje emocje”,

Grupa dziewcząt starszych:

- „Wiem, że mogę się podobać”,
- „W grupie różnie”,

Grupa chłopców starszych:

- „Nasza grupa jest the best!”
- „Jesteśmy razem”,

Świetlica Środowiskowa Nr 3:

Grupa młodsza:

- „Rozwijamy się i bawimy”,
- „Mam magiczne umiejętności”,

Grupa średnia:

- „Savoir-vivre- na co dzień i od święta”,
- „Mały patriota”,

Grupa starsza:

- „W grupie siła”,
- „Ja w przyszłości”,

Świetlica Środowiskowa Nr 4:

Grupa młodsza koedukacyjna:

- „Na królewskim zamku – życie toczy się dalej...”,
- „Wyprawa w kosmos”,

Grupa średnia koedukacyjna:

- Powiedz mi kim jesteś” oraz „powiedz mi kim jesteś – czyli integracji część dalsza”,

Grupa starsza koedukacyjna:

- "Ja i ty czyli my – integracji część dalsza”,

Świetlica Środowiskowa Nr 5:

Grupa młodsza koedukacyjna:

- „Będę lepszym kolegą”,
- „Nie złość się”,

Grupa średnia koedukacyjna:

- „Podróż w krainę uczuć”,
- „Opowiem ci, co czuję, opowiem ci kim jestem, powiem to słowem pokażę to gestem”,

Grupa starsza koedukacyjna

- „Szczanuję siebie więc inni mnie szanują”,
- „Być człowiekiem dojrzałym, to znaczy być odpowiedzialnym”.

Realizacja obowiązku szkolnego (stan na dzień 31.12.2011 r.):

Liczba dzieci, które nie otrzymały promocji do następnej klasy	7
Liczba absolwentów klas III gimnazjum	2
Liczba absolwentów gimnazjów, którzy złożyli podania do szkół ponadgimnazjalnych	2

Powody braku promocji do następnej klasy:

- nieodpowiednia realizacja obowiązku szkolnego – duże braki z lat poprzednich, brak pracy na lekcji, nieprzygotowanie do sprawdzianów, bardzo niska frekwencja w szkole (5 dzieci)

- problemy w sytuacji rodzinnej: choroba psychiczna matki i rozpad rodziny – separacja, ojciec wyprowadził się z domu. (1 dziecko)
- duże braki z lat poprzednich, brak zainteresowania sytuacją szkolną chłopca ze strony ojca, problem alkoholowy ojca. (1 dziecko)

W Świetlicy Środowiskowej nr 2 w Katowicach-Szopienicach oraz w Świetlicy Środowiskowej nr 3 w Katowicach Załężu, w ramach priorytetu 2 realizowany był **program „Równe szanse”** – program na rzecz integracji społeczności romskiej i polskiej w szczególności na rzecz dzieci wywodzących się z rodzin romskich oraz rodzin dysfunkcyjnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, w tym rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, przeciwdziałający marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz problemowi opóźnionej dojrzałości szkolnej dzieci. Zajęcia w ramach programu adresowane były do dzieci romskich i polskich w wieku 7 do 15 lat oraz do ich rodzin. W 2011 r. programem „Równe szanse” objętych zostało narastająco 10 dzieci, w tym 8 dzieci pochodzenia romskiego. Programem objęte zostały dzieci w wieku od 7 do 14 lat. Wszystkie rodziny dzieci objętych programem, korzystają z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zajęcia w ramach programu odbywały się w wymiarze 16 godzin miesięcznie (w miesiącach maj, czerwiec, wrzesień, październik, listopad, grudzień) oraz w wymiarze 32 godz. (w miesiącach lipiec-sierpień). Część zajęć odbywała się na terenie Świetlic Środowiskowych, część miała charakter zajęć wyjazdowych, wyjść, wycieczek. Program dotowany był ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji..

Najważniejszymi celami programu „Równe szanse” było:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin romskich.
2. Objęcie dzieci i rodzin pochodzenia romskiego profesjonalnymi oddziaływaniami i wsparciem specjalistycznych placówek opiekuńczo – wychowawczych, jakimi są Świetlice Środowiskowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Program pełni także funkcję profilaktyczną poprzez działania zmierzające do:

- utrzymania dziecka w jego środowisku naturalnym, czyli w rodzinie, pomimo doświadczanych przez rodzinę trudności opiekuńczo-wychowawczych (często bardzo poważnych i długotrwałych),
- przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu i przestępczości dzieci i młodzieży,
- integracji społecznej rodzin romskich i polskich.

Realizacja programu umożliwia:

- wczesne wychwycenia problemów poprzez dotarcie do najmłodszej grupy dzieci zagrożonych patologią społeczną (wczesna interwencja pozwala na niwelowanie symptomów świadczących o dysfunkcji),
- zwiększenie stopnia socjalizacji dzieci przez udział w zajęciach programu, kontakt z grupą rówieśniczą.
- wzrost wiedzy na temat kultury i tradycji romskiej w środowisku lokalnym.

Liczba dzieci romskich objętych programem w 2011 r	Narastająco- 8
Liczba rodzin romskich objętych programem w 2011 r	Narastająco- 4
Liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację programu w 2011 r	2
Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2011 r.	225

▪ **ŚWIELTICE ŚRODOWISKOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Działalność na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych				
Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Koszt osobodnia (w zł.)
Świetlice typu opiekuńczego				
1	Świetlica Środowiskowa im. św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	35	18,00
2	Świetlica Środowiskowa pl. Wyzwolenia 21, Katowice	Rzymsko - Katolicka Parafia Św. Anny w Katowicach - Janowie	38	19,50
3	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Świetlica Środowiskowa zwana Ochronką dla dzieci w wieku przedszkolnym	24	18,50
4	Świetlica Środowiskowa zwana Klubem „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice (od 14.11.2011 na czas remontu przeniesienie do lokalu przy ul. Chopina 8/31/32)	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	36	19,50
Razem			133	---
Świetlice typu specjalistycznego				
5	Świetlica Środowiskowa ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	71	Do 28.02.2011 26,50 od 01.03.2011 27,50
6	Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	55	30,00
7	Świetlica Terapeutyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	49	30,00
8	Świetlica Terapeutyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	55	30,00
9	Świetlica Środowiskowa im. św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	59	30,00
Razem			289	---
RAZEM:			422	

Łączny koszt poniesiony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku na prowadzenie Świetlic przez organizacje pozarządowe w ramach zakupu usługi wyniósł:

1 692 080,50 zł.

• **ŚRODOWISKOWE KLUBY MŁODZIEŻOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**

Kluby stanowią kontynuację pracy socjoterapeutycznej Świetlic Środowiskowych. Przeznaczone są dla młodzieży w wieku 13-18 lat, absolwentów szkoły podstawowej, uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych wywodzących się z rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami.

Kluby działają w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubów są tożsame z zadaniami Świetlic Środowiskowych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Środowiskowy Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	13
Środowiskowy Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	25
RAZEM	38

*liczba półkolonistów - uczestników programu „Udane wakacje 2011”

W Środowiskowych Klubach Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2011 r. realizowane były następujące programy:

Środowiskowy Klub Młodzieżowy nr 1

Grupa koedukacyjna

- „Mamy moc bez dopalaczy”,
- „Ja w społeczeństwie”,

Środowiskowy Klub Młodzieżowy nr 2

Grupa młodsza o krótszym stażu pobytu w Klubie

- „Poznajmy się”,
- „Pożegnanie z agresją”,

Grupa starsza o dłuższym stażu pobytu w Klubie

- „Żyję zdrowo”,
- „Żyję zdrowo w grupie i społeczeństwie”.

Realizacja obowiązku szkolnego (stan na dzień 31.12.2011 r.):

Liczba dzieci, które nie otrzymały promocji do następnej klasy	2
Liczba absolwentów klas III gimnazjum	3
Liczba absolwentów gimnazjów, którzy złożyli podania do szkół ponadgimnazjalnych	3

Młodzież nie otrzymała promocji do następnej klasy z następujących powodów:

- Chłopak nieregularnie uczęszczał na zajęcia szkolne i w związku z tym miał poważne zaległości w nauce, brakowało mu motywacji do nauki i poprawy ocen, niechętnie korzystał z pomocy korepetycji i pomocy oferowanej w Klubie. Będzie powtarzał klasę I w Szkole Zawodowej.
- Dziewczyna nieregularnie uczęszczała na zajęcia szkolne, wagarowała i w związku z tym miała poważne zaległości w nauce, brakowało jej motywacji do nauki i poprawy ocen, niechętnie korzystała z korepetycji i pomocy oferowanej w Klubie. Pomimo podejmowanych częstych interwencji nie udało się zmotywować rodziców do współpracy na rzecz poprawy jej sytuacji szkolnej

Świetlice Środowiskowe, Środowiskowe Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowały akcję „Zima w mieście 2011”, w której wzięło udział **176** dzieci (w tym: 155 dzieci wychowanków Świetlic i Klubu + 21 dzieci ze środowiska) i „Lato w mieście 2011”, w której wzięło udział **219** dzieci (w tym: 162 dzieci wychowanków Świetlic i Klubu oraz 57 dzieci uczestników programu „Udane wakacje 2011”).

W roku 2011 po raz czwarty katowickie Świetlice Środowiskowe i Środowiskowe Kluby Młodzieżowe prowadzone przez tutejszy Ośrodek oraz przez organizacje pozarządowe

zorganizowały jedną wielką imprezę dla wszystkich swoich wychowanków. IV Ogólnokatowicki Festyn dla dzieci z okazji **Dnia Dziecka** odbył się w dniu 14 czerwca na terenie Stadionu Lekkoatletycznego AWF przy ul. Kościuszki w Katowicach. Impreza była objęta honorowym Patronatem Prezydenta Miasta p. Piotra Uszoka.

W festynie udział wzięło około **500** dzieci - podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Ośrodek Św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej, Katolicka Fundacja Dzieciom, Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”, Stowarzyszenie Św. Anny, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Rodzin „Horyzont”, Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”, oraz Dom Aniołów Stróżów. Tradycyjnie festyn miał formę Olimpiady Sportowej – w rozmaitych konkurencjach sportowych dzieci zdobywały punkty. Maksymalna ilość punktów uprawniała do losowania paczki w LOTERII. Przewidziane były także inne atrakcje: występy zespołu muzycznego, zabawy na dmuchanym zamku i dmuchanej skałce, zabawa z „bykiem rodeo”, skoki na bungee, zorbing, pokaz iluzjonisty, występy orkiestry policyjnej itp. Gośćmi tegorocznej imprezy byli: radni Miasta Katowice, Dyrekcja Ośrodka Św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej, przedstawiciele Komendy Miejskiej oraz Straży Miejskiej, władze uczelni AWF w Katowicach, dyrektorzy i nauczyciele lokalnych szkół oraz liczni zaproszeni goście, którzy na co dzień współpracują ze świetlicami i klubami oraz stowarzyszeniami, wspierając ich działalność i rozwój.

Wolontariat w Świetlicach Środowiskowych i Środowiskowych Klubach Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba wolontariuszy w okresie sprawozdawczym (narastająco)	19
Liczba wolontariuszy – średnia miesięczna	1,58
Liczba przepracowanych godzin przez wolontariuszy w okresie sprawozdawczym	518,5
Liczba przepracowanych godzin przez wolontariuszy w okresie sprawozdawczym – średnia miesięczna	43,21

• KLUBY MŁODZIEŻOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Działalność na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych				
Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Koszt osobodnia (w zł.)
Klub typu specjalistycznego				
1	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	17	31,50
2	Środowiskowy Klub Młodzieżowy ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	35	Do 28.02.2011 27,50 od 01.03.2011 28,50
Razem			52	---

Łączny koszt poniesiony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku na prowadzenie ww. klubów w ramach zakupu usługi wyniósł: **219 032,00 zł.**

Zadanie nr 4. Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych rodziny, usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowanków rodzin zastępczych

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

	Liczba osób narastająco	Średnie świadczenie (w zł.)	Łączna wartość (w zł.)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	63	3 486,47	219 647,56
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	121	3 717,96	449 873,13
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	54	4 223,20	201 052,65

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego.

Cel szczegółowy nr 3: Rozwój prorodzinnych form opieki nad dzieckiem

Zadanie nr 1. Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej poprzez kompleksową pomoc rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych i problemowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi udziela rodzinom z dziećmi pomocy finansowej (np. świadczenia rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, zasiłki celowe i okresowe), rzeczowej (np. posiłki w szkołach i przedszkolach, wypoczynek letni, wyprawki szkolne, bilety miesięczne na dojazdy do szkół) oraz w postaci pracy socjalnej.

W celu ochrony praw najmłodszych dzieci, w tym przede wszystkim prawa do wychowania w rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2008 r. prowadzi działania profilaktyczne wspólnie z oddziałami położniczymi i noworodkowymi oraz dziecięcymi katowickich szpitali. Pracownicy poszczególnych oddziałów informują MOPS każdorazowo, kiedy posiadają uzasadnione obawy odnośnie sposobu sprawowania opieki nad dzieckiem w jego rodzinnym lub zastępczym domu. Zgłoszenie powoduje podjęcie przez pracownika socjalnego intensywnej pracy i pomocy niesionej rodzinie. Z myślą o nieletnich matkach, kolportowana jest ulotka informująca o możliwości uzyskania wsparcia i pomocy. Każda niepełnoletnia matka lub dziewczyna spodziewająca się dziecka może skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza prawnego, i psychologicznego. W przypadkach niezbędnej konieczności, nieletnia może uzyskać wsparcie w porozumieniu ze swoimi rodzicami lub – w sytuacjach szczególnych – pomoc w formie całodobowej opieki w pogotowiu rodzinnym lub placówce opiekuńczo-wychowawczej albo w domu dla samotnych matek.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania w ramach art. 6a ustawy Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	Dożywianie dodatkowe	Wypoczynek dzieci	Wyprawka szkolna dla dzieci	Zielona szkoła	Bilety dla dzieci na dojazd do szkół	Bilety dla dzieci z rodzin wielodzietnych na dojazd do szkół
Liczba dzieci	4885	135	91	1040	11	128	13	7
Kwota (w zł)	4 419 804,05	50 169,10	112 955,30	836 574,60	1 420	52 225,50	2 998	1 818

Zadanie nr 2. Zapewnienie opieki i wychowania dziecku pozbawionemu opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnnych form opieki zastępczej przez powoływanie, szkolenie i wspieranie:

- zawodowych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego,
- zawodowych rodzin zastępczych wielodzietnych i specjalistycznych,
- rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych.

Rodzina zastępcza powinna odbyć szkolenie i uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne oraz opinię dotyczącą posiadanych kwalifikacji. W 2011 roku szkolenie rodzin zastępczych oraz kandydatów na rodziny zastępcze prowadził Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Katowicach, realizujący zatwierdzone przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej autorskie programy szkoleniowe.

Podczas szkolenia każda z rodzin zostaje zapoznana z zagadnieniami dotyczącymi:

- 1) etapów rozwojowych dziecka
- 2) wpływu emocjonalnego odrzucenia dziecka i nieprawidłowych postaw rodziców na jego emocje i zachowania
- 3) wpływu uzależnień rodziców na rozwój dziecka
- 4) następstw przemocy wobec dzieci
- 5) znaczenia prawidłowej komunikacji w opiece nad dzieckiem

Ponadto rodziny uzyskują podstawową wiedzę z zakresu umiejętności wyciszania i rozładowywania napięć emocjonalnych dziecka, przełamywania nieufności dziecka wobec dorosłych i kreowania u dziecka w miarę możliwości pozytywnego wizerunku rodziców biologicznych.

Rodziny zastępcze posiadają możliwość regularnego korzystania ze wsparcia merytorycznego specjalistów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i w instytucjach zewnętrznych. Rodzice biologiczni oraz zastępczy informowani są o działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie organizacjach pozarządowych i stowarzyszeniach. Mogą także brać udział w oferowanych programach zwiększających kompetencje wychowawcze oraz w spotkaniach grup wsparcia dla rodzin zastępczych.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych. Centrum Poradnictwa Specjalistycznego realizuje poradnictwo indywidualne oraz grupowe dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

W 2011r. ustanowionych przez sąd zostało 46 nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie **69**.

liczba rodzin zastępczych	ogółem narastająco
	420
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	600

	łączna wartość (w zł)	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł.)
Jednorazowa pomoc na przyjęcie dziecka	50 746,65	50	1 014,93
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci	4 309 568,98	6 280	686,24

W przypadku długotrwałego postępowania sądowego o zawiązanie rodziny zastępczej, sąd może na czas postępowania powierzyć kandydatom sprawowanie bieżącej pieczy nad dzieckiem i ustalić miejsce pobytu dziecka u przyszłej rodziny zastępczej.

W 2011r. dla 5 dzieci przyznano dofinansowanie w związku z oczekiwaniem na przyjęcie do rodziny zastępczej w łącznej wysokości **2 400,00 zł**.

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecka zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi, mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Od stycznia do grudnia 2011r. na terenie Katowic działało 5 pogotowi rodzinnych, które łącznie zapewniały **15** miejsc.

DZIECI W POGOTOWIACH RODZINNYCH:

	liczba dzieci w pogotowiu rodzinnym w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowopryjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym – liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym – dotyczy dzieci nowopryjętych		
			na podstawie postanowienia sądu	w tym: zmiana z opieki instytucjonalnej na pogotowie rodzinne	w wyniku interwencji Policji
łącznie narastająco	62	46	22	0	24

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiu rodzinnym, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą w sytuacjach konieczności objęcia opieką liczego rodzeństwa (od 3 do 6 dzieci), do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej wielodzietnej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą w sytuacjach konieczności objęcia dziecka specjalistyczną opieką medyczną i rehabilitacją. W zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej może przebywać od 1 do 3 dzieci.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej specjalistycznej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	Łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci wraz z wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka
5 rodzin o charakterze pogotowia rodzinnego - 62 dzieci	275	453 101.41	1 647,64
3 zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne - 19 dzieci	128	218 901.54	1 710,17
2 zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne - 4 dzieci	48	113 363.82	2 361,75

Zadanie nr 3. Zapewnienie całodobowej opieki w formie instytucjonalnej dziecku, któremu nie można zapewnić opieki w formach prorodzinnych przez domy dziecka, w tym domy pełniące rolę placówek wielofunkcyjnych.

Na pobyt w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej dziecko może zostać skierowane dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia mu pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Do katowickich placówek opiekuńczo-wychowawczych kierowane są dzieci, dla których nie było możliwe pozyskanie miejsca w formach prorodzinnych, w szczególności z uwagi na zdiagnozowane specyficzne problemy, zwłaszcza w postaci zaburzeń zachowania. Placówki mają obowiązek prowadzenia pracy terapeutycznej i kompensacyjnej z wychowankiem, ale jednocześnie obowiązane są do poszukiwania możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub pozyskania długoterminowej rodziny zastępczej albo rodziny adopcyjnej dla dziecka.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Domy Dziecka	10	0	30	0
Placówki wielofunkcyjne	35	1	29	1

Ponadto w przypadkach, kiedy nie było możliwe skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki opieki całkowitej z powodu braku miejsc w placówkach na terenie Katowic, wnioskowano do innych powiatów o wydanie skierowań do placówek położonych na terenie tych powiatów – na podstawie powyższych wniosków w 2011 roku umieszczono na terenie innych powiatów 6 dzieci.

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki wielofunkcyjne oraz domy dziecka	
Ogółem	85
W tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	26
Rodzina zastępcza	9
adopcja	7
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	0
Placówka resocjalizacyjna	2
Zakwalifikowanie do innej formy opieki, jakiej?	1
Schronisko dla nieletnich	
Dom Samotnej Matki	1
Inne np. pełnoletność	39

Wychowankowie, którzy nie mogą powrócić do domu rodzinnego oraz ci, dla których nie jest możliwa zmiana formy opieki na rodzinną, przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do usamodzielnienia. Współczesne standardy opieki i wychowania dążą do możliwie pełnego przygotowania młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, w tym – naukę prowadzenia gospodarstwa domowego. Jednym ze sposobów osiągania standardu wychowania zbliżonego do rodzinnego jest umieszczanie grup wychowanków powyżej 14 roku życia w samodzielnych mieszkaniach, gdzie pod stałą opieką wychowawców nabywają pożądanych umiejętności. W 2009r. na terenie miasta Katowice zostało uruchomione mieszkanie usamodzielnienia prowadzone przez Dom Dziecka „Tęcza”, a w 2010 r. dodatkowo prowadzone przez Dom Dziecka „Zakątek” oraz Dom Dziecka „Stanica”. Każde z w/w mieszkań zapewnia opiekę dla 10 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną

Formy prorodzinne

Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	600
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przekazane do adopcji	20
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, a umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych miast	17
Razem	637

Formy instytucjonalne

Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic	106
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast	6
Razem	112

Priorytet 2. Zabezpieczenie socjalne rodziny.

Cel szczegółowy nr 1: Dostarczanie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.

Zadanie nr 1: Diagnozowanie, monitorowanie warunków i jakości życia rodziny.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni pracują metodą indywidualnego przypadku z grupą i środowiskiem lokalnym.

Zadanie nr 2: zaspokajanie potrzeb rodzin, które nie mogą być zaspokajane samodzielnie poprzez:

- udzielanie pomocy materialnej,
- prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- udzielanie specjalistycznych usług i form pomocy.

W ramach systemu opieki nad dzieckiem i rodziną realizowana była **pomoc niematerialna** w formie rzeczowej i instytucjonalnej.

- Opieka nad dzieckiem i rodziną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ pomoc instytucjonalną: Świetlice Środowiskowe, Środowiskowy Klub Młodzieżowy prowadzone lub dofinansowywane przez MOPS, z których skorzystało 703 dzieci, a których utrzymanie kosztowało: **3 541 166,96 zł**,
- ⇒ dofinansowywanie wypoczynku letniego dla 1 040 dzieci na kwotę **836 574,60 zł**,
- ⇒ dofinansowanie do „zielonej szkoły” dla 128 dzieci na kwotę **52 225,50 zł**,
- ⇒ wyprawki szkolne dla 11 dzieci na kwotę **1 420,00 zł**,
- ⇒ obiady dla 5 018 dzieci i młodzieży (w tym: obiady dowożone przez firmy usługowe) na kwotę **4 536 101,22 zł**,
- ⇒ dożywianie dodatkowe dla 91 dzieci na kwotę **112 955,30 zł**,
- ⇒ poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieżą na kwotę **286 276,11 zł**,
- ⇒ realizacja programów dla rodzin z dziećmi (m. in. „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce”, „Stawiam na rodzinę”) na kwotę: **123 212,65 zł**,
- ⇒ bilety dla 13 dzieci na dojazd do szkół, na kwotę: **2 998,00 zł**,
- ⇒ bilety dla 7 dzieci z rodzin wielodzietnych na dojazd do szkół, na kwotę: **1 818,00 zł**.

Koszt łączny pomocy w 2011 roku wyniósł: **9 494 748,34 zł** dla **2 680** rodzin.

- Opieka nad dzieckiem poza rodziną naturalną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ świadczenia dla 420 rodzin zastępczych, w wysokości **4 350 433,63 zł**,
- ⇒ potrzeby dla 5 dzieci oczekujących na umieszczenie w rodzinie zastępczej na kwotę: **2 400,00 zł**,
- ⇒ wynagrodzenia i składki dla 10 zawodowych rodzin zastępczych, w kwocie: **383 664,83 zł**,
- ⇒ pomoc dla 121 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, w wysokości **870 573,34 zł**,
- ⇒ świadczenia dla 1 rodziny zastępczej w której przebywa dziecko cudzoziemców, na kwotę: **9 882,00 zł**,

⇒ realizacja programu wspierającego rodziny zastępcze i naturalne „Bądźmy razem” na kwotę **27 402,48 zł**.

Koszt pomocy w 2011 roku wyniósł: **5 644 356,28 zł** dla **420** rodzin.

Łącznie na system opieki nad dzieckiem i rodziną wydatkowano: **15 139 104,62 zł**

W ramach tego zadania pracownicy Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii realizowali poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne i pedagogiczne. Przeznaczone było ono dla mieszkańców Katowic, rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla młodzieży oraz dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków. W zakres poradnictwa specjalistycznego wchodziło diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej, a także prowadzenie programów psychoedukacyjnych. Poradnictwo to miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową poprzez spożytkowanie własnych zasobów.

Asystenci rodziny Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii realizowali nową formę usług skierowanych do rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Wsparcie asystenta rodziny skupione było między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych.

Zadanie nr 3: Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich wsparcia materialnego i edukacyjnego oraz stworzenie możliwości uczestniczenia w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu.

W ramach organizacji wsparcia edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin Sekcja Psychologiczno – Pedagogiczna realizowała **Program „A, B, C i co dalej...?”**.

Adresatami programu były dzieci będące mieszkańcami Katowic, w wieku 6 – 13 lat uczęszczające do szkół podstawowych oraz młodzież w wieku 14 – 19 lat uczęszczająca do gimnazjów i szkół średnich mające problemy w nauce, których rodzice wyrażają zgodę na udział w programie oraz korzystają ze wsparcia w Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu była rozbudowa systemu wsparcia dzieci i młodzieży mających problemy w nauce.

łączna liczba dzieci, która wzięła udział w programie w 2011r.	10
łączna liczba wolontariuszy, która wzięła udział w programie w 2011r.	8
łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2011r.	196

Zadanie nr 4: Doskonalenie form współpracy z instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie.

Pracownicy Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz asystenci rodziny w ramach wykonywania swoich zadań podejmowali również współpracę z licznymi instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie. W roku 2011 współpracowali z następującymi instytucjami:

- Poradnie Psychologiczno –Pedagogiczne z terenu Katowic, kuratorzy sądowi, Policja – współpraca w ramach pracy z rodzinami z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi,
- Regionalne Centrum Wolontariatu w Katowicach - współpraca w ramach realizacji programów wolontaryjnych realizowanych na rzecz mieszkańców Katowic,
- Przedszkola oraz szkoły podstawowe i gimnazjalne współpraca w ramach realizacji programów wolontaryjnych, programu „Romowie – Polacy do dialogu i współpracy” oraz programu „Moje dziecko”, a także w ramach realizacji usługi asystenta rodziny,
- Dom Dziecka „Zakątek”, Dom Dziecka „Tęcza” oraz Dom Dziecka „Stanica” – współpraca w ramach programu dla usamodzielnianych wychowanków i programu „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”,
- Zgromadzenie Sióstr Kalkutanek, parafie – w sprawach pozyskania pomocy dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny,
- Pałac Młodzieży, Teatr Ateneum, Kino Rialto – w sprawach udziału dzieci w zajęciach dodatkowych, zorganizowania wyjść dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny,

Caritas, PKPS, Tabita – w sprawie pozyskania pomocy rzeczowej dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny.

Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie aktywności własnej i umiejętności zaspokajania potrzeb rodziny.

Zadanie nr 1: Tworzenie i realizacja programów odpowiadających na potrzeby: rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ze specyficznymi problemami: niepełnosprawności, uzależnień, przemocy, mniejszości etnicznych, narodowych i innych we współpracy ze społecznością lokalną.

W ramach tego zadania realizowane były przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące programy:

- Program Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych „SŁONECZNIK”,
- program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”
- program „Asystent rodziny”.

Program Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych „SŁONECZNIK”

Adresatami programu „Słonecznik” są osoby starsze i niepełnosprawne, które z powodu swojego wieku i/lub niepełnosprawności wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu było rozszerzenie oferty wsparcia nakierowanej na utrzymanie więzi społecznych i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania osób starszych i niepełnosprawnych.

Łączna liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem wolontariusza w 2011r.	12
Łączna liczba wolontariuszy, która wzięła udział w programie w 2011r.	11
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2011r.	571

Program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”

Program skierowany do rodzin romskich objętych pomocą społeczną i realizowany przez Sekcję Psychologiczno - Pedagogiczną we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Katowicach, szkołami i z przedstawicielami społeczności romskiej.

Celem programu było wyposażenie dzieci romskich w książki i artykuły szkolne. Program otrzymał dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w całości.

Kwota dotacji przyznanej w 2011r.	13.000 zł
Ilość szkół biorących udział w realizacji programu w 2011r.	17
Ilość uczniów objętych programem w 2011r.	35

Program „Asystent rodziny”

Celem programu była poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych usługą asystentów rodziny, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Adresaci programu to rodziny, w których dominującym problemem były trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Liczba rodzin, które rozpoczęły usługę „Asystenta rodziny” w 2011r.	Liczba rodzin planowanych do kontynuacji usługi „Asystenta rodziny” w 2012r.
38	30

Zadanie nr 2: Inicjowanie naturalnych grup wsparcia/ grup samopomocowych przy szerokim wykorzystaniu wolontariatu i zasobów środowiska lokalnego.

Sekcja Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii w ramach podejmowanych działań inicjowała także powstawanie grup wsparcia. Obecnie odbywają się spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, które uczestniczyły w programie „Rodziny zastępcze”. Swoją działalność rozpoczęła również grupa wsparcia dla uczestników programu „Bądźmy razem”. Uczestniczyły w niej rodziny zastępcze niespokrewnione oraz wychowankowie tych rodzin biorący udział w programie.

Ponadto, realizowane były przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące programy:

- z zakresu przeciwdziałania przemocy:

- program pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy domowej, pt.: „Grupa psychoedukacyjna dla osób doznających przemocy w środowisku rodzinnym” . Zajęcia odbywały się w formule grupowej i wzięło w nich udział 33 osoby,
- program korekcyjno-edukacyjny przeznaczony dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pt.: „ Program dla osób mających problem złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” . Zajęcia odbywały się w formule grupowej i wzięło w nich udział 22 osoby.

- z zakresu uzależnień:

Konsultanci ds. Uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowali : Program edukacyjno-diagnostyczny „Ja i alkohol” . Jego celem była diagnoza problemu alkoholowego i motywowanie do podjęcia terapii. W spotkaniach programu wzięło udział 145 osób.

W mieście Katowice w 2011r. stworzony został **Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar na lata 2011-2015**. Program ten został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Katowice Nr XI/172/11 z dnia 22.06.2011r.

Zadania 3: Tworzenie i realizacja programów nakierowanych na zapobieganie zjawiskom bezrobocia, bezdomności i wykluczenia społecznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach tworzy i realizuje także programy i inicjatywy nakierowane na zapobieganie zjawiskom bezrobocia i wykluczenia społecznego. Oferta wsparcia obejmuje m.in.:

- wolontariat osób pozostających bez pracy, w ramach którego osoby bezrobotne mogą zdobyć doświadczenie zawodowe, uzyskać nowe umiejętności, sprawdzić się podczas wykonywania obowiązków nałożonych przez pracodawcę, ale także sprawdzić swoje umiejętności interpersonalne podczas rozmowy z pracodawcą oraz odzyskać poczucie własnej wartości i godności;
- pracownia komputerowa wyposażona w 4 stanowiska komputerowe podłączone są na stałe do Internetu, w której prowadzone były konsultacje indywidualne z zakresu obsługi komputera oraz wykorzystania Internetu w zakresie poszukiwania pracy.

Ponadto, celu kompleksowego wsparcia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej Ośrodek ściśle współpracował na podstawie podpisanych porozumień z takimi instytucjami rynku pracy jak: Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Ochotniczy Hufiec Pracy w Katowicach. Dzięki tej współpracy prowadzona była intensywna aktywizacja zawodowa klientów w postaci m.in. skierowania do uczestnictwa w aktywnych formach wsparcia oferowanych przez Urząd Pracy (takich jak: pośrednictwo pracy, informacja zawodowa, staże, przygotowania zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, wsparcie doradców zawodowych, kluby pracy itp), a w szczególności do przekazywania ofert pracy w pierwszej kolejności.

Na szczególną uwagę zasługuje projekt systemowy realizowany w MOPS Katowice pt. „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” współfinansowany ze środków unijnych. Działania podejmowane w ramach projektu dotyczyły kompleksowego wsparcia rodziny, głównie poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji. Aktywna integracja to przede wszystkim:

- **Usługa Asystenta rodziny** – zadanie realizowane w zakresie pogłębionej pracy socjalnej z rodzinami wieloproblemowymi w ramach uruchomionego programu usług „Asystenta rodziny”. Celem programu jest poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych usługą asystentów rodziny, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Usługa była realizowana przez czterech asystentów na terenie miasta Katowice, objęto nią **18** rodzin w ramach projektu systemowego.
- **Usługa Asystenta osoby niepełnosprawnej** (realizowana zarówno w ramach kontraktów socjalnych jak i programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych) polegająca między innymi na towarzyszeniu osobom niepełnosprawnym w ich czynnościach życia codziennego, wsparciu oraz planowaniu i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- **Organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych** (realizowana zarówno w ramach kontraktów socjalnych jak i programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych), stanowiących grupowe formy doskonalenia umiejętności społecznych, w tym komunikacyjnych, wypełniania ról społecznych, kształtowania pozytywnych relacji wewnątrz rodziny.
- **Usługa trenera pracy.** W ramach której praca z klientami wzorowana jest na modelu Job coachingu z powodzeniem wykorzystywanym w krajach zachodniej Europy i ma na celu: podniesienie kompetencji społeczno – zawodowych klienta zwiększających jego szansę na podjęcie pracy.

- **Organizacja poradnictwa specjalistycznego służącego przywróceniu samodzielności życiowej.** Instrument realizowany był w formie konsultacji indywidualnych przez pracowników Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej i obejmował diagnozowanie problemów rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie wsparcia w postaci pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

- **Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.**

Zadanie realizowane we współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach w formie warsztatów i konsultacji indywidualnych skierowanych do osób będących uczestnikami projektu. Zadanie opisane w części 10.4.2.

- **Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.** Praca z klientem w ramach tego instrumentu polegała na prowadzeniu poradnictwa i wsparcia indywidualnego w zakresie wzrostu jego kompetencji w dążeniu do aktywizacji zawodowej.

W ramach projektu systemowego realizowane były także w dzielnicach miasta Katowice Programy Centrum Aktywności Lokalnej (PCAL). Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach: **Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu, Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw Na Siebie”, Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”** zostanie zawarty w złożonych odrębnie sprawozdaniach z realizacji programów).

Zadanie nr 4: Tworzenie i realizacja programów pomocy psychologicznej w zakresie nabywania umiejętności społecznych, opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach tego zadania realizowane były przez pracowników Sekcji Psychologiczno - Pedagogicznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii następujące programy:

- program „A, B, C i co dalej...?”,
- program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”,
- program „Moje dziecko”,
- program psychoedukacyjny „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”,
- program „Rodziny zastępcze”,
- program „Bądźmy razem”.

Realizacja tych programów została opisana we wcześniejszej części sprawozdania. Programy te obejmowały treści profilaktyczne i edukacyjne. Koncentrowały się na treściach służących nabywaniu przez rodziców umiejętności społecznych i opiekuńczo – wychowawczych.

Priorytet 3. Edukacja podstawą rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności dziecka

W roku 2011 na terenie miasta Katowice działało:

- **314** oddziałów w przedszkolnych w miejskich przedszkolach, zespołach szkolno-przedszkolnych i szkołach podstawowych, do których uczęszczało **7324** dzieci,
- **513** klas szkół podstawowych do których uczęszczało **11 143** uczniów,

- 259 klas w gimnazjach do których uczęszczało 6 655 uczniów,
- 100 klas w zespołach szkół specjalnych, do których uczęszczało 744 uczniów,
- 466 klas w szkołach ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 11 630 uczniów.

Programem objętych było 37 496 wychowanków/uczniów.

Cel szczegółowy 1: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży:

- w przedszkolach prowadzona jest obserwacja dzieci przez wychowawców, pedagogów i psychologów w celu diagnozy pedagogicznej,
- organizuje się wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci w wieku od 0-6 lat (lub dłużej, jeżeli wydana została decyzja o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego) przez miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi, Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz placówki, dla których organem prowadzącym nie jest miasto Katowice (m.in. Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „InCorpore” – 152 dzieci zostało objętych tego rodzaju zajęciami,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne przeprowadziły w 2011 roku 5 473 diagnoz,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadziły zajęcia indywidualne i grupowe, których celem było wspieranie dzieci i młodzieży, którzy posiadają specjalne potrzeby edukacyjne,
- prowadzono zajęcia rewalidacyjne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – objęto 706 uczniów,
- prowadzono nauczanie indywidualne, którym objętych było 392 uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- prowadzono zajęcia edukacyjno-wychowawcze, które organizowane były przez szkoły jak i przez świetlice środowiskowe,
- udział uczniów w Miejskich Programach Profilaktycznych,
- wstępna kwalifikacja oraz nadzorowanie realizacji stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczniów,
- dofinansowanie posiłków dla wychowanków/uczniów miejskich przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkoły przysposabiającej do pracy, w sumie objętych zostało 2 549 osób,
- dofinansowanie dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów zakupu podręczników – pomocą zostało objętych 600 uczniów, w tym 477 uczęszczało do szkół podstawowych,
- udział w programie „Rozwiń skrzydła – wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwijanie pasji szansą na lepszą przyszłość uczniów i uczennic Szkoły Podstawowej Nr 59 w Katowicach” – 263 uczniów uczestniczy w zajęciach specjalistycznych i wyrównawczych oraz zajęciach pozalekcyjnych nastawionych na rozwój kompetencji kluczowych.

Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu promowanie i wspieranie uczniów zdolnych:

- wyróżnienia uczniów na poziomie szkoły, np. listy gratulacyjne, wyróżnienia, nagrody,
- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie zainteresowań uczniów zdolnych,
- przygotowanie uczniów do turniejów, mistrzostw i konkursów na poziomie szkolnym, międzyszkolnym, miejskim, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym,
- realizowanie na terenie szkół europejskich programów edukacyjnych, m.in. „Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych ogólnokształcących”,

- zajęcia prowadzone przez miejskie placówki wychowania pozaszkolnego (Pałac Młodzieży, Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy) – liczba uczestników zajęć wynosiła 7 797 wychowanków,
- Miejski Program Stypendialny dla Uczniów Szczególnie Uzdolnionych „PRYMUS”.

Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży:

- zajęcia pozalekcyjne realizowane w ramach Środowiskowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Środowiskowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- zajęcia pozalekcyjne o charakterze edukacyjnym: w szkołach podstawowych udział brało 15 338 uczniów, w gimnazjach uczestniczyło 6 225 uczniów, w liceach ogólnokształcących 3 132 uczniów brało udział w tego typu zajęciach,
- zajęcia w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, m.in. Program Comenius, Leonardo da Vinci, „Pierwsze uczniowskie doświadczenia droga do wiedzy” (13 szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Katowice), „Szkolny Ośrodek Kariery” (Gimnazjum Nr 5), „Zajęcia dodatkowe dla dzieci z przedszkoli z oddziałami integracyjnymi (6 przedszkoli), „Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych ogólnokształcących”,
- zajęcia dodatkowe prowadzone przez miejskie placówki wychowania pozaszkolnego.

Priorytet 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.

Cel szczegółowy nr 1: Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.

Realizacja przedmiotowych założeń w **Wydziale Sportu i Turystyki w 2011 r.** odbywała się poprzez wykonywanie zadań zawartych w systemie pokrywających się z zadaniami, do których został powołany Wydział.

Wspieranie działalności katowickich klubów i stowarzyszeń sportowych w 2011 roku odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w celu upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki w celu realizacji następujących zadań:

- „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji”,
- „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” - w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii, zadanie realizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych w okresie od dnia podpisania umowy do 30 czerwca 2011 r.”,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2011 r.”,
- „Akcja Zima 2011 – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Akcja Lato 2011 – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Organizacja uprawiania sportu” - I edycja
- „Organizacja uprawiania sportu” - II edycja
- Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji w dyscyplinie hokeja na lodzie”,

- „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych w dyscyplinie hokej na lodzie”.

Środki finansowe przekazywane katowickim klubom sportowym pozwalają im na prowadzenie bieżącej, całorocznej działalności szkoleniowej. Z dotacji pokrywane są min. koszty stałe (czynsze, wynajmy, obsługa techniczna itp.), sprzęt sportowy, stroje sportowe, akcesoria i urządzenia sportowe, wynagrodzenia trenerów i księgowych, transport na turnieje i obozy, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach i obozach, napoje i drobny poczęstunek itp. Ponadto Miasto w formie dotacji współfinansuje również organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców, a także wspomaga w znaczący sposób organizację zajęć dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście w trakcie ferii zimowych (Akcja Zima) oraz wakacji letnich (Akcja Lato). W zajęciach organizowanych przez kluby i stowarzyszenia uczestniczą tysiące dzieci i młodzieży, dla których uprawianie sportu i rekreacji stanowi alternatywny sposób na spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań oraz zabawę. Obserwujemy ciągły wzrost liczby dzieci i młodzieży trenujących w klubach w stosunku do lat ubiegłych. Dzięki dotacji ze strony miasta katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe mogły realizować wymienione zadania przedstawiając bogatą ofertę sportową dla katowickich dzieci i młodzieży zarówno pod względem różnorodności zajęć, jak ich powszechnej dostępności.

Cel szczegółowy nr 2: Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.

Zadanie nr 1. Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym tj. alkoholizmowi, narkomanii itp., oraz biernym formom spędzania czasu wolnego.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu i przeciwdziałanie uzależnieniom:

- w szkołach realizowane są zajęcia w ramach ścieżek prozdrowotnych, które podejmują takie zagadnienia jak: zdrowe i racjonalne odżywianie,
- udział w programach profilaktycznych:
 - * Środowiskowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Środowiskowy Program Przeciwdziałania Narkomanii (37 szkół podstawowych, 21 gimnazjów, 3 szkoły ponadgimnazjalne),
 - * Zachowaj trzeźwy umysł (43 szkoły),
 - * Korekta (10 szkół),
 - * program profilaktyczny NEO (5 szkół),
 - * Narkotyki, dopalacze – stop (23 szkoły),
 - * Kiszone ogórki – program profilaktyki antynikotynowej (10 szkół),
 - * Trzymaj formę (16 szkół),
 - * programy prozdrowotne: m.in. Dbam o siebie żyje zdrowo, Szklanka mleka, Owoce w szkole,
 - * programy profilaktyki zdrowotnej: m.in. Paka przedszkolaka, Superwiewiórka, Wiem, że zdrowo jem,
 - * programy ekologiczne: m.in. Kubusiowi przyjaciele natury, Świat jest ogrodem.

Zadanie nr 2. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych.

Oferta zajęć pozalekcyjny jest realizowana w szkołach i placówkach poprzez:
- realizację programów profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa:

→ prowadzone przez Straż Miejską:

- * Z bajką bezpieczniej (18 przedszkoli i 12 szkół podstawowych),

- * Bezpieczne dziecko – Przyjaciel Sznupka (41 szkół podstawowych, w tym 6 szkół specjalnych),

- * Bezpieczny gimnazjalista (32 gimnazja, w tym 5 szkół specjalnych),

- * Bezpieczna młodzież (26 szkół ponadgimnazjalnych),

→ prowadzone przez Komendę Miejską Policji:

- * Bezpieczny Maluch (5 przedszkoli),

- oferta zajęć przygotowana przez Uczniowskie Kluby Sportowe, która obejmuje takie dyscypliny sportowe jak: koszykówka, siatkówka, szermierka, narciarstwo, piłka nożna, pływanie, lekkoatletyka, piłka ręczna, kajakerstwo, szachy, biathlon, gimnastyka artystyczna, aikido, hokej na lodzie, judo, unihokey, tenis stołowy, zapasy, skoki do wody,

- zajęcia proponowane przez miejskie placówki pracy pozaszkolnej: Pałac Młodzieży, Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,

- udział szkół i placówek w „Akcji Lato” i „Akcji Zima”,

- współpraca ze środowiskiem lokalnym poprzez organizację Festynów środowiskowych, Festynów rodzinnych oraz Festynów dzielnicowych,

- wyjazdy dzieci na tzw. „Zielone szkoły”,

- udział w programach „Cała Polska czyta dzieciom”.

Zadanie nr 3. Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieciom i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach Akcji Lato i Akcji Zima.

Realizacja zadania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

W ramach organizowania zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w mieście Katowice w 2011r., oprócz Świetlic Środowiskowych oraz Środowiskowych Klubów Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, licznie udział wzięły także świetlice pozarządowe, parafie i organizacje kościelne prowadzące działalność na rzecz dzieci i młodzieży, współpracujące z tutejszym Ośrodkiem. W poszczególnych dzielnicach miasta zapewniono dzieciom i młodzieży jak najlepsze warunki do aktywnego i bezpiecznego wypoczynku.

W ciekawej i różnorodnej ofercie w roku 2011 dla wychowanków znalazły się m.in.:

- zajęcia sportowe,
- na terenie placówek,
- organizowane poza siedzibą placówki,
- wycieczki.

W 2011r. zgodnie z Ustawą prawo zamówień publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przeprowadził postępowanie na zorganizowanie wypoczynku dla dzieci w miejscowościach nadmorskich i górskich. Zgodnie z zawartymi umowami, każdy z wykonawców (wymienionych poniżej) zobowiązał się zapewnić i przestrzegać ustalonych standardów określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania, jak również przepisów, które dotyczyły kwestii: zakwaterowania, standardów obiektów kolonijnych, warunków sanitarnych, organizacji wypoczynku, stawki żywieniowej, ubezpieczenia, opieki medycznej.

Realizatorzy wypoczynku letniego dla dzieci:

1. Firma Handlowo-Usługowa „RELAKS”, kolonie w Murzasichle.

2. Agencja Turystyczną „OLA”, kolonie w Dźwirzynie.
3. Spółka. z o.o POLARIS, kolonie w Jastrzębiej Górze.

Ponadto w 2011r. wzorem lat ubiegłych, tutejszy Ośrodek na wniosek rodzica/opiekuna prawnego dziecka udzielał również dofinansowania do wypoczynku letniego w formie zasiłku celowego osobom, których dzieci skorzystały z wypoczynku organizowanego przez katowickie Parafie oraz innych organizatorów, którzy spełniali ww. standardy. Łącznie wydano 836 574,60 zł i dofinansowano wypoczynek 1040 dzieci.

Realizacja zadania przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice

W czasie tegorocznych ferii zimowych Miejskie Instytucje Kultury przygotowały dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta wiele rozmaitych form spędzania wolnego czasu: warsztaty (plastyczne, muzyczne, teatralne), wycieczki, wyjścia do kina i teatru, zajęcia świetlicowe. Różne formy spędzania wolnego czasu były organizowane w zależności od indywidualnego charakteru poszczególnych instytucji i pozwalały na wybór zajęć w zależności od zainteresowań dzieci. Zajęcia dla dzieci w większości instytucji były bezpłatne i cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Akcja „Zima w mieście 2011” w miejskich instytucjach kultury była monitorowana przez pracowników Wydziału Kultury.

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 maja 31 a

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w ramach AKCJI ZIMA W MIEŚCIE 2011 zorganizowała 17 koncertów, których wysłuchało 475 słuchaczy.

Koncerty cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci jak i młodzieży. Program został przystosowany do możliwości percepcyjnych słuchaczy w następujących ośrodkach:

17.I.2011r.	godz. 9.30	ZAŁĘŻE,	Przedszkole nr 26, ul.Zarębskiego 2
17.I.2011r.	godz. 10.30	ZAŁĘŻE,	Przedszkole nr 30, ul.Gliwicka 157
17.I.2011r.	godz. 11.30	OS.WITOSA,	Przedszkole nr 50, ul.Mościckiego 2
18.I.2011r.	godz. 9.30	LIGOTA,	Przedszkole nr 89, ul.Zadole 26A
18.I.2011r.	godz.10.30	LIGOTA,	Przedszkole nr 15, ul.Związkowa 20
18.I.2011r.	godz. 11.30	KOKOCINIEC,	Przedszkole nr 99, ul.Płochy
19.I.2011r.	godz. 9.30	PIOTROWICE,	Przedszkole nr 93, ul.Łętowskiego 24
19.I.2011r.	godz. 10.30	PIOTROWICE,	Przedszkole nr 78, ul.Radockiego 62
19.I.2011r.	godz. 11.30	PIOTROWICE,	Przedszkole nr 81, ul.Napierskiego
20.I.2011r.	godz. 9.30	os.WITOSA,	Przedszkole nr 13, ul.Witosa 16a
20.I.2011r.	godz. 10.30	os.WITOSA,	Przedszkole nr 94, ul.Rataja 10
20.I.2011r.	godz. 11.30	os.WITOSA,	Przedszkole nr 85, ul.Kwiatkowskiego 20
25.I.2011r.	godz. 10.00	KOSZUTKA,	MDK, ul.Grażyńskiego 47
25.I.2011r.	godz. 12.30	LIGOTA,	MBP, ul.Grzycki 19B
26.I.2011r.	godz. 10.00	ZAŁĘŻE,	MDK, ul.Gliwicka
26.I.2011r.	godz. 11.00	1000-LECIE,	MDK, ul.1000-lecia
26.I.2011r.	godz. 12.15	BOGUCICE,	MBP Filia nr 16, ul.Wajdy 21

Koncerty cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci jak i młodzieży.

Program został przystosowany do możliwości percepcyjnych słuchaczy.

Wystąpili:

Artur THOMAS	- fletnia pana
Monika LUBINA	- słowo
Małgorzata JERUZAL	- słowo

Galeria Sztuki Współczesnej BWA, al. W. Korfanteo 6

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach podobnie jak w latach ubiegłych, również i w tym roku aktywnie włączyła się w organizację akcji „ZIMA W MIEŚCIE”. Warsztaty, od lat niezmiennie cieszące się dużą popularnością, tym razem korelowały z wystawą Danuty i Witolda Urbanowiczów - działania warsztatowe nawiązywały do twórczości artystów, nurtu malarstwa materii. Taka konwencja tworzenia dzieł zakłada eksperymenty z materiałami, które są obce tradycyjnemu warsztatowi malarskiemu, np.: drewno, gips, tkanina, piasek, blacha. Podstawą abstrakcyjnych dzieł były cytaty prasowe – dzieci podjęły próbę stworzenia malarstwa intelektualno-metaforycznego. Łącznie odbyło się 12 warsztatów, w których wzięły udział 234 osoby. Zajęcia odbywały się nieodpłatnie.

W ramach Akcji „Zima w Mieście” Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach umożliwiła również darmowe zwiedzanie wystawy Danuty i Witolda Urbanowiczów dla grup dzieci i młodzieży z Katowic oraz okolicznych miast.

Łącznie w akcji „ZIMA W MIEŚCIE 2011” w Galerii Sztuki Współczesnej BWA wzięło udział 345 osób.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. Św. Jana 10

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach w ramach tegorocznej Akcji „Zima w mieście 2011” zagrał 17 spektakli (tj. 12 tytułów ze swojego repertuaru). Przedstawienia były zróżnicowane, przeznaczone zarówno dla widza przedszkolnego i szkolnego. Wszystkie spektakle cieszyły się dużym powodzeniem i były grane na Scenie Ateneum oraz w Galerii Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”. W czasie tegorocznych ferii zimowych Ateneum zagrało również spektakl dla dorosłych „Jama” Franza Kafki. W tegorocznej Akcji „Zima w Mieście 2011” Teatr realizował również programy: „Babcia, Dziadek i Ja” oraz „Ich Troje i Więcej”. W ramach tych programów spektakle obejrzały 42 osoby. W przedstawieniach w czasie tegorocznych ferii zimowych uczestniczyło 199 osób specjalnej troski ze Szkół i Ośrodków dla Niepełnosprawnych oraz dzieci – podopiecznych MOPS i Caritas. Dzieci wraz z opiekunami mogły skorzystać z oferty Teatru po znacznie obniżonej cenie biletów lub za symboliczną złotówkę. Łącznie wszystkie przygotowane przez Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” przedstawienia obejrzało 1 564 widzów.

Tytuły spektakli granych w czasie Akcji „Zima w mieście 2011”:

1. „Dziadek do orzechów”
2. „Wesołe historie”
3. „Jak pingwiny Arka popłynęły”
4. „Klonowi bracia”
5. „Pinokio”
6. „Skarb Babuchy Burczymuchy”
7. „Pchła Szachrajka”
8. „Pastorałka dla woła i osła”
9. „Tygrys Pietrek”
10. „Pocztówka z Meksyku”
11. „Naranaszi, czyli czarodziejski owoc”
12. „Jama”

Muzeum Historii Katowic, ul. Szafranka 9

W ramach Akcji „Zima w mieście 2011” Muzeum Historii Katowic przygotowało warsztaty artystyczne dla dzieci – uczestników półkolonii w szkołach podstawowych, uczestników zajęć w domach kultury i klubach osiedlowych. Warsztaty artystyczne polegały na aktywnym zwiedzaniu wystawy czasowej pt. „W poszukiwaniu duchowości. Jerzy Przybył – 40 lat twórczości artystycznej” oraz wystawy stałej pt. „W kamienicy mieszczańskiej.

Codziennosc i odswietnosc – u sasiedow na pokojach w kuchni” . W trakcie zwiedzania wystaw dzieci probowaly interpretowac sztuke wspolczesna i mieszczańska, wyglaszac na jej temat opinie i uwagi oraz pobudzaly wyobrazenie plastyczna pod kierunkiem plastyka. Nastepnie braly udzial w zajeciach , by przy udziale roznych plastycznych materialow konwencjonalnych typu kredki, pastele, farby, papier i glina lub niekonwencjonalnych takich jak drut, bandaż, kartony po pudlach wykonac indywidualne bade zbiorowe prace plastyczne. Dzieci realizowaly prace pod kierunkiem plastyka na tematy przez niego przygotowane: korowod kolendnikow – inspiracje betlejemske, codziennosc na przełomie XIX i XX wieku – przedmioty niepamieci, kraina aniolow – kraina bostw, przestrzen dziecięca – w krainie zabawy, drzewo dobrych myśli – drzewo zycia, pejzaż z jeleniem – zwierze, z ktory sie utozsamiam, model pokoju dziecięcego – zabawki dziecięce, miasto slonca – sprzedawca dziecięcych marzen, motywy secesyjne – plakat secesyjny, kwiat paproci – ptaki i ptaszyska, burza ornamentow – obraz jako wspomnienie itd. Techniki plastyczne byly dostosowane do wieku dzieci, (7 do 13 lat). Dzieci chętnie uczestniczyły w warsztatach plastycznych, wykazywaly duze umiejetnosci manualne i zaangazowanie w wykonanie pracy własnej oraz ksztaltowaly umiejetnosc pracy w zespole w przygotowaniu pracy zbiorowej. W Akcji „Zima w mieście 2011” uczestniczyło **383** dzieci.

Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Podczas ferii zimowych Miejski Dom Kultury „KOSZUTKA” zaproponowal dzieciom podroz na Biegun Polnocny, gdzie mogly poznac jego mieszkancow, tropic Wielka Stope, uczestniczyc w wyprawie do Krainy Kaya i Gerdy oraz dowiedziec sie czym jest przyjazn bohaterow – „Epoki Lodowcowej” Mańka, Diego i Sida. W warsztacie Św. Mikołaja „tkaly” dywan - niespodzianke. Drugi tydzien obfitowal w przygotowania do Wielkiej Rewii na Biegunie Polnocnym, zakonczonej impreza w ostatni dzien ferii. Organizacja tak duzego przedsiwzięcia, pozwolila na zintegrowanie grupy i wzbudzenie u dzieci poczucia odpowiedzialnosci za powierzone zadania. Nagroda dla kazdego dziecka byly statuetki Niedzwiedzia Polarnego. Popularnoscia cieszily sie zajecia sportowe, gdzie dzieci nabywaly umiejetnosci grania w gry zespolowe i zdobywaly medale na Zimowych Igrzyskach Sportowych.

Ilosc - **3** zajecia

Duze zaangazowanie dzieci bylo widoczne takze podczas konkursow z nagrodami: Podbiegunowego Koła Fortuny oraz „Zimowych bohaterow basni i opowiadani”.

Ilosc - **2** konkursy

Ogolem w akcji wziewlo udzial **302** dzieci tj. srednio **30** dzieci dziennie.

Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

W tym roku Miejski Dom Kultury „Ligota” przygotowal dla uczestnikow ferii niecodzienne zajecia. Akcja przebiegala pod haslem „Radio i Telewizja”. Zadaniem dzieci bylo stworzenie własnej gazetki oraz dziecięcej telewizji, ktora nazwano „Sloneczne ferie”. Wszystkie dzieci biorace udzial w feriach podzielono na trzy grupy – zoltych, zielonych i niebieskich. Zajecia rozpoczeto warsztatami plastycznymi i rekodziela, podczas ktorych odbyl sie konkurs na najladniejsze logo dziecięcej telewizji. Nastepnie dzieciaki wziewly udzial w warsztatach z kamera, gdzie dowiedzialy sie jak wyglada praca operatora kamery, dzwiekowca oraz dziennikarza. Prace dziennikarza dzieci poznaly szerzej w trakcie zajec, podczas ktorych uczily sie jak przeprowadzac wywiad: czyli jak poprawnie ukladac i zadawac pytania. MDK „Ligota” odwiedzila rowniez zaprzyjazniona redaktor telewizji TVN Style, Pani Olga Kuźniak, ktora opowiedziala o pracy dziennikarza od tzw. „kuchni”. Dopehieniem zajec dziennikarskich, byly wywiady, ktore mali reporterzy przeprowadzali z pracownikami MDK „Ligota”. Wszystkie wywiady sfilmowano na potrzeby telewizji

„Słoneczne Ferie”. Oprócz zajęć dziennikarskich w Domu Kultury, odbyły się także, warsztaty emisji głosu, zajęcia z mikrofonem, zajęcia muzyczne, w trakcie których dzieci układały słowa i tworzyły własną piosenkę na temat ferii, a także zajęcia ruchowe, teatralne oraz „Groteka” (zajęcia z grami planszowymi, klockami „Wega” i „Pantomimo”). W trakcie zajęć plastycznych zaprojektowano okładkę na płytę DVD, na której nagrany został cały materiał zrealizowany podczas dwóch tygodni zajęć i którą każde dziecko otrzymało na koniec „Akcji Zima w Mieście.”

Oprócz zajęć stacjonarnych zorganizowano dwie wycieczki. W pierwszym tygodniu odbyła się wycieczka do Polskiego Radia Katowice. Po siedzibie Radia, oprowadzał dzieci pan Wojciech Pacuła – reporter radiowy, który pokazał duże studio nagraniowe, następnie małe studio nagraniowe i centralę realizatorską. Dzieci poznały także pracę realizatora dźwięku oraz zobaczyły jak wygląda audycja radiowa prowadzona na żywo. Po wizycie w radio dzieci, zobaczyły film animowany pt. „Megamocny” wyświetlany w kinie „Helios”.

W drugim tygodniu zajęć dzieci pojechały na wycieczkę do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku – Białej, gdzie powstały takie znane kreskówki jak: „Reksio”, „Bolek i Lolek” czy „Przygody Baltazara Gąbki”. Dzieci zwiedziły m.in. studio komputerowe, stare studio z kamerą filmową, w którym kiedyś realizowano filmy, a na sam koniec wyświetlono trzy filmy rysunkowe w prawdziwym studyjnym kinie.

W czasie ferii zimowych, w dniach od 17 do 28 stycznia 2011 pod nazwą akcja „Zima w mieście 2011”, w zajęciach prowadzonych w MDK „Ligota” uczestniczyło w sumie 272 dzieci. Pierwszy tydzień zgromadził 134 uczestników, a drugi 138.

Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie” ul. Marcinkowskiego 13

Tegoroczna akcja „Zima w mieście 2011” w Miejskim Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” odbywała się w terminie 17.01.2011 – 28.01.2011. Hasło przewodnie akcji: „Zima w Tajemniczym Ogrodzie” nawiązywało do kandydatury Katowic do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016 – „Katowice Miasto Ogrodów”.

Akcja „Zima w mieście 2011” odbywała się zarówno w dziale „Zawodzie” przy ul. Marcinkowskiego 13 jak i w dziale „Bogucice” przy ul. Markiejskiej 44a. Podjęto szereg wspólnych działań, aby dzieci z obu dzielnic (Zawodzia i Bogucic) miały okazję do poznania się, integracji i wspólnej zabawy a także do aktywnego poznawania kultury i tradycji miasta Katowice. Uczestnicy akcji mieli okazję wspólnie uczestniczyć w:

- wycieczkach do: Parku Św. Mikołaja w Zatorze, Fabryki Zapalek w Częstochowie,
- wyjściach do: kina 3D Imax, sali zabaw „Figlarnia”, „Śląskiego Greccio” w Panewnikach, Szkoły Policji w Katowicach,
- warsztatach muzycznych i pokazach sztuk walki (karate i krav maga),
- balu przebierańców.

Niezależnie od siebie przeprowadzono w obu placówkach warsztaty stacjonarne:

1. W Bogucicach: teatralne, plastyczne, taneczne oraz turniej gry na konsoli PlayStation.
2. Na Zawodziu: teatralne, plastyczne, zajęcia kulturoznawcze przybliżające kraje Skandynawii pt. „Wędrówki z Włóczykijem”, turnieje sportowe w tenisa stołowego i badmintona a także rozgrywki sportowe (zawody, turnieje siatkówki, koszykówki, gier zespołowych) w sali gimnastycznej sąsiadującej z MDK Szkoły Podstawowej nr 31.

Różnorodność oferowanych zajęć sprawiła, że ich uczestnicy aktywnie brali udział we wszystkich przedsięwzięciach. Z oferty MDK „Bogucice – Zawodzie” skorzystali również mieszkańcy innych dzielnic Katowic, a także Jaworzna i Mysłowic. Dużym zainteresowaniem cieszyły się wszystkie wyjazdy jak i zajęcia stacjonarne w MDK. Dzieci wykazywały wyobraźnię i inwencję podczas warsztatów artystycznych, a w zajęcia sportowe wkładały wiele energii.

Łącznie z zajęć skorzystało **116** dzieci.

Dziennych odwiedzin (10 dni) było **771** (w tym w dziale „Zawodzie”: 491, zaś w dziale „Bogucice”: 280). Średnia frekwencja dzienna wynosiła **78** osób.

Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83

Akcja „Zima w mieście” w MDK „Południe” przebiegła zgodnie z planem. Łącznie we wszystkich obiektach uczestniczyło w niej **1150** dzieci i młodzieży. Największą popularnością cieszyły się m.in.: spotkanie z Markiem Szołtyskiem i spektakl teatralny w Kostuchnie, kulig w Zarzeczu a także warsztaty taneczne, zajęcia komputerowe, wyjścia do sali zabaw „Nibylandia” w Murkach oraz bajkowe kino zimowe dla dzieci.

Najpopularniejsze imprezy zorganizowane w obiektach MDK „Południe”:

1. Spotkanie z Markiem Szołtyskiem oraz spektakl teatralny w Kostuchnie.

Dnia 18 stycznia na sali widowiskowej MDK gościł Marek Szołtysek autor serii książek o Śląsku. W spotkaniu wzięło udział ponad 80 osób. Tematem spotkania były „graczki śląskie”, uczestnicy poznali i zobaczyli dawne zabawki i zabawy dziecięce.

25 stycznia odbyło się przedstawienie teatralne „Świat Walta Disneya”, które wprowadziło dzieci w krainę pełną zabawy i wesołego nastroju.

2. Kulig – jazdy konne w Zarzeczu.

Dużą popularnością cieszył się kulig zorganizowany 27 stycznia w Zarzeczu. Dzieci mogły spróbować swoich sił w jeździe konnej i zjeść kielbaski pieczone na ogniu.

3. Warsztaty taneczne i sala zabaw „Nibylandia” w Murkach.

Dzieci oraz młodzież biorące udział w Murkach w akcji „Zima w Mieście” najliczniej przybyły na warsztaty taneczne gdzie pod okiem instruktora szlifowały swoje umiejętności taneczne. Sala zabaw „Nibylandia” przyciągnęła młodsze dzieci, które wesoło spędziły czas. MDK „Południe” zorganizował dojazd dzieci z obiektu w Zarzeczu.

4 Zimowe kino bajek oraz warsztaty przyrodnicze w Piotrowicach.

W każdy poniedziałek i piątek o godzinie 10.00 w obiekcie Piotrowice, dzieci oglądały baśnie, w czterech seansach wzięło udział 90 osób, natomiast na warsztatach przyrodniczych uczestnicy poznawali faunę i florę Piotrowic.

Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. Gen. Hallera 28

Zajęcia z dziećmi w ramach akcji „Zima w mieście” w 2011 roku odbywały się w dniach od 17 do 28 stycznia, od poniedziałku do piątku w godz. od 10.00 do 14.00. Zajęcia były bezpłatne. W zajęciach uczestniczyło codziennie około **10** dzieci.

W trakcie dziesięciodniowych zajęć dzieci uczestniczyły w dziesięcioboju, poznając ciekawe zagadnienia z zakresu języka polskiego, matematyki, geografii, przyrody, muzyki, plastyki, teatru, tańca, sportu i humoru. Dzieci chętnie brały udział w zaproponowanych zadaniach i zabawach wykazując się zdobytą wiedzą i różnymi umiejętnościami. Najwięcej radości sprawiło dzieciom uczestniczenie w zajęciach sportowych, tanecznych, muzycznych i plastycznych.

Największymi atrakcjami były: wycieczka do będzińskiego zamku, gdzie dzieci z wielkim zainteresowaniem obejrzały muzealne zbiory, wyjazd do kina „Helios” na film „Megamocny” oraz wyprawa fotograficzna do wieży ciśnień w Borkach.

Łącznie w zajęciach uczestniczyło **120** dzieci.

Filia nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. Obr. Westerplatte 10, Katowice

W dniach 17 - 28.01.2011 w godz. 10.00 – 14.00 w Filii nr 1 MDK „Szopienice – Giszowiec” odbywały się zajęcia w ramach akcji „Zima w mieście”. Średnia dzienna liczba

uczestników oscylowała w granicach 20 osób. Tematem przewodnim tegorocznych zimowych spotkań były Szopienice.

Uczestnicy poznawali historię dzielnicy, wędrowali (z pomocą wyobraźni) po najciekawszych miejscach, a nawet sami starali się przygotować dokument o naszej dzielnicy. Tworzenie map, rysunków, obrazów związanych z Szopienicami było dla dzieci nie lada wyzwaniem, ale też niesamowitą frajdą. Bawiono się również w telewizję, zadaniem uczestników było przygotowanie programu telewizyjnego i zaprezentowanie go widzom w zrobionym z kartonu telewizorze.

Oprócz zajęć w Filii nr 1 MDK „Szopienice – Giszowiec” dzieci wybrały się również do Centrum Sztuki Filmowej na bajki wschodnie, które bardzo spodobały się dzieciom gdyż taka animacja to dla nich, wychowanych na kinie 3D, coś nowego i ekscytującego.

Największym zainteresowaniem cieszyły się, jak co roku, konkursy, zarówno sportowe jak i te, podczas których trzeba było wykazać się wiedzą lub umiejętnościami plastycznymi, tanecznymi czy też wokalnymi. Dzieci bardzo chętnie brały w nich udział, a często same wymyślały tematy, w których mogły rywalizować. Na zakończenie zajęć uczestnicy dostali upominki i odbyła się, tak przez dzieci uwielbiana, pożegnalna dyskoteka.

Łącznie w zajęciach uczestniczyło **200** dzieci.

Filia nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”, Plac Pod Lipami 1, Katowice

W dniach 17 – 28.01.2011 r. w filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec” odbyły się zajęcia w ramach akcji „Zima w mieście”. Każdego dnia ok. 30 dzieci odwiedzało filię nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”.

Plan przygotowany dla dzieci pozwalał przekonać się, że zima ma w sobie wiele uroku i piękna. Podopieczni brali udział w konkursach o tematyce zimowej, poznawali nowy sprzęt oraz sporty uprawiane zimą, uczestniczyli w zimowej olimpiadzie oraz w warsztatach plastycznych, tworzyli lodowe rzeźby i budowali najpiękniejszego bałwana. Dzieci poznawały również realne i fikcyjne miejsca pokryte śniegiem i lodem. Zajęciom świetlicowym towarzyszyły zabawy terenowe (dzieci próbowały zbudować igloo, brały udział w walce na śnieżki) oraz konkursy plastyczne (m.in. na narysowanie najpiękniejszego płatka śniegu).

W trakcie ferii podopieczni filii nr 2 MDK „Szopienice – Giszowiec” kilkakrotnie udali się do kina (m.in. na filmy: „Supermocny”, „Artur i zemsta Maltazara”, „Blok bajek wschodnich”, „Magiczne drzewo”).

Dzieci miały również możliwość wykazania się swoimi talentami w konkursie karaoke i w turnieju tańca oraz mogły spróbować sił w turnieju gier logicznych i gier planszowych. Współzawodnictwo nagrodzone było pucharami i dyplomami.

Zwieńczeniem uczestnictwa w zajęciach był bal przebierańców, na który dzieci własnoręcznie wykonały kostiumy i maski. Karnawałowa zabawa pozwoliła wybrać króla i królową balu, najpiękniejszy strój i najsympatyczniejszego uczestnika półkolonii. Podczas dwóch tygodni zajęć, w ramach Akcji Zima w Mieście, dzieci z chęcią uczestniczyły we wszystkich zabawach, wykazując ogromne zaangażowanie i pomysłowość. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia terenowe, wyjazdy do kina oraz możliwość wykazania się w licznych konkursach, które dawały możliwość zdobycia drobnych upominków. Łącznie w zajęciach uczestniczyło **300** dzieci.

Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

W dniach 17-28 stycznia 2011 roku, Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała szereg zajęć dla dzieci i młodzieży w ramach corocznej akcji Ferie z Książką. Bibliotekarki zapraszały dzieci do zabaw z Koszmarnym Karolkiem i Tajnym Klubem

Książki. Zajęcia odbywały się w filiach nr 3, 5, 6, 10, 11, 16, 17, 19, 20, 23, 25, 26, 27, 30, 32, 33 i 38 od poniedziałku do piątku, w godzinach od 12.30 do 15.30.

Ogółem w 17 filiach, w feriach uczestniczyło **382** dzieci. Panie bibliotekarki starały się zorganizować dzieciom czas tak, by było wesoło i nikomu się nie nudziło, a biblioteka kojarzyła się z miejscem przyjaznym, do którego chętnie się przychodzi.

W tym roku – Koszmarny Karolek, bohater książek Francesci Simon, inspirował dzieci. Większość z nich miała już okazję czytać lub oglądać jego przygody, dlatego zabawy oparte na pomysłach Karolka, zachwycaly dzieci, które preferują sportowo-rekreacyjne zajęcia przeplatane innymi formami. Z tego powodu program tegorocznych Ferii z Książką bibliotekarki ułożyły tak by spełnić te oczekiwania. Tak różnorodna forma zajęć, mimo różnicy wieku, aktywizowała wszystkich uczestników do wspólnej zabawy.

Dużym zainteresowaniem wśród dzieci cieszyły się zajęcia eksperymentalne nawiązujące do opowiadania Koszmarny Karolek i wybuchowe eksperymenty. Eksperymenty zostały przeprowadzone w filiach nr: 11 i 26 gdzie dzieci miały okazję rozdzielać kolory, rozszczepiać światło, umieścić jajko w butelce, zbadać czy napoje gazowane pływają, stworzyć wielobarwne kwiaty, sympatyczny atrament, sodową fontannę, wulkan w słoiku oraz wytwarzać dwutlenek węgla. Wszystkie doświadczenia były przeprowadzane w bezpieczny sposób, tak by nikomu z uczestników nic się nie stało.

Kolejną niezwykłą atrakcją dla dzieci było wspólne Gotowanie z Karolkiem w Filii nr 30, nawiązujące do opowiadania Karolek zjada jarzyny. Po wysłuchaniu opowiadania uczestnicy samodzielnie wymyślali koszmarną potrawę, tworząc razem menu restauracji Karolka. Dzieci bardzo chętnie czytały swoje przepisy, prezentując swoją wyobraźnię, wywołując emocje u innych uczestników swoimi dość koszmarnymi przepisami, wśród których były np. Galaretka z glonów w sosie brukselkowym czy Zupa z gałkami ocznymi.

W filiach gdzie zorganizowano bale karnawałowe, dzieci z przyjemnością przebierały się w różne postacie. W Filii nr 32 zorganizowano Bal u Pani Rekino gdzie dzieci uczyły się cha-chy, lambady, tańca Zorby i popularnych kaczuszek. W Filii nr 23 zorganizowano bal na który zaproszono również rodziców i dziadków. W Filii nr 16 dzieci oprócz zabawy tanecznej przygotowały przedstawienie Romeo i Julia, do którego stworzyły oryginalne kostiumy własnego pomysłu, przyniosły ciekawe rekwizyty (m.in. gitarę) oraz przygotowały piosenki z repertuaru Ich Troje - A wszystko to, bo Ciebie kocham, Zawsze z Tobą chciałbym być. Dzieci przebierały się również na zajęciach zorganizowanych w Filii nr 26 gdzie urządzono Piżama party, na którym dzieci uczestniczyły w walce na poduszki, robiły papiloty lub opaski indiańskie na głowę, grały w butelkę na wykonywanie zadań, czytały pod kocem z latarką straszne historie czy tańczyły z poduszkami.

Ponadto w ramach Akcji Ferie z Książką były organizowane wyjścia do kina, skansenu, schroniska dla zwierząt, Planetarium, nowoczesnej biblioteki w Jaworznie, Klubu Jeździeckiego, Muzeum Chleba w Radzionkowie, WPKiW gdzie dzieci brały udział w olimpiadzie zimowej, do Bazyliki w Panewnikach, gdzie dzieci mogły zobaczyć bożonarodzeniową szopkę.

Wiele radości sprawiły dzieciom zajęcia organizowane w oddziałach szpitalnych w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka. Bibliotekarka była osobą wielce oczekiwaną przez małych pacjentów: niosła z sobą książki, czasopisma, a przede wszystkim zapewniała świetną zabawę. Do najbardziej udanych spotkań można zaliczyć imprezę przeprowadzaną pod hasłem: Tajemnica szafy wrednej Wandzi, która obfitowała w wiele radosnych sytuacji i była wzbogacona przez zajęcia parateatralne. Dzieci z chęcią przebierały się w stroje przygotowane przez bibliotekarza, udawały inne osoby niż są, wcielały się i świetnie odgrywały scenki rodzajowe.

Tegoroczne ferie zimowe pokazały jak duże jest zapotrzebowanie na tego typu imprezy w bibliotece. Niewątpliwie dzieci przyciągało do naszych filii to, że zajęcia były ciekawe i urozmaicone a wstęp był bezpłatny dla wszystkich.

Centrum Kultury Katowice im. K. Bochenek Pl. Sejmu Śląskiego 2

Centrum Kultury Katowice, w ramach projektu Future Artist, w dniach 25.01 — 28.01.2011 zorganizowało warsztaty zatytułowane: *Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy?* Warsztaty odbyły się w godzinach: 12.00–14.00.

Warsztaty twórcze z elementami psychologii dla dzieci w przedziale wiekowym: 6–12 lat.

Tytuł projektu nawiązywał do alegorycznego obrazu namalowanego na Tahiti przez francuskiego artystę Paula Gauguina. Warsztaty zimowe były próbą odpowiedzi na pytanie: gdzie jest miejsce dziecka we współczesnym świecie? Dzieci poznawały krainę przodków — niezwykle miejsca w Katowicach. Następnie poprzez wizję artystów współczesnych oceniały teraźniejszość. Koniec warsztatów został zaplanowany, jako radosne spojrzenie w przyszłość. Na podstawie fragmentów Cyberiady Stanisława Lema dzieci stworzyły wyobrażenia nowoczesnych, pięknych, bezpiecznych miast i eksploracji kosmosu. Wizję utopijnego lepszego świata. Całość działań zakończyła wystawa w Galerii Ściana Sztuki Dziecka.

Zajęcia były prowadzone przez: Ewę Kokot

Zajęcia były bezpłatne a materiały zapewнили organizatorzy.

Patronat nad warsztatami objął: Polski Komitet Międzynarodowego Stowarzyszenia Wychowania Przez Sztukę InSea.

Liczba uczestników: **97 osób**

W organizację tegorocznej akcji „**Lato w mieście 2011**”, podobnie jak w latach ubiegłych, aktywnie włączyły się miejskie instytucje kultury. W czasie wakacji organizatorzy przygotowali dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta wiele rozmaitych form spędzania wolnego czasu: warsztaty (plastyczne, muzyczne, teatralne), wycieczki, wyjścia do kina i teatru, zajęcia świetlicowe, rozmaite zajęcia sportowe i rekreacyjne. Różne formy spędzania wolnego czasu były organizowane w zależności od indywidualnego charakteru poszczególnych instytucji, zajęcia miały więc różnoraki charakter i pozwoliły dzieciom na wybór zajęć w zależności od zainteresowań. Większość zajęć odbywała się bezpłatnie, za wyjątkiem niektórych wyjść do teatrów, kin czy wycieczek, które były częściowo lub w całości finansowane przez uczestników.

Akcja „Lato w mieście” w miejskich instytucjach kultury była monitorowana przez pracowników Wydziału Kultury.

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 maja 31 a

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, w lipcu i sierpniu zrealizowała 36 koncertów pt: „Słońce na pięciolinii” w przedszkolach, bibliotekach i domach kultury. Wystąpili w nich następujący artyści:

Kaja Dubiel – klarnet

Michał Młot - akordeon

Alicja Przytuła-Mucha - fortepian, słowo

Alicja Kotyl - słowo

Koncerty cieszyły się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. Ogółem frekwencja wyniosła: **741 osób**.

Program koncertów dostosowany był do możliwości percepcyjnych słuchaczy a dzieci włączały się w przebieg spotkania m.in. poprzez grę na instrumentach perkusyjnych, rytmiczne klaskanie i taniec.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA, al. W. Korfanteo 6

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w ramach akcji „Lato w mieście 2011” przeprowadziła cykl warsztatów ekspresji twórczej. W zajęciach wzięły udział dzieci oraz młodzież z Miejskich Domów Kultury, klubów osiedlowych, jak również osoby indywidualne.

Głównym zadaniem warsztatów było stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju samodzielnej aktywności twórczej dzieci i młodzieży. Zajęcia, prowadzone w oparciu o wystawę kolekcji dzieł Bożeny Kowalskiej oparte były na kanwie abstrakcji geometrycznej; dzieci wykonywały formy przestrzenne - mobile (ażurowe, kinetyczne rzeźby, które mogą być poruszane przez wiatr, lub przez działanie mechaniczne). Dzięki takiemu działaniu połączone zostało wykorzystanie myślenia abstrakcyjnego i umiejętność przekazania swoich przemyśleń i odczuć w formie instalacji przestrzennej. Zajęcia odbywały się zarówno w Galerii jak i w przestrzeni publicznej. Dzieci aranżowały również sytuację artystyczną, do której zaprosiły przypadkowych przechodniów.

W sumie odbyły się **24** warsztaty, w których uczestniczyło **370** osób. Uczestnicy Akcji LATO W MIEŚCIE 2011 mogli również nieodpłatnie zobaczyć wystawy: Wystawa dyplomów ASP, Kolekcja dzieł Bożeny Kowalskiej, Bartosz Kokosiński „Niektóre obrazy nie chcą być namalowane”, Karolina Żyniewicz „Strach przed ciemnością”.

Wystawy prezentowane w Galerii BWA odwiedziło ok. **700** osób. Łącznie w akcji „LATO W MIEŚCIE 2011” w Galerii Sztuki Współczesnej BWA uczestniczyło ok. **1070** osób.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. Św. Jana 10

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach w ramach akcji „Lato w mieście 2011”, zorganizował wystawę lalek i środków inscenizacji ze zbiorów własnych w aranżacji Zbigniewa Mędrali, lekcje i warsztaty teatralne prowadzone przez Bogumiłę Kurcab - Karkoszkę – doświadczonego pedagoga z Pałacu Młodzieży, zabawę w teatr i zajęcia interaktywne animowane przez aktorów Marka Wita i Danutę Lewandowską oraz zajęcia plastyczne pod kierunkiem Natalii Woźniak – studentki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

Zajęcia odbywały się w Galerii Ateneum przy ul. 3 Maja 25 w okresie od 1 lipca do 29 lipca 2011 r. W ciągu tych dni w ramach Akcji „LATO W MIEŚCIE 2011” wystawę lalek oraz warsztaty teatralne odwiedziło 725 osób. Dużym powodzeniem cieszyły się zajęcia plastyczne, na których dzieci mogły wykazać się zdolnościami w tym kierunku.

W czasie tegorocznego lata Galerię odwiedziły również ok. **230** dzieci specjalnej troski z Ośrodków dla Niepełnosprawnych oraz dzieci – podopieczni MOPS-u i Caritas-u, które wraz z opiekunami gościły w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum” za symboliczną złotówkę.

Uczestnikami tegorocznej akcji „Lato w mieście 2011” w Teatrze były między innymi:

- Szkoła Podstawowa nr 11, Katowice,
- Szkoła Podstawowa nr 1, Sosnowiec,
- Szkoła Podstawowa nr 19, Katowice,
- Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Ochronka u św. Faustyny, Tychy,
- Szkoła Podstawowa nr 34, Katowice,
- Ochronka św. Wojciecha, Katowice,
- Klub „Relaks”, Bytom,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Silesia”, Katowice,
- MOPS Piekary Śląskie,
- Świetlica Brata Alberta, Katowice,

- MDK Bogucice (w tym 3 osoby z programu „Nas Troje i więcej”), Katowice,
- Szkoła Podstawowa nr 37, Katowice,
- Przedszkole „Maluszkowo” Tychy,
- Dom Kultury Giszowiec, Katowice,
- MDK Łędziny,
- Caritas ochronka św. Jacka,
- Zespół Szkół Specjalnych nr 9, Katowice,
- osoby indywidualne.

Muzeum Historii Katowic, ul. Szafranka 9

Akcja „Lato w mieście 2011” była organizowana w budynkach muzealnych: w Muzeum Historii Katowic przy ul. Szafranka i w Dziale Etnologii Miasta MHK przy ul. Rymarskiej. Program warsztatów artystycznych, był inspirowany wystawami stałymi i czasowymi: „W kamienicy mieszczańskiej” „Dom lalki – rzeczywistość w miniaturze”, „Mistrzowie Grupy Janowskiej” i „Fotografie Arkadiusza Goli – rzeczy symboliczne”, oraz adresowany głównie do zorganizowanych grup w wieku 7-13 lat, uczestników półkolonii w szkołach podstawowych, uczestników zajęć w domach kultury i klubach osiedlowych. Udział w programie zajęć polegał na interaktywnym zwiedzaniu wystaw (od 28 czerwca 2011 do 31 sierpnia 2011 r.) i aktywnym uczestnictwie w warsztatach plastycznych (od 27 czerwca do 8 lipca 2011 r.). Dzieci, które brały udział w zwiedzaniu ekspozycji były oprowadzane przez przewodników, a następnie pod kierunkiem plastyków przygotowywały prace indywidualnie lub w grupach trzyosobowych i czteroosobowych. Tematy prac plastycznych nawiązywały do wystaw – dzieci przygotowywały projekty wnętrz mieszkalnych, pokoi z zabawkami, pomieszczeń dla zwierząt oraz kreowały własne pokoje do zabawy i nauki, inspirując się wystawami „Dom lalki – rzeczywistość w miniaturze” oraz „W kamienicy mieszczańskiej” (zwłaszcza pokoje do zabawy i nauki na wystawie stałej w budynku przy ul. Szafranka). W budynku muzealnym w Nikiszowcu realizowały tematy „Pejzaż miejski – inspiracje malarstwem nieprofesjonalnym” i „Oswojone sprzęty domowe - fotografie nikiszowieckich mieszkań”, pobudzając wyobraźnię przez poznanie malarstwa Ociepki, Gawlika, Wróbla i Sówki oraz wnętrz mieszkalnych na zdjęciach autorstwa A.Goli. Dzieci z zainteresowaniem zwiedzały wystawy, angażowały się twórczo, z zapalem wykonywały swoje prace plastyczne, wykorzystując różne techniki i materiały plastyczne. W okresie od 11 lipca do 31 sierpnia dzieci w grupach lub indywidualnie z dorosłymi uczestniczyły w zwiedzaniu wystawy czasowej „Dom lalki – rzeczywistość w miniaturze”. Wystawa wzbudzała ogromne zainteresowanie i zachwyty najmłodszych zwiedzających. W czasie grupowego zwiedzania przewodnik opowiadał o wystawie, o eksponatach, aktywizując dzieci poprzez quizy i konkursy (pytanie-odpowiedź, opowieść-interpretacja). Ponadto w Dziale Etnologii Miasta Muzeum Historii Katowic od 18 do 22 lipca br. odbyły się kameralne warsztaty filmowe dla 9-osobowej grupy uczestników w wieku 10 - 17 lat, na których poznawanie tajników produkcji obrazu filmowego zaowocowało realizacją filmu. Ogółem w akcji „Lato w mieście 2011” wzięło udział **585** dzieci, które uczestniczyły w **43** zajęciach.

Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek, Pl. Sejmu Śląskiego 2

Centrum Kultury Katowice im. K. Bochenek w ramach akcji „Lato w mieście 2011” zorganizowało następujące przedsięwzięcia:

XIII LETNI OGRÓD TEATRALNY – niedzielne popołudniowe (organizowane o godz. 15.00) spektakle dla dzieci.

WARSZTATY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

1. WARSZTATY LITERACKIE KSIĄŻKOCIEKAWI

(18.07 –22.07.2011) Prowadzenie: Grzegorz Jędrzejowski, Agata Hajda

2. WARSZTATY TWÓRCZE DLA DZIECI CIEŃ I CHAOS?

(01.08 – 05.08.2011) Prowadzenie: Ewa Kokot, Aleksandra Włodarczyk, Jakub Byrczek

3. WARSZTATY TEATRALNO-KUGLARSKIE INSPIROWANE OBRAZEM ZABAWY DZIECIĘCE PIETERA BRUEGELA - współorganizacja

(04 – 08.07.2011) Prowadzenie: Iwona Woźniak, Łukasz Pudelko, Alan Blim (Niemcy), Cie Freaks Frasques (Francja)

4. WARSZTATY BĘBNIARSKO-PERFORMERSKIE - współorganizacja

(11.07 – 15.07.2011) Prowadzenie: Sambor Dudziński, Jan Wierzchowski

5. WITKACY WITKACY WITKACY – WARSZTATY DLA TEARÓW SZKOLNYCH I GRUP TEATRALNYCH - współorganizacja

(22.08 – 27.08.2011) Prowadzenie: Jacek Jabrzyk, Mikołaj Karczewski

Frekwencja na wszystkich warsztatach: **90** osób

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA:

GALERIA 5

Wystawa pokonkursowa prac dzieci i młodzieży nagrodzonych w konkursie Moje Miasto *Spójrz inaczej* (02.06 – 02.08.2011) - brak danych dotyczących frekwencji

BIENNALE SZTUKI DLA DZIECKA

Biennale prezentowane w Galerii Sektor I i Ściana Sztuki Dziecka w CKK, Małej Przestrzeni Galerii Sztuki Współczesnej BWA, Teatrze Ateneum, w przestrzeniach miasta (14.08. – 30.09.2011, 14.08 – wernisaż), frekwencja: **431** osób.

Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grazyńskiego 47

Podczas tegorocznej akcji Miejski Dom Kultury „KOSZUTKA” zaproponował dzieciom zajęcia związane z kontynentem afrykańskim. Wśród propozycji znalazły się:

- Geopodróże - zajęcia pozwoliły dzieciom na poznanie tajemnic Sahary, życia w afrykańskich wioskach, odwiedzenia Królestwa Konga i wybrzeża Afryki Północnej oraz zaprzyjaźnienie się z żyjącymi na Madagaskarze bohaterami. Ilość zajęć – **6**.

- Geokonkursy – podczas zajęć dzieci mogły ćwiczyć swoją sprawność ruchową, spostrzegawczość i percepcję słuchową, pamięć i zręczność, logiczne myślenie oraz rozwijać swoje umiejętności: „Safari z Pampalinim”, „Otwieramy Księgę Dżungli”, „Przyjaciele na Madagaskarze”, „Zagadki Sfinksa”, „Zabytki starożytnego Egiptu”, „Mam Talent”. Zorganizowano **6** konkursów.

- Zajęcia sportowe – wzmacniały kondycję oraz sprawność ruchową dzieci. Gry i zabawy grupowe, drużynowe, sztafetowe, zabawy na powietrzu, imprezy sportowe „Paryż – Dakar”, gry z zakresu pilotażu rajdowego, gry i zabawy z rekwizytem. Ilość zajęć – **12**.

- Warsztaty rytmiczne - ćwiczenia muzyczne przy akompaniamencie z wykorzystaniem różnych instrumentów muzycznych, w tym bębnow afrykańskich Ilość zajęć – **3**.

- Teatr Cieni - dzieci tworzyły własną scenografię doskonaląc umiejętności pracy zespołowej.

- wycieczki i wyjścia, które pozwoliły dzieciom zwiedzić Muzeum Miejskie w Żorach, ZOO w Chorzowie, Egzotarium w Sosnowcu, Fermę Strusi Afrykańskich w Bieruniu oraz ćwiczyć swoje umiejętności pływackie na basenach. Ilość wyjść - **19**

- koncerty Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „SILESIA” w Katowicach. Ilość koncertów – **2**.

- Impreza plenerowa „Życie w afrykańskich wioskach”, dzieci bawiły się znakomicie a podzielone na poszczególne plemiona; ozdabiały swoje ciała - plemię Masajów, malowały rysunki naskalne - plemię San, własnoręcznie tworzyły biżuterię - plemię Tamburu, rzuciły dzidą - plemię Hotentotów, nosiły na głowie kosze z owocami - plemię Himba. Imprezę uświetnił program artystyczny pt. Podróż dookoła świata” w wykonaniu Teatru Nikifor z Bobrownik. Impreza była również okazją do spotkania się z rówieśnikami z zaproszonych

placówek m.in.: Szkoły Podstawowej Nr 66 i 36 w Katowicach i Przedszkola Nr 45 w Katowicach a uczestniczyło w niej **101** osób.

Ogółem w akcji wzięło udział **733** dzieci tj. **22** dzieci dziennie.

Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

Tegoroczna akcja „Lato w mieście” organizowana przez Miejski Dom Kultury „Ligota”, prowadzona była przez wszystkich instruktorów placówki przez siedem wakacyjnych tygodni i obfitowała w ciekawe zajęcia stacjonarne oraz wycieczki autokarowe dla wszystkich chętnych. Już tradycyjnie, jak w latach poprzednich, akcję „Lato w Mieście”, zainaugurowano Wyjazdowymi Warsztatami Artystycznymi dla dzieci, które odbyły się w dniach 26.06 – 03.07.2011 r. Tym razem warsztaty zorganizowano w malowniczej miejscowości Brenna. Zajęcia były dostępne dla wszystkich chętnych uczestników zajęć tanecznych, wokalnych i muzycznych prowadzonych w MDK „Ligota”.

W tym samym czasie w budynku Miejskiego Domu Kultury „Ligota”, rozpoczęły się zajęcia dla chętnych dzieci pozostających w Katowicach podczas wakacji. Podczas pierwszego tygodnia akcji (27.06 – 01.07.2011) dzieci uczestniczące w zajęciach MDK „Ligota”, brały udział w warsztatach plastycznych, teatralnych i muzycznych. Odbywały się zajęcia z dramy, gier sportowych i integracyjnych. Grupa uczestników wybrała się na wycieczkę do zamku w Toszku, zwiedzono starą basztę oraz wzięto udział w mini spektaklu pt. „Legenda o Złotej Kaczce”. W środę w Amfiteatrze w Parku Zadole, odbył się spektakl plenerowy grupy Duo – Fix, dla wszystkich chętnych, a w czwartek uczestnicy akcji „Lato w mieście” w MDK „Ligota” wybrali się do Leśnej Sali Edukacyjnej.

W drugim tygodniu zajęć stacjonarnych (04.07 - 08.07.2011) odbywały się m.in. zabawy z teatrem - na posesji MDK „Ligota”, z plastyką w pracowni i w plenerze oraz z muzyką i instrumentami świata. We wtorek 5 lipca, uczestnicy Akcji „Lato w mieście” wybrali się na seans filmowy do kina Helios pt.: „Auta 2”, w środę brali udział w morskich zabawach plenerowych zespołu „Wiolinka i Bemol” w Amfiteatrze w Parku Zadole, a w czwartek 7 lipca pojechali autokarem na wycieczkę do Chlebowej Chaty w Górkach Małych, gdzie mieli okazję zobaczyć na własne oczy prezentację pozyskiwania miodu, pokaz sprzętu pasiecznego i maszyn dawniej wykorzystywanych przy uprawie i obróbce ziarna, a także wypieć samodzielnie chleb.

Trzeci tydzień (11.07-15.07.2011) rozpoczął się zabawami sportowo integracyjnymi, zespołową pracą plastyczną oraz zajęciami teatralnymi i muzycznymi. Dzieci pojechały też na wycieczkę do Muzeum Historii Katowic, gdzie zwiedziły dom mieszczański z początku XX wieku, oraz wystawę domków dla lalek. Już tradycyjnie grupa „Akcji Lato w Mieście” uczestniczyła w środowowych zabawach w amfiteatrze w Parku Zadole, tym razem z klaunami „Rupertem i Rico”, a w czwartek 14 lipca dzieci pojechały na wycieczkę autokarową na Jurę Krakowsko-Częstochowską do Jaskini Wierchowskiej.

W czwartym tygodniu zajęć (18.07-22.07.2011), uczestnicy poznawali podstawy tworzenia piosenki, bawili się z teatrem, muzyką i rytmiką oraz wykonywali ilustracje do koncertu Vivaldiego. We wtorek 19 lipca, zorganizowano dla dzieci wyjście na seans filmowy pt. „Gnomeo i Julia” do Ciemna City w Silesia City Center. W amfiteatrze w Parku Zadole, grupa wakacyjna, miała okazję oglądać występ Teatru „Małgo” i bawiła się wspólnie z aktorami w gry integracyjno ruchowe. W czwartek zaś, dzieci pojechały na wycieczkę do Ogrodzieńca, gdzie zwiedzały Górę Birów i Park Miniatur na Podzamczu. Dzieci spotkały się również z policjantami z Komisariatu III w Katowicach z okazji Święta Policji.

Piąty tydzień Akcji Lato (25.07-29.07.2011) upłynął pod znakiem warsztatów plastycznych. Uczestnicy, tychże warsztatów, uczyli się wykonywania papieru czerpanego, witraży, wspólnej kompozycji z bibuły czerpanej, wykonywano na zajęciach kartki okolicznościowe, poznawano techniki malarstwa i rysunku na zajęciach w pracowni i w

plenerze, wszyscy uczestniczyli w zabawach integracyjnych ze sztuką. Dzieci brały też udział w spektaklu grupy Duo - Fix zorganizowanym w amfiteatrze w Parku Zadole.

Szósty i siódmy tydzień wakacyjnych zajęć (01.08-12.08.2011) dawał możliwość skorzystania z zajęć w pracowni plastycznej Domu Kultury wszystkim chętnym, bez ograniczeń wiekowych. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z malarstwem i rysunkiem sztalugowym, pracą ze szkicownikiem w plenerze, rysunkiem z martwej natury i modelu oraz poznaniem najprostszych technik graficznych. Istniała również możliwość korekty prac i przygotowania teczek do szkół plastycznych. Został ogłoszony konkurs plastyczny pt.: „Powstania Śląskie w wyobraźni plastycznej” dla wszystkich uczestników zajęć. W akcji Lato w mieście w MDK „Ligota” wzięło udział ok. **1 600** osób.

Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie” ul. Markiefki 44a

Tegoroczna akcja „Lato w mieście 2011” w Miejskim Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” odbywała się od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 - 14:00 w terminie 27.06.2011 – 29.07.2011. Zajęcia w ramach akcji organizowane były zarówno w dziale „Bogucice” przy ul. Markiefki 44a, pod hasłem przewodnim - „Zofia w Tajemniczym Ogrodzie”, co związane było z warsztatami filozoficznymi, jak i w dziale „Zawodzie” przy ul. Marcinkowskiego 13, pod hasłem przewodnim - „W 40 dni dookoła świata”, co związane było z zapoznaniem młodych uczestników akcji z najciekawszymi zakątkami nie tylko Polski, ale i całego świata. Program akcji „Lato w mieście 2011” bezpośrednio nawiązywał do idei kandydatury Katowic do Tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016 – „Katowice Miasto Ogrodów”. W czasie akcji „Lato w mieście 2011”, wzorem poprzednich lat, podjęto szereg wspólnych działań, aby dzieci z obu dzielnic Katowic (Zawodzie i Bogucice) miały okazję do poznania się, integracji i wspólnej zabawy. Dzieci miały okazję wspólnie uczestniczyć w:

- Wycieczkach do Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Parku Miniatur w Inwałdzie, Cinema Parku w Krakowie, Muzeum Zamkowego w Pszczynie, w czasie których dzieci poznawały lokalne zabytki, instytucje muzealne oraz miejsca, gdzie w atrakcyjny sposób mogą spędzić wolny czas.
- Wyjściach do Izby Tradycji Hutniczej w Katowicach, kina 3D Imax, sali zabaw „Figlarnia”, Planetarium Śląskiego w Chorzowie, Teatru Lalki i Aktora „ATENEUM”, kinoteatru „Rialto”, kina „KOSMOS”, Galerii „Szyb Wilson”, Nadleśnictwa Katowice. Podczas zajęć poza ofertą kulturalną danego miejsca dzieci zapoznawano z działaniem instytucji kulturalnych mieszczących się w Katowicach a także organizowano wyjścia na basen Międzyszkolnego Ośrodka Sportu w Katowicach oraz zorganizowano bal przebierańców.

Niezależnie od siebie przeprowadzono w obu placówkach warsztaty. W dziale „Bogucice”: filozoficzne, popularno-naukowe, muzyczne, teatralne, plastyczne, zajęcia taneczne oraz turniej gry na konsoli PlayStation i zabawy z chustą KLANZY.

W dziale „Zawodzie”: sportowe, muzyczne, teatralne, plastyczne, zabawy z chustą KLANZY, oraz bezpośrednio nawiązujące do tematu akcji „W 40 dni dookoła świata” były to warsztaty prowadzone przy współpracy z członkami Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca „Katowice” – podczas nich dzieci zapoznały się z ciekawostkami na temat Peru, Turcji, Włoch oraz Argentyny.

Różnorodność oferowanych zajęć sprawiła, że ich uczestnicy aktywnie brali udział we wszystkich przedsięwzięciach zarówno dużym zainteresowaniem cieszyły się wycieczki i wyjścia jak również warsztaty i zajęcia stacjonarne.

Ogólna liczba osób biorących udział w akcji „Lato w Mieście 2011” wyniosła:

- dział „Bogucice” - średnia dzienna liczba uczestników - **33** os., ogólna liczba osób zapisanych na zajęcia : **56** osób,
- dział „Zawodzie” - średnia dzienna liczba uczestników - **30** os., ogólna liczba osób zapisanych na zajęcia : **67** osób.

Nadzór merytoryczny nad akcją pełnili:

Anna Jarząbek – Szoltyśnik - kierownik działu „Zawodzie”

Marcin Placek – kierownik działu „Bogucice”

Obowiązki kierownika akcji „Lato w mieście” oraz wychowawcy pełnili:

Katarzyna Tomczyk – instruktor MDK (w dziale „Zawodzie”)

Rafał Piętka – instruktor MDK (w dziale „Bogucice”)

Obowiązki wychowawców pełnili:

Kamila Jelińska – instruktor MDK

Krystian Utkowski – instruktor MDK

Alicja Frimark - instruktor MDK

Tomasz Machlik - instruktor MDK

Monika Kustra – Paszek

Karolina Opatowicz

Marek Rozkosz

Warsztaty tematyczne prowadzili: Anna Wieczerniak, Tomasz Giedwiłło, Justyna Kluz – Machlik, Grzegorz Kapolka, oraz członkowie Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca „Katowice”

Ponadto Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” zorganizował kolejną edycję Wyjazdowych Warsztatów Artystycznych do Koniakowa i Istebnej. Warsztaty te zorganizowano dla dzieci w wieku szkolnym w dwóch turnusach:

Turnus I w terminie: 25-29.07.2011 (15 os.)

Turnus II w terminie: 01-05.08.2011 (24 os.)

Łączna frekwencja podczas dwóch turnusów: **39 osób**.

Podczas dwóch turnusów zorganizowano zajęcia z zakresu rękodzieła ludowego, plastyki, wyszywania i szycia artystycznego, ludowych wycinanek, bibułkarstwa, techniki sznurkowej, nauki gry na instrumentach pasterskich, tańca i zabaw ludowych oraz organizowano liczne wycieczki krajoznawcze.

W wyjazdowych warsztatach artystycznych wzięły udział dzieci z Katowic, Jaworzna, Dąbrowy Górniczej, Mysłowic, Będzina i Bielska-Białej.

Kierownik placówki wypoczynku (I i II turnus) – Anna Jarząbek-Szoltyśnik

Ogólna frekwencja dzienna wynosiła **63 os.** (łącznie w obu działach).

W przeliczeniu na liczbę odwiedzin: 63 os. x 25 dni = 1575 os. + 39 os. (warsztaty wyjazdowe) = **1 614 osób**.

Wychodząc na przeciw zainteresowaniu programem czerwca-lipca zorganizowano w m-cu sierpniu dodatkowe projekty związane z zabezpieczeniem czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie wakacji tj.

1) cykl warsztatów pod nazwą „Art Edukacja”, w którego skład wchodziły warsztaty plastyczne, teatralne, rękodzieło oraz warsztaty muzyczne (dział „Bogucice”)

8-9.08.2011 –Projekt: Architekt – frekwencja: **33 os.**

18.08.2011 – warsztaty artystyczne „Biżuteria z koralików” – frekwencja: **16 os.**

23.08.2011 - ABC Młodego Aktora – frekwencja: **7 os.**

25.08.2011 – warsztaty wokalne – frekwencja: **3 os.**

2) otwarte warsztaty akordeonowe dla dzieci i młodzieży (dział „Zawodzie”)

1,4,8,11,18,22,25,29.08.2011 – frekwencja łączna: **46 os.**

3) konkurs na najszybsze układanie puzzli „Dopasuj się!” (dział „Zawodzie”)

17.08.2011 – frekwencja: **12 os.**

Łączna frekwencja na imprezach zorganizowanych dla dzieci i młodzieży w m-cu sierpniu wyniosła: **117 osób**.

Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83

Akcja „Lato w mieście” w MDK „Południe” przebiegła zgodnie z planem. Łącznie we wszystkich obiektach uczestniczyło w niej **4 908** dzieci i młodzieży. Największą popularnością cieszyły się: zajęcia komputerowe, zajęcia plastyczne warsztaty przyrodnicze oraz wycieczki. Najciekawsze imprezy zorganizowane w obiektach MDK to m.in.:

1. Zajęcia plastyczne w Murckach i Zarzeczcu - dzieci wykonywały prace plastyczne stosując wiele technik m.in. rysunek, malowanie, wycinanie form, układanie obrazka z puzzli. Dzieci miały za zadanie zbudowanie zamku bądź innego obiektu architektonicznego. Uzupełnieniem zajęć były kalambury, zabawy w słowa i rebusy oraz dzień puszczenia baniek mydlanych.

2. Koncert muzyczny w Zarzeczcu i Murckach - koncert zorganizowany przez IPIUM „Silesia”. Dzieci wysłuchały koncertu oraz poznały budowę saksofonu i akordeonu.

3. Warsztaty taneczne w Murckach – warsztaty prowadzone były przez instruktorów MDK. Na warsztatach uczyły się popularnych tańców towarzyskich i współczesnych.

4. Wycieczki autokarowe - dzieci i młodzież biorąca udział w wycieczkach odwiedziła m.in.: „Leśny Park Niespodzianek” w Ustroniu, „Dinopark” w Zatorze, Kopalnia Zabytkowa „Guido” w Zabrze, Zamek i Park Miniatur Ogrodzieniec, Leśna Ścieżka Edukacyjna Nadleśnictwo Katowice, Wąskotorówka Rudy Raciborskie, Muzeum Misyjne w Katowicach.

5. Warsztaty przyrodnicze - warsztaty prowadzone były w Zarzeczcu i Murckach w czwartki i piątki przez cały okres wakacji. Dzieci poznawały ciekawostki przyrodnicze Śląska, chodziły na wycieczki po okolicy, rozwiązywały zagadki i rebusy, przeprowadzały eksperymenty i doświadczenia przyrodnicze.

6. „Dmuchańce” w Zarzeczcu - w każdy wtorek na terenie ogrodu ustawiane były trampolina, zjeżdżalnia i zamek dmuchany powietrzem. Dzieci przez dwie godziny bawiły się intensywnie na urządzeniach, które sprawiły im wiele radości.

Natomiast uczestnicy akcji w Murckach we wtorki bawili się w sali zabaw „Nibylandii”.

Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. Gen. Hallera 28

Tegoroczne zajęcia w MDK „Szopienice – Giszowiec” w ramach akcji „Lato w mieście” organizowane były wokół wakacyjnego alfabetu, a każdy następny dzień przynosił ciekawe przygody wyznaczane przez kolejną „wakacyjną literkę”. Wakacyjny alfabet zaprowadził uczestników m.in. do Skansenu, ZOO i Planetarium w Chorzowie, Egzotarium w Sosnowcu, na Zamek w Będzinie, do kina i teatru oraz do Aeroklubu na lotnisku Muchowiec w Katowicach. Ta ostatnia wyprawa cieszyła się dużym zainteresowaniem, podobnie, jak zajęcia rozwijające sprawność dzieci prowadzone w jednej z katowickich szkół – zajęcia Aikido. W ramach zajęć ruchowych chłopcy rozgrywali też mecze piłki nożnej na boisku Gimnazjum nr 11, a także wraz z dziewczynami rywalizowali w różnych ciekawych zawodach m.in.: w dwa ognie, biegi na czas, itd. Dużą przyjemnością była także możliwość skorzystania z basenu pod opieką ratowników. Znając duże zamiłowanie dzieci do zwierząt wakacyjny alfabetyczny szlak zaprowadził nas także do stadniny koni w Chorzowie Batorym oraz do Schroniska dla zwierząt w Katowicach, gdzie wszyscy mieli możliwość odebrania doskonałej nauki o odpowiedzialności ludzi względem zwierząt. Tegoroczne zajęcia poprzez zabawę i uczestnictwo w zajęciach plastycznych i językowych łamigłówkach, miały na celu także uczyć i rozwijać wyobraźnię oraz umiejętności dzieci, które zaowocują w przyszłości. Na zakończenie akcji dzieci po raz kolejny z radością odwiedziły ZOO i uczestniczyły w pamiątkowej profesjonalnej sesji zdjęciowej. Każde dziecko otrzymało na pamiątkę płytę ze zdjęciami. Można mieć nadzieję, że wspólne wyprawy i przygody zaowocowały powstaniem trwałych przyjaźni, które utrzymają się przez kolejne lata.

***Filia nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”,
ul. Obr. Westerplatte 10, Katowice***

Tegoroczna akcja „Lato w mieście” w filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec” odbywała się pod hasłem „Szopienice – nasz dom”. Dzieci poprzez zabawę poznawały swoją dzielnicę. Były kalambury, zajęcia plastyczne, zabawy drużynowe oraz wyjścia w teren w celu poznania ciekawych historycznych obiektów Szopienic. Ogromnym powodzeniem cieszyły się konkursy, w których trzeba było wykazać się wiedzą lub umiejętnościami plastycznymi, wokalnymi, a także tanecznymi, dzieci bardzo chętnie brały w nich udział. Często też organizowane były zajęcia ruchowe – gry w podchody, piłkę nożną, siatkówkę czy dwa ognie. Dużym zainteresowaniem cieszyły się bezpłatne wyjścia na basen organizowane przez Gimnazjum nr 13 w Szopienicach, gdzie dzieci pływały pod czujnym okiem ratownika. Oprócz zajęć w filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” odbyły się również zajęcia wyjazdowe. Dzieci odwiedziły m.in. wystawę sztuki nieprofesjonalnej „Art Naif Festiwal Katowice 2011” w Galerii Szyb Wilson, Egzotarium w Sosnowcu i Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie i Śląski Ogród Zoologiczny. Na zakończenie zajęć akcji „Lato w mieście” odbył się bal przebierańców, na którym dzieci dostały upominki.

***Filia nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”,
Plac Pod Lipami 1, 3 – 3a, Katowice***

Motywy przewodnim tegorocznej akcji „Lato w mieście” w filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec” był „Wehikuł czasu, czyli podróż przez epoki historyczne”. Podróż obejmowała czasy starożytnego Egiptu, starożytnej Grecji i Rzymu, wizytę na królewskim dworze, epokę Renesansu i Oświecenia. Zajęcia miały przybliżyć dzieciom najbardziej charakterystyczne postaci historyczne, wynalazki, style w sztuce i kulturze danej epoki. Poprzez zabawę i liczne konkursy dzieci uczyły się, rozwijały swoją wyobraźnię i szlifowały własne talenty. Nie zabrakło również zadań, podczas których dzieci pochwalić się mogły swoją kreatywnością i zdolnościami, m.in. uczestniczyły w warsztatach rysunku, kaligrafii, wykonały piramidy oraz biżuterię dla Faraona, rozwiązywały zagadki Sfinksa, brały udział w igrzyskach sportowych i „walkach gladiatorów”, turnieju rycerskim, skonstruowały skrzydła dla Ikara, wystawiły na scenie wymyśloną przez siebie bajkę. Dzieci brały udział w licznych quizach z nagrodami, zawodach sportowych, czy też zabawach terenowych polegających na szukaniu ukrytego skarbu.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zarówno zajęcia świetlicowe, gry na świeżym powietrzu, ale i liczne wyjazdy poza obiekt Filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec”. Dzieci uczestniczyły również w zajęciach organizowanych przez zaprzyjaźnione placówki kulturalne (Centrum Sztuki Filmowej, Kinoteatr Rialto, Galeria Szyb Wilson), w warsztatach plastycznych w Galerii BWA w Katowicach oraz w warsztatach teatralnych w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum”. Dzieci brały również udział w lekcji Aikido zorganizowanej przez Klub Sportowy Bumeikan.

Zajęcia akcji „Lato w mieście”, ukoronował wielki bal przebierańców, na który uczestnicy własnoręcznie wykonali kostiumy ulubionych postaci z bajek. Zajęcia z dziećmi w ramach akcji „Lato w mieście”, w naszych placówkach trwały od 27.06.–19.08.2011r. w godz. 10.00 – 14.00. Uczestnictwo w zajęciach stacjonarnych było bezpłatne. W zajęciach brały udział dzieci w wieku szkolnym. Duża rozbieżność wiekowa nie utrudniła uczestnikom współpracy, wręcz przeciwnie, jedni pomagali drugim.

W budynku Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na ul. Gen. J. Hallera 28 w zajęciach brało udział ok. **18** dzieci dziennie, łącznie zaś tegoroczna akcja „Lato w mieście” zgromadziła ok. **550** uczestników. W Filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na ul. Obr. Westerplatte 10 średnia dzienna liczba uczestników

oscylowała w granicach 20, co daje w sumie ok. 780 uczestników. W Filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na Placu Pod Lipami 1 w półkoloniach uczestniczyło ok. 30 osób dziennie, ogółem daje to liczbę 1200 uczestników. Łącznie w trzech placówkach Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” w akcji „Lato w mieście 2011” brało udział 2 530 uczestników.

Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów”, Pl. Sejmu Śląskiego 2

Młodzieżowy Klub Dziennikarski 4 - 10 lipca 2011 roku.

Młodzieżowy Klub Dziennikarski to workcamp, który od 4 do 10 lipca odbył się na terenie Ośrodka Harcerskiego w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. Przez siedem dni uczniowie z Katowic i okolic (uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w wieku od 16 do 19 lat) uczestniczyli w warsztatach dziennikarstwa prasowego, telewizyjnego, radiowego i fotograficznego. Łącznie w warsztatach wzięło udział trzydzieścioro troje uczniów ze szkół, które prowadzą klasy o profilu dziennikarskim, kulturoznawczym lub organizują regularne zajęcia medialne. Udział był bezpłatny-uczestnicy pokryli jedynie koszty dojazdu. Biuro ESK Katowice 2016 zapewniło opiekę pedagogiczną, nocleg, wyżywienie, transport oraz ubezpieczenie. Uczestnicy warsztatów pracowali pod okiem doświadczonych dziennikarzy mediów z regionu (między innymi „Gazety Wyborczej Katowice”, TV Silesia, Polskiego Radia Katowice), odwiedzili redakcje, poznali również do najbardziej atrakcyjnych miejsca na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim, by w praktyce kształtować warsztat dziennikarski. Młodzież przygotowała gazetę, reportaż telewizyjny, radiowy i fotograficzny. Najciekawsze prace zostały opublikowane w okolicznościowej gazetce. Współorganizatorem workcampu była Młodzieżowa Platforma Komunikacyjna z Ustronia oraz Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach. Udział w workampie wzięło 15 uczniów.

Warsztaty teatralno – kuglarskie 4 – 8 lipca 2011 roku.

Warsztaty odbyły się w Centrum Kultury Katowice w dniach 4 – 8 lipca. Inspiracją dla warsztatów i pokazu powarsztatowego był obraz „Zabawy dziecięce” Pietera Bruegla. Warsztaty odbywały się w dwóch grupach wiekowych – młodszej (7 – 12 lat) i starszej (13 – 18 lat). Każda z grup w czasie trwania warsztatów miała zajęcia teatralne i zajęcia kuglarskie (grupa młodsza - 1,5 h kuglarstwo – 1,5 h teatr, grupa starsza - 2 h kuglarstwo – 2 h teatr). Instruktorem zajęć teatralnych była Iwona Woźniak, instruktorem zajęć kuglarskich Alan Blim (Niemcy) i grupa Freaks Frasesques (Francja). W czasie zajęć grupy warsztatowe stworzyły etiudy teatralne, które zostały połączone z działaniami kuglarskimi. Wynikiem warsztatów był pokaz powarsztatowy, który odbył się na ul. Mariackiej, w piątek 8 lipca (godz. 15 – 15.30). grupa młodsza 7-12 lat (16 osób), grupa starsza 13-18 lat (10 osób)

Warsztaty bębniarsko – performerskie 11 – 15 lipca 2011

Warsztaty bębniarsko – performerskie odbywały się w Centrum Kultury Katowice w dniach 11 – 15 lipca 2011. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych – młodszej (7 – 12 lat) i starszej (13 – 16 lat). Zajęcia prowadzili Jan Wierzchowski i Sambor Dudziński. W czasie zajęć uczestnicy uczyli się gry na różnego rodzaju bębnach oraz tworzenia własnych instrumentów. Elementem warsztatów były także lekcje śpiewu i krzyku oraz tworzenie scenografii do pokazu powarsztatowego. Pokaz powarsztatowy odbył się na ul. Mariackiej 15 lipca o godzinie 18.00. grupa młodsza 7-12 lat (13 osób), grupa starsza 13-16 lat (6 osób)

W terminie od 22 do 27 sierpnia odbyły się 4 cykle warsztatów teatralnych

W Centrum Kultury Katowice odbywały się warsztaty teatralno – taneczne dla grup teatralnych. Hasłem przewodnim warsztatów było: „Witkacy, Witkacy, Witkacy”. Część teatralna warsztatów była prowadzona przez Jacka Jabrzyka, część taneczna natomiast przez Mikołaja Karczewskiego. Warsztaty trwały od poniedziałku do piątku w godzinach 10 – 15 oraz w sobotę. Grupa warsztatowa (15 osób) pracowała na tekście „Szewcy” Stanisława Ignacego Witkiewicza. Finałem warsztatów był pokaz pofestiwalowy, który odbył się 27

sierpnia w Galerii Ateneum. W Galerii Ateneum (w godzinach od 10.00 do 13.00) odbywały się warsztaty dla dzieci i opiekunów. Uczestnicy uczyli się, jak w domowych warunkach i własnymi siłami stworzyć mini-teatr. Uczestnikami warsztatów były dzieci (od 3 do 7 lat) oraz ich opiekunowie. Warsztaty prowadzone były przez Iwonę Woźniak. Zakończyły się pokazem pt. „Człowiek” na deskach Galerii Ateneum. Dzieci i opiekunowie nie tylko grali w spektaklu, ale także stworzyli do niego scenografię. W Galerii Ateneum (w godzinach od 13.30 do 16.30) odbywały się warsztaty teatralne dla młodzieży. W czasie warsztatów uczestnicy brali udział w ćwiczeniach związanych z pracą aktora na scenie (ruch, mimika) oraz wymową sceniczną. Zajęcia prowadzone były przez Artura Szczęsnego. Warsztaty zakończył pokaz powarsztatowy. W Klubie Zapaśniczym Tytan w Katowicach – Giszowcu odbywały się warsztaty teatralne dla osób niepełnosprawnych. Uczestnikami warsztatów byli podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej Promyk, Warsztatów Terapii Zajęciowej P.S.O.U.U. Śląskiego Stowarzyszenia Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”, Śląskiego Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”. Warsztaty stanowiły składały się z ćwiczeń ruchowych, relaksacyjnych oraz elementów pantomimy. Finałem zajęć był pokaz powarsztatowy, który odbył się na scenie Galerii Ateneum.

Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach już od dwudziestu lat wspiera ideę edukacji kulturalnej dzieci, dokładając starań, aby wykształceni, otwarci na świat młodzi ludzie byli najważniejszym bogactwem naturalnym Miasta. Coroczna wakacyjna Akcja Lato z Książką w ramach akcji „Lato w mieście 2011”, to profesjonalnie przygotowane i pomysłowo realizowane działania skierowane do młodego pokolenia katowiczian - dzieci i młodzieży spędzających lato w mieście. Podczas spotkań MBP proponowała uczestnikom różne kulturotwórcze aktywności, i stawiała na wzmocnienie społecznej edukacji, pokazując różnorodność świata, ale przede wszystkim proponując wspólną zabawę, umiejętnie wykorzystując wiedzę zapisaną w książkach, internetowych portalach czy też po prostu na ulicach naszego miasta Katowice. W tym roku, zgodnie z trendami lokalnymi i globalnymi, program Akcji Lato z Książką podporządkowany był rozwijaniu kulturowej wyobraźni i tożsamości dzieci pod hasłem BiblioESKapid@. Od 28 czerwca do 31 sierpnia, od wtorku do czwartku, w godzinach od 10.00 do 13.00 organizowano zajęcia dla dzieci w osiemnastu filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. W czasie Akcji bibliotekarki i bibliotekarze wykorzystywali różnorodne formuły edukacyjne, by uzmysłowić dzieciom przyjemność i korzyści, jakie płyną z czytania, samodzielnego myślenia i zdobywania informacji oraz aktywnego poznawania kultury swojego Miasta i świata. Najpopularniejsze z nich to: wspólne czytanie i rozmowa literacka, book – talking, gry strategiczne, podchody, wycieczki, fotospacery, performance, Art Street, formy teatralne, happening, seanse filmowe, konkursy, zawody sportowe.

Podczas wspólnych eskapad m.in.:

Czytano i obgadywano ciekawe i mądre książki (konkursy pięknego czytania, book - talking, zajęcia artystyczne na motywach literackich.). Przykładem niech będą zajęcia pod tytułem „Szukamy utopca” przeprowadzone w Filii nr 23, w czasie których dzieci zauroczone legendami o strzygach i utopcach stworzyły niepowtarzalne impresje plastyczne śląskich legend. Podczas zajęć szukano kulturalnych atrakcji Katowic, szczególnie tych związanych z książkami:

- Filia 3 wybrała się w tym celu do Centrum Scenografii Polskiej, by uścisnąć dłoń błędnego rycerza zakochanego w Dulcynei i książkach, a Filia 19 była w Muzeum Najmniejszych Książek Świata. Spacerowano i biegano śladami Historii pozostawionymi w przestrzeni miejskiej Katowic.

- Filia 30 była w Muzeum Historii Katowic, Filia 19 wybrała się do Izby Tradycji Hutnictwa w Szopienicach, a dzieci z Filii nr 11 i 6 przeprowadziły podczas spaceru małe śledztwo i na podstawie starych fotografii odnalazły w Katowicach budynki związane z działalnością Wojciecha Korfatego.

Wiele filii (m.in. 11, 19, 25, 33) zorganizowało wycieczki do Nikiszowca, żeby przekonać się jak dawniej wyglądało i jak dziś wygląda życie w tej sławnej dzielnicy Katowic. Sprawdzano też, czy Katowice mogą inspirować wyobraźnię: Służyły temu m.in. zajęcia plastyczne w F 32 pt. „Miasto Marzeń” i komputerowe w filii 28 Nasze wirtu@lne słoneczniki, które pomogły dzieciom zrozumieć ideę Miasta – Ogrodu. Street Art przed Spodkiem był kosmiczną zabawą artystyczną w przestrzeni miasta, bo Spodek w opinii dzieci z filii 11 MBP jest najbardziej „odlotowym” symbolem Katowic, dlatego że wciąż leci ku Przyszłości.

W czasie trwania Akcji dbano o kondycję fizyczną młodych czytelników; ulubione przez nich zabawy sportowe odbywały się bardzo często. Poza tym dzieci z Filii 32 lewitowały na profesjonalnych zajęciach z jogi, Filia 19 galopowała na koniach w Ośrodku Hipoterapeutycznym „Padok”, a kilka innych filii szkoliło się u katowickich strażaków. 42 najaktywniejszych uczestników Akcji Lato z Książką w nagrodę pojechało na całodniową wycieczkę do Nadleśnictwa w Ustroniu; pieczenie kielbasek przy ognisku to tylko jedna z atrakcji tej wycieczki.

Zakończenie akcji Lato z Książką odbyło się już tradycyjnie w Górnślaskim Parku Etnograficznym w Chorzowie (przecież to tam znajduje się chałupa pierwszego sołtysa Katowic - Kazimierza Skiby). W tym roku impreza ta odbyła się 22 sierpnia pod hasłem Eko - bohaterze, zagrożone gatunki czekają na ciebie! Dla wszystkich dzieci - które tłumnie tego dnia - ok. 350 osób - przybyły do Skansenu, bibliotekarki i bibliotekarze Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach przygotowali tematyczne konkursy i zabawy (na ośmiu stanowiskach i na scenie). Ogółem w ramach Akcji Lato z Książką 2011 zorganizowano 509 zajęć, w których wzięło udział 807 dzieci, a frekwencja w całym okresie akcji wyniosła 3 932 dzieci.

Zadanie nr 4. Rozwijanie i promowanie rekreacji oraz forma aktywnego wypoczynku obejmujących młodzież, w tym także osoby niepełnosprawne.

W 2011 roku na terenie Miasta Katowice również zorganizowano różnego rodzaju imprezy rekreacyjno-sportowe, plenerowe, festyny, mitingi, a także promowano rozwój różnorodnych form aktywnego wypoczynku. Do najważniejszych tego rodzaju przedsięwzięć zaliczyć można m.in. :

1	Turniej piłki siatkowej drużyn I i II ligowych
2.	Gala Bokserska
3.	Zawody wspinaczkowe Trafo Boulder Szpil
4.	Turniej piłki siatkowej HDK
5.	Turniej Śląskiej Ligii Minihokeja
6.	I turniej dzieci rocznika 2001 w piłce nożnej
7.	Ogólnopolski turniej piłki nożnej dla szkółek sportowych
8.	Akademickie Mistrzostwa Polski we wspinaczce sportowej
9.	VIII Mistrzostwa Katowic w narciarstwie alpejskim

10.	III przedszkolandia pływacka i X gimnazjada pływacka
11.	Finał amatorskiej ligi hokeja
12.	Turniej Pokoleń w Piłce Ręcznej Kobiet
13.	I Memoriał Pawła Gasza w badmintonie
14.	Turniej eliminacyjny ogólnopolskiej olimpiady młodzieżowej w brydżu
15.	XVIII Bieg Uliczny im. W. Korfanteo
16.	IX delfiniada pływacka
17.	I trzeźwościowy turniej siatkarski
18.	Międzynarodowy turniej o Puchar Śląska w hokeju na lodzie
19.	III Mistrzostwa Śląska szkół w brydżu
20.	Finał akademickich mistrzostw Polski w pływaniu
21.	Parafialny turniej szachowy
22.	Turniej ćwierćfinałowy Mistrzostw Polski w koszykówce
23.	Motomajówka- impreza motoryzacyjna
24.	Bieg Patrolowy- biegi przełajowe
25.	I turniej piłki nożnej dzieci z rocznika 2002
26.	V sztafetowe biegi przełajowe „Powstańcze pomniki”
27.	Mistrzostwa Śląska w mini piłce nożnej
28.	IV turniej piłki nożnej dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych
29.	Halowe Mistrzostwa Polski junierek do lat 19-stu w piłce nożnej
30.	Turniej piłki nożnej dla szkół średnich z okazji Dnia Sportu Politechniki Śląskiej
31.	MINIFEST- festyn sportowy na Nikiszowcu
32.	Otwarte zawody wędkarskie dla dzieci z okazji Dnia Dziecka
33.	Turniej dla dzieci i młodzieży w ju-jitsu
34.	Turniej piłki nożnej „Kibicuje Fair Play”
35.	Turniej piłki nożnej i koszykówki
36.	„Senat kontra Senat” mecz piłki nożnej
37.	Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka
38.	Impreza sportowa w ramach obchodów III Powstania Śląskiego
39.	Turniej piłki nożnej dla dzieci z Domów Dziecka z okazji Dnia Dziecka
40.	Otwarte Mistrzostwa Katowic w pływaniu
41.	I turniej piłki nożnej plażowej kobiet
42.	Turniej piłki nożnej dla szkół
43.	Turniej trójek koszykarskich
44.	Zawody sportowe dla dzieci i młodzieży z okazji Powitania Lata
45.	Cykliczne turnieje szachowe

46.	Parafialny Turniej Szachowy z okazji Dnia Dziecka
47.	I Katowicka Spartakiada Specjalna
48.	Regionalny Miting w kolarstwie
49.	II Tour de Załęże- wyścigi na „byleczym”
50.	Festiwal Aikido
51.	Spartakiada Honorowych Dawców Krwi
52.	Turniej piłki nożnej rocznika 1994
53.	Blok rekreacyjno-sportowy w ramach XX Spotkań dzieci w ogrodach kurii
54.	Rywalizacja sportowo – rekreacyjna szkół w roku szkolnym 2010/2011
55.	Festyn rekreacyjno-sportowy w ramach XX Dni Dębu
56.	Turniej piłkarski E. Wilmowskiego
57.	Turniej piłki nożnej dzieci i młodzieży z Giszowca
58.	Indywidualne Mistrzostwa Śląska Juniorów w szachach
59.	Turniej piłki nożnej z okazji Dni Bogucic
60.	Międzynarodowy Turniej Tenisowy ITF Katowice Open
61.	Turniej Tenisowy Amatorów
62.	Zawody strzeleckie o Czarny Diament Ziemi Śląskiej
63.	Mini Tour de Pologne i III etap 68 Tour de Pologne
64.	Zawody wędkarskie koło nr 20
65.	Biegi dla dzieci i młodzieży na Zarzeczu
66.	Turniej skata
67.	Zawody sportowe z okazji Urodzin Miasta Katowice
68.	Turniej piłki nożnej
69.	XV Dni Szopienic
70.	III Turniej Golfowy
71.	Turniej młodych talentów w koszykówce
72.	Impreza motoryzacyjna Summer Cars Party
73.	Impreza pływacka Swimshop Battle
74.	Turniej piłki nożnej HDK
75.	Sztafetowe biegi przełajowe
76.	Zawody sportowe w ramach obchodów 100-lecia SP 53
77.	Turniej Tenisowy Amatorów
78.	Pogoń za lisem - impreza plenerowa
79.	Turniej Skata MTKKF
80.	VIII Integracyjna spartakiada

81.	II Turniej Drużynowy Juniorów do lat 17-stu w podnoszeniu ciężarów
82.	X Delfiniada Pływacka i IX Gimnazjada Pływacka
83.	I Międzynarodowy Turniej Hokeja na lodzie drużyn amatorskich
84.	Halowy Turniej piłki nożnej rocznika 99 i 98
85.	Międzynarodowy Turniej Barbórkowy o szablę gen. Jerzego Ziętki
86.	XVI Memoriał szachowy im. E. Oleja
87.	Turniej finałowy Mistrzostw Polski w hokeju na lodzie
88.	Mecz II ligi piłki siatkowej kobiet
89.	Akcja Zima 2011 w mieście- zajęcia sportowe , otwarte dla dzieci i młodzieży
90.	Akcja Lato 2011 w mieście- zajęcia sportowe , otwarte dla dzieci i młodzieży
91.	Półfinałowy turniej Mistrzostw Polski w koszykówce
92.	Lodowisko sezonowe ogólnodostępne
93.	Mistrzostwa Śląska młodzików i kadetów w zapasach
94.	II Międzynarodowe zawody pływackie
95.	Liga murckowska - jesień
96.	V otwarte Mistrzostwa Polski iaido
97.	Mistrzostwa Województwa Śląskiego w jeździe szybkiej na lodzie
98.	Rozgrywki IV ligi siatkówki mężczyzn
99.	J love rally – impreza motoryzacyjna
100.	Akademickie Mistrzostwa Polski w koszykówce kobiet
101.	Półfinał Mistrzostw Polski w szachach
102.	Impreza sportowa „Miejska dżungla”
103.	Turniej koszykówki Z. Klimontowicza
104.	„Senat kontra Senat” mecz piłki nożnej
105.	VII Mistrzostwa Polski Samorządowców w Tenisie Ziemnym
106.	Night Skating- nocny przejazd na rolkach ulicami Katowic
107.	Rozgrywki I Ligi Koszykówki Kobiet
108.	II Otwarty Turniej Unihokeja
109.	Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej w minikoszykówce chłopców
110.	Liga Murckowska
111.	Mistrzostwa Polski juniorów w lekkiej atletyce
112.	Finał Pucharu Śląska w Nordic Walking
113.	Drużynowe Mistrzostwa Polski II ligi juniorów w szachach

114.	Mecze Mistrzostw Polski Juniorów w piłce nożnej
115.	Turniej w ramach ogólnopolskiej ligi dzieci i młodzieży w ju-jitsu sportowym
116.	Finał ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w strzelectwie sportowym
117.	III Mistrzostwa Katowic w siatkówce plażowej
118.	Mistrzostwa Polski młodzieży w siatkówce plażowej
119.	Mini Tour de Pologne i III etap 68 Tour de Pologne
120.	Akademickie Mistrzostwa Europy w piłce ręcznej
121.	Miting lekkoatletyczny Witaj szkoło
122.	

Reasumując należy stwierdzić, że wszystkie działania podejmowane przez Wydział Sportu i Turystyki w 2011 r. miały na celu popularyzację sportu, aktywnego wypoczynku oraz zdrowego trybu życia jako sposobu spędzania wolnego czasu przez rodzinę.

Priorytet 5. Zdrowie

Cel szczegółowy nr 1: Kształtowanie właściwych postaw i zachowań wobec zagrożeń i chorób cywilizacyjnych.

W 2011r. Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice realizował zatwierdzony uchwałą Nr LXV/1556/06 z dnia 28 września 2006 r. Rady Miasta Katowice „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2007 – 2013”, w ramach którego podejmowano działania z zakresu promocji zdrowia, w tym w zakresie kształtowania właściwych postaw i zachowań wobec zagrożeń i chorób cywilizacyjnych. Zakres realizowanych zadań przedstawiał się następująco:

Zadanie nr 1. Prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz promocja zdrowego stylu życia realizowane były poprzez:

1. Autorski program profilaktyki antytytoniowej „Kiszone ogórki” - na terenie katowickich szkół gimnazjalnych w terminach od 18.02.2011r. do 15.06.2011r. realizowany był program edukacji zdrowotnej uczniów I klas szkół gimnazjalnych na temat profilaktyka nikotynizmu - autorski program profilaktyki antytytoniowej pn. „Kiszone ogórki”. Celem programu było zmniejszenie palenia papierosów przez młodzież szkolną. Realizatorem programu była „Pro-Vita” Pracownia Psychoedukacji i Profilaktyki Ryszard Górka. Przeprowadzono 60 edycji 3-godzinnych spotkań poświęconych ww. tematowi w **20 katowickich szkołach gimnazjalnych**. Łącznie w programie wzięło udział **1.657** uczniów katowickich gimnazjów.

Program realizowany był w oparciu o nowoczesne metody aktywizacji grupy, uczył zasad asertywności i skutecznych zasad „odmawiania palenia”. Prowadzący zajęcia posługiwali się takimi metodami dydaktycznymi jak: praca w małych grupach, tworzenie prac plastycznych przedstawiających osoby uzależnione oraz omawianie ich na forum, demontaż stereotypów związanych z uzależnieniem, scenki aktywizujące wszystkich uczestników, mini wykład na temat korzyści z niepalenia.

Uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczyli w programie. W wyniku ewaluacji końcowej stwierdzono, że dla 56% uczniów udział w zajęciach może pomóc w podjęciu decyzji o nie paleniu, 43 % uczniów deklaruje podjęcie postanowienia o niepaleniu.

Z realizatorem zawarto umowę na kwotę **22 500 zł**, która została wykonana w całości.

2. Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów klas II katowickich szkół gimnazjalnych - w okresie od 03.10.2011r. do 17.11.2011r. na terenie katowickich szkół gimnazjalnych przeprowadzono szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, których celem było przygotowanie młodzieży do podejmowania zachowań w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia innych osób. Realizatorem było Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach z siedzibą przy ul. Powstańców 52. Zajęcia edukacyjne obejmowały część teoretyczną oraz praktyczną z możliwością ćwiczeń na fantomach. Tematyka zajęć:

- ogólne wiadomości na temat budowy i funkcjonowania organizmu,
- rozpoznawanie stanów zagrożenia życia,
- alarmowanie służb ratowniczych,
- zasady przeprowadzania resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- udzielanie pierwszej pomocy w zranieniach, krwotokach (żylnych, tętniczych, mieszanych),
- udzielanie pierwszej pomocy w urazach kostno-stawowych, urazach termicznych, (oparzenia, odmrożenia), urazach głowy i kręgosłupa, nagłym zasnęciu, zadławieniu, podtopieniu, porażeniu prądem i piorunem,
- ewakuacja poszkodowanego z miejsca zagrożenia (zabezpieczenie miejsca zdarzenia).

W ramach zadania przeprowadzono dwugodzinne szkolenia dla 855 uczniów z 32 klas II katowickich szkół gimnazjalnych. Na realizację szkoleń wydatkowano kwotę **13.382,40 zł**.

3. Działania edukacyjne, promocyjne i szkoleniowe poświęcone promocji i profilaktyce zdrowia:

a) akcja informacyjna dla mieszkańców Katowic - we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach przeprowadzono akcję informacyjną mającą na celu podniesienie świadomości zdrowotnej mieszkańców w zakresie zapobiegania zachorowaniom na grypę, ospę wietrzną, promowania zdrowego odżywiania i przestrzegania zasad higieny. W tym celu opracowano i rozprowadzono 6 rodzajów ulotek pn.: „Profilaktyka Grypy”, „Ospa wietrzna”, „Bezpieczne piaskownice – bezpieczne place zabaw”, „Profilaktyka próchnicy zębów u dzieci”, „Zasady zdrowego żywienia”, „Piramida zdrowego żywienia”. Zakupiono po 2 tys. sztuk każdego z 6 wzorów ulotek, które zostały rozdysponowane w zakładach opieki zdrowotnej, miejscach użyteczności publicznej na terenie miasta Katowice, szkołach, przedszkolach, żłobkach itd. Wydatkowano na ten cel: **2.361,60 zł**.

b) wraz z rozpoczęciem realizacji Programu Profilaktyki Promocji Zdrowia w 2011r. zorganizowano akcję informacyjną, której celem było dostarczenie mieszkańcom Katowic informacji nt. możliwości korzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych objętych Programem Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice w 2011r. Przygotowano ulotki we współpracy ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach, które zostały rozdysponowane w zakładach opieki zdrowotnej oraz miejscach użyteczności publicznej na terenie miasta Katowice. Zamówiono 8 rodzajów ulotek z każdego rodzaju 1000 szt. lub 1250 szt. oraz 200 plakatów. Ulotki: „Mammografia”, „Program badań prenatalnych”, „Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, „Program wczesnego wykrywania chorób płuc”, „Program profilaktyki gruźlicy”, „Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy”, „Program profilaktyki chorób odżywczych”, „Program profilaktyki chorób układu krążenia”, plakat informacyjny: „Zaproszenie na badania profilaktyczne”, Wykonawcą był "Elamed" z siedzibą przy Al. Rozdzieńskiego 188 w Katowicach. Wydatkowano na ten cel: **4.354,20 zł**.

Zakupiono również plakaty informacyjne pn.: "Szkoła Rodzenia" (100 szt.) za kwotę **799,50 zł** oraz Dzień Promocji Zdrowia" (100 szt.)- za kwotę **774,90 zł**.

c) akcja informacyjna dla mieszkańców Katowic „Pij wodę podczas upałów” - akcję przeprowadzono tuż przed sezonem letnim, jej celem było uświadomienie osobom starszym oraz ich rodzinom zagrożeń wynikających z gorszej tolerancji wysokiej temperatury przez osoby w starszym wieku. Przygotowano ulotkę pt.: „Pij wodę podczas upałów”, którą opracował dr n. med. Jarosław Derejczyk – konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatrii dla województwa śląskiego. Ulotki te, zawierające cenne wskazówki odnośnie postępowania podczas upałów oraz apel do sąsiadów osób starszych o okazanie im zainteresowania i pomocy, zostały rozprowadzone przez pracowników socjalnych wśród osób starszych - podopiecznych MOPS Katowice oraz do zakładów opieki zdrowotnej i innych miejsc użyteczności publicznej. Komunikaty o tej samej treści zamieszczano również regularnie podczas całego sezonu letniego na stronach internetowych UMK.

Koszt realizacji 1000 sztuk ulotek wyniósł **565,80 zł**.

d) realizacja kalendarza o tematyce związanej z promocją zdrowia – tradycyjnie, jak co roku przygotowano kalendarz na 2012r. o tematyce dotyczącej zdrowego stylu życia, racjonalnego odżywiania pn.: „Talerz Zdrowia” - 1200 sztuk kalendarza planszowego oraz 1000 sztuk kalendarza listkowego. Kalendarze zostały rozprowadzone do placówek oświatowych, zakładów opieki zdrowotnej, żłobków i domów dziecka, gdzie przez cały rok będą pozytywnie wpływać na świadomość zdrowotną odbiorców. Na realizację kalendarza wydatkowano kwotę: **4 243,25 zł**.

e) akcja informacyjna we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym - we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach przeprowadzono akcje prospołeczne o charakterze informacyjnym mającą na celu podniesienie świadomości zdrowotnej mieszkańców. W tym celu opracowano i rozprowadzono plakat informacyjny oraz 9 rodzajów ulotek:

- Plakat informacyjny „Konkurs fotograficzny” (150 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Alkohol” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Cukrzyca” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Jak prawidłowo odżywiać się w okresie ciąży i karmienia piersią” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Jak żywić dziecko aby było zdrowe i szczęśliwe” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Otyłość chorobą naszych czasów” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Dieta przeciwmiażdżycowa” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Leczenie dietetyczne nadciśnienia tętniczego” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „Jak żywić się zdrowo i uniknąć chorób związanych ze źle zbilansowaną, niezdrową dietą” (1000 sztuk),
- Ulotka informacyjna „ Jesień życia w zdrowiu czyli najważniejsze zasady, które powinny znać seniorzy” (1000 sztuk),

Wydatkowano na ten cel środki w wysokości: **5 153,70 zł**.

f) zakup trzech pucharów dla szkół biorących udział w konkursie ogłoszonym w ramach programu edukacyjnego z zakresu promocji zdrowia „Trzymaj Formę” realizowanego na terenie katowickich szkół przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach we współpracy z samorządami, które przekazane zostały głównemu organizatorowi celem wręczenia zwycięzcom konkursu. Na ten cel wydatkowano kwotę w wysokości **104,66 zł**.

Zadanie nr 2. Propagowanie wiedzy na temat czynników ryzyka występowania chorób cywilizacyjnych realizowano poprzez:

1. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób układu krążenia dla gimnazjalistów.

W 2011r. po raz kolejny realizowano program skierowany na zapobieganie i wczesne wykrywanie chorób układu krążenia wśród młodzieży gimnazjalnej - uczniów klas II w r. szk. 2010/2011, od września 2011r. - klas III gimnazjów. Celem programu było wczesne wykrycie czynników ryzyka chorób układu krążenia wśród młodzieży jakimi są: nadwaga i otyłość, nadciśnienie tętnicze, podwyższone wartości lipidów i cukru w surowicy krwi oraz promocja zdrowego stylu życia. Program składał się z dwóch części: organizacyjno-edukacyjnej oraz diagnostycznej. Do udziału dziecka w programie niezbędna była pisemna zgoda rodzica.

W ramach części diagnostycznej każde dziecko miało oznaczany poziom cholesterolu całkowitego, cholesterolu LDL, HDL, trójglicerydów oraz poziomu cukru w surowicy krwi.

W ramach części organizacyjno-edukacyjnej organizowane były:

- spotkania dla rodziców uczniów objętych programem podczas których byli oni informowani o celach programu oraz wyrażali pisemną zgodę na badanie dziecka,
- badania uczniów w skład których wchodziło: wypełnienie ankiety na temat czynników ryzyka chorób układu krążenia, pomiar wysokości i masy ciała, obliczanie wskaźnika BMI, pomiar ciśnienia tętniczego krwi oraz konsultacja lekarska wraz z interpretacją uzyskanych wyników.

Uczniowie ze stwierdzonymi czynnikami ryzyka chorób układu krążenia zapraszani byli na spotkanie edukacyjne dotyczące zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz otrzymali wskazówki, co do dalszego postępowania.

Realizatorem programu był EMC Silesia Spółka z o. o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Geriatryczny im. Jana Pawła II w Katowicach z siedzibą przy ul. Morawa 31, z którym zawarto umowę na **37 050 zł (wydatkowano 36 595 zł)** na realizację części organizacyjno-edukacyjnej oraz **14 820 zł (wydatkowano 14 638 zł)** na realizację części diagnostycznej. Łącznie na realizację programu wydatkowano środki finansowe w kwocie **51 233 zł**.

Zadanie zrealizowane zostało w całości – programem objęto **563** uczniów (294 dziewcząt oraz 269 chłopców) z **10** katowickich szkół gimnazjalnych, którzy uczestniczyli zarówno w części organizacyjno-edukacyjnej, jak i diagnostycznej. W przeprowadzonych badaniach wyniki prawidłowe stwierdzono u 212 dziewcząt (72,11 % badanej grupy) i 176 chłopców (65,43 % grupy badanej chłopców).

W wyniku realizacji programu w badanej grupie dzieci stwierdzono występowanie licznych czynników ryzyka wystąpienia w przyszłości chorób układu krążenia, były to:

- **nieprawidłowa masa ciała** - nadwagę stwierdzono u 18 (6,12%) dziewcząt i 15 (5,58%) chłopców, otyłość stwierdzono u 10 dziewcząt (3,40 %) i 7 chłopców (2,60%),
- **nieprawidłowe wyniki lipidogramu:** podwyższone stężenie cholesterolu całkowitego, podwyższone stężenie trójglicerydów lub podwyższone wartości cholesterolu LDL stwierdzono u 25 dziewcząt (8,50 % badanej grupy) i 29 chłopców (10,78%). Nieprawidłowa masa ciała oraz nieprawidłowe wartości lipidogramu związane są zarówno z wielogenowym dziedziczeniem predyspozycji do tych schorzeń, jak i przede wszystkim z nieprawidłowym składem diety – nadmierną podażą kalorii i tłuszczu w diecie,
- **palenie tytoniu** - niepokojące zjawisko stanowiło w badanej grupie osób **palenie tytoniu** – 6 dziewczynek (2,04%) oraz 9 chłopców (3,35%) przyznało się do uzależnienia od nikotyny. Obserwuje się tendencję spadkową w porównaniu z rokiem ubiegłym,

- **nieprawidłowy wynik ciśnienia tętniczego krwi** stwierdzono u 14 (4,76%) dziewcząt i 20 (7,43%) chłopców – u części dzieci podwyższone ciśnienie krwi mogło być wynikiem stresu związanego z przeprowadzaniem badań, jednakże podczas badania zachowano warunki prawidłowego pomiaru ciśnienia tętniczego. Dla wielu dzieci pomiar wartości ciśnienia tętniczego był oceniany po raz pierwszy w życiu.

W przypadku dzieci z przedstawionymi powyżej nieprawidłowościami dostarczono rodzicom materiały informacyjne na temat zasad leczenia i zapobiegania powyższym schorzeniom oraz skierowano je do kontroli w poradni lekarza rodzinnego. Przeszkolono 563 rodziców/opiekunów. Prowadzono działania dotyczące promowania zachowań prozdrowotnych, edukację w zakresie komponowania zdrowej diety, informowano o szkodliwości nałogu palenia tytoniu, promowano aktywny sportowy tryb życia.

Zadanie nr 3. Realizowano następujące programy profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin:

1. Akcja szczepień ochronnych przeciwko pneumokokom dla dzieci z domów dziecka z terenu Katowic.

W ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2007-2013” w 2011r. w Katowicach po raz kolejny prowadzone były bezpłatne szczepienia p/pneumokokom dla dzieci szczególnie zagrożonych zakażeniem tymi bakteriami w związku z przebywaniem w dużych skupiskach, jakimi są domy dziecka. Szczepienie to znajduje się wśród szczepień zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych, ogłoszonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego, a więc nie jest ono finansowane ze środków budżetu państwa. Jednocześnie zakażenie pneumokokami jest szczególnie groźne dla dzieci i może wywoływać liczne powikłania groźne dla ich życia i zdrowia. W 2011 roku zaplanowano objęcie szczepieniem dzieci w wieku 12-23 m-cy oraz od 2 do 5 roku życia szczepionką 13 składnikową p/pneumokokom (liczba dawek szczepionki uzależniona jest od wieku dziecka), które uprzednio nie były szczepione przeciwko pneumokokom, z następujących domów dziecka z terenu Katowic:

- 1) Dom Dziecka „Tęcza”, ul. Rybnicka 1, 40-038 Katowice - zaszczepiono 2 dzieci w cyklu jednodawkowym,
- 2) Dom Dziecka „Stanica”, ul. Plebiscytowa 46, 40-041 Katowice – nie zaszczepiono,
- 3) Dom Dziecka „Zakątek”, ul. Brynowska 70a, 40-584 Katowice - zaszczepiono 3 dzieci w cyklu jednodawkowym,
- 4) Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi, ul. Leopolda 1-3, 40-358 Katowice - zaszczepiono 2 dzieci w cyklu jednodawkowym,
- 5) Specjalny Ośrodek Wychowawczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, ul. Brynicy 14, 40-358 Katowice - zaszczepiono 7 dzieci w cyklu jednodawkowym oraz 2 dzieci w cyklu dwudawkowym.

Realizatorem akcji był Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach. Dawkowanie w zależności od wieku:

- 12-23 m-ce – 2 dawki,
- 2-5 lat – 1 dawka.

Koszt jednej dawki szczepionki 13 składnikowej wraz z badaniem lekarskim wynosił **250 zł**. Łącznie zaszczepiono **16** dzieci, w tym, 14 w cyklu obejmującym jedną dawkę szczepionki oraz 2 dzieci w cyklu dwudawkowym. Wydatkowano na ten cel kwotę **4.500 zł**.

2. Akcja szczepień ochronnych p/ospie wietrznej dla dzieci z domów dziecka z terenu Katowic.

Szczepienia były kontynuacją akcji prowadzonej od 2007r. Szczepieniem zostały objęte dzieci do tej pory nie uodpornione przeciwko tej chorobie. Zgodnie z zaleceniami producenta szczepionki do uzyskania odporności niezbędne jest podanie dwóch dawek szczepionki niezależnie od wieku dziecka. Ospa wietrzna uznawana za łagodną chorobę zakaźną wieku dziecięcego może powodować liczne powikłania w postaci: ropnego zapalenia skóry i głębszych tkanek miękkich, zapalenia płuc, a nawet zakażenia układu nerwowego. Zakażenie szczególnie łatwo roznosi się wśród dzieci przebywających w dużych skupiskach, dlatego celowym jest prowadzenie szczepień uodparniających przeciwko tej chorobie.

W 2011 roku objęto szczepieniem dzieci, które wcześniej nie były szczepione p/ospie wietrznej z następujących domów dziecka z terenu Katowic:

- 1). Dom Dziecka „Tęcza”, ul. Rybnicka 1, 40-038 Katowice – zaszczepiono 12 dzieci w cyklu dwudawkowym oraz 1 dziecko w cyklu jednodawkowym (ze względu na ucieczkę),
- 2). Dom Dziecka „Stanica”, ul. Plebiscytowa 46, 40-041 Katowice – nie zaszczepiono żadnego dziecka,
- 3). Dom Dziecka „Zakątek”, ul. Brynowska 70a, 40-584 Katowice – zaszczepiono 14 dzieci w cyklu dwudawkowym oraz 6 dzieci w cyklu jednodawkowym (ze względu na ucieczkę, przeciwwskazania zdrowotne oraz wcześniejsze szczepienie przeciwko meningokokom),
- 4). Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi, ul. Leopolda 1-3, 40-358 Katowice - 15 dzieci w cyklu dwudawkowym,
- 5). Specjalny Ośrodek Wychowawczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, ul. Brynicy 14, 40-358 Katowice - 19 dzieci w cyklu dwudawkowym.

Realizatorem był Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przzychodnia” w Katowicach (koszt szczepienia jednego dziecka p/ospie wietrznej dwoma dawkami szczepionki wraz z badaniem lekarskim wynosi **438 zł**).

Przeciwko ospie wietrznej zaszczepiono łącznie **67** dzieci (60 dzieci w cyklu dwudawkowym oraz 7 dzieci w cyklu jednodawkowym (ze względu na ucieczkę, przeciwwskazania zdrowotne itp.). Na ten cel wydatkowano środki w łącznej wysokości **27 813 zł**.

3. Akcja szczepień przeciwko grypie dla dzieci z domów dziecka.

Szczepienia przeciwko grypie prowadzone są na terenie katowickich domów dziecka już od 6 lat. Dzięki tym szczepieniom możliwe jest ograniczenie zachorowań na gripę i zmniejszenie częstości występowania groźnych dla życia i zdrowia powikłań grypy wśród dzieci szczególnie narażonych na ich wystąpienie w związku z ich zamieszkiwaniem w dużych skupiskach, jakimi są domy dziecka.

W 2011 roku objęto szczepieniem p/grypie dzieci z następujących domów dziecka z terenu Katowic:

- 1). Dom Dziecka „Tęcza”, ul. Rybnicka 1, 40-038 Katowice – zaszczepiono **35** dzieci, w tym 7 dzieci zaszczepiono 2 dawkami,
- 2). Dom Dziecka „Stanica”, ul. Plebiscytowa 46, 40-041 Katowice, 4 – zaszczepiono **25** dzieci,
- 3). Dom Dziecka „Zakątek”, ul. Brynowska 70a, 40-584 Katowice – zaszczepiono **36** dzieci, w tym 4 dzieci zaszczepiono 2 dawkami,
- 4). Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi, ul. Leopolda 1-3, 40-358 Katowice – zaszczepiono **120** dzieci, w tym 2 dzieci zaszczepiono 2 dawkami,
- 5). Specjalny Ośrodek Wychowawczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, ul. Brynicy 14, 40-358 Katowice – zaszczepiono **68** dzieci, w tym

12 dzieci zaszczepionych 2 dawkami.

Realizatorem szczepień był Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach. Koszt szczepienia jednego dziecka p/grypie wraz z badaniem lekarskim wynosi **52 zł** za jedną dawkę szczepionki. Zawarto umowę na kwotę **16.068 zł**. Łącznie przed zachorowaniem na gripę zabezpieczono **284** dzieci, w tym 25 dwudawkowo.

4. Akcja szczepień ochronnych przeciwko pneumokokom dla dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego w Katowicach.

W 2011r. po raz kolejny prowadzone były szczepienia p/pneumokokom wśród dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego w Katowicach. Szczepieniem objęto dzieci w wieku 12 – 23 m-ce, którym zostały podane dwie dawki szczepionki oraz dzieci w wieku 24 m-ce i powyżej, które otrzymały jedną dawkę szczepionki. Warunkiem objęcia dziecka szczepieniem była pisemna zgoda rodzica oraz zaświadczenie od lekarza rodzinnego lub pediatry sprawującego opiekę nad dzieckiem o braku przeciwwskazań do objęcia dziecka szczepieniem.

Oddziały Żłobka Miejskiego w Katowicach, które są objęte szczepieniami p/pneumokokom:

- Oddział przy ul. Ligonia 43,
- Oddział przy ul. Szeptyckiego 1,
- Oddział przy ul. Ordona 3 a,
- Oddział przy ul. Bytomskiej 8 a,
- Oddział przy ul. Tysiąclecia 45,
- Oddział przy ul. Zadole 24 a,
- Oddział przy ul. Wojciecha 23 a,
- Oddział przy ul. Ciesielskiej 1,
- Oddział przy ul. Uniwersyteckiej 15.

Realizatorem akcji szczepień był Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach, koszt szczepienia p/pneumokokom jednego dziecka, jedną dawką szczepionki skoniugowanej 13-walentnej wraz z badaniem lekarskim wynosił **250 zł**.

Zostało wykonanych łącznie **138** szczepień wśród dzieci w wieku 12-23 m-cy (62 dzieciom podano pierwszą dawkę szczepionki, a 76 dzieciom podano drugą dawkę szczepionki, gdyż pierwszą zostały zaszczepione wcześniej na własny koszt) oraz **111** szczepień wśród dzieci w wieku 24 miesięcy i powyżej (szczepienie jednodawkowe).

Zawarto umowę na kwotę 63.000 zł, na realizację szczepień wydatkowano kwotę **62 250 zł**.

5. Akcja szczepień ochronnych przeciwko ospie wietrznej dla dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego w Katowicach.

W 2011r. po raz trzeci prowadzone były szczepienia p/ospie wietrznej wśród dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego w Katowicach. Zaplanowano objęcie szczepieniem dzieci w wieku od 9 m-ca życia i powyżej, którym zostaną podane dwie dawki szczepionki przeciwko ospie wietrznej. Warunkiem objęcia dziecka szczepieniem była pisemna zgoda rodzica oraz zaświadczenie od lekarza rodzinnego lub pediatry sprawującego opiekę nad dzieckiem o braku przeciwwskazań do objęcia dziecka szczepieniem.

Oddziały Żłobka Miejskiego w Katowicach, które są objęte szczepieniami p/ospie wietrznej:

- Oddział przy ul. Ligonia 43,
- Oddział przy ul. Szeptyckiego 1,

- Oddział przy ul. Ordona 3 a,
- Oddział przy ul. Bytomskiej 8 a,
- Oddział przy ul. Tysiąclecia 45,
- Oddział przy ul. Zadole 24 a,
- Oddział przy ul. Wojciecha 23 a,
- Oddział przy ul. Ciesielskiej 1,
- Oddział przy ul. Uniwersyteckiej 15.

Realizatorem był Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach, z którym zawarto umowę na kwotę: **71 394 zł** (koszt 1 dawki szczepienia p/ospie wietrznej wraz z badaniem lekarskim wyniósł 219 zł). Szczepieniem p/ospie wietrznej objęto łącznie **165** dzieci (158 szczepień I dawką, 7 dzieci było zaszczepionych na własny koszt oraz 155 dzieci II dawką).

Wydatkowano na ten cel kwotę **68 547 zł**. Z uwagi na liczne zachorowania dzieci na ospę wietrzną, szczepienia nie zostały wykonane zgodnie z pierwotnym planem. Zaszczepiono wszystkie dzieci uczęszczające do żłobków w czasie realizacji akcji szczepień, których rodzice dostarczyli pozytywną opinię lekarza podstawowej opieki zdrowotnej sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dzieckiem oraz zakwalifikowane do szczepienia podczas badania lekarskiego.

6. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami.

Program był kontynuacją programu realizowanego co roku, już od 2007r. Badaniami objęto populację uczniów klas III szkół podstawowych w roku szkolnym 2010/2011 (od września 2011r. klasy IV). Jego celem było wczesne wykrywanie i zapobieganie chorobom wieku rozwojowego, w tym schorzeniom ortopedycznym i chirurgicznym oraz ogólna ocena stanu zdrowia dzieci. Warunkiem uczestnictwa dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Każde dziecko zostało zbadane przez trzech specjalistów: pediatrę, chirurga dziecięcego oraz ortopedę. W skład kompleksowego badania przesiewowego wchodziły następujące elementy:

- ocena rozwoju fizycznego dziecka,
- pomiar wysokości i masy ciała, obliczenie wskaźnika BMI, pomiar ciśnienia tętniczego krwi,
- pełne badanie pediatryczne obejmujące: wywiad, oglądanie skóry, badanie obwodowych węzłów chłonnych, badanie osłuchowe i opukowe klatki piersiowej, badanie palpacyjne brzucha,
- badanie chirurgiczne w aspekcie obecności wrodzonych deformacji żeber, i klatki piersiowej, obecność przepuklin, stulejki, wad jąder, i żyłaków powrózka nasiennego u chłopców,
- badanie ortopedyczne w kierunku wykrycia wad postawy.

Realizatorzy programu w 2011roku wybrani w drodze otwartego konkursu ofert:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Fizjo-Med II” w Katowicach z siedzibą przy ul. Żelaznej 1, z którym zawarto umowę na kwotę **32 600 zł (wykonanie 31 800 zł)**,
2. Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobietych oraz Schorzeń Sutka „Tommed” w Katowicach, z siedzibą przy ul. Fredry 22, z którym zawarto umowę na kwotę **19 300 zł (+900 zł - środki własne realizatora)**,
3. Medyczne Centrum Specjalistyczne „Polimed” Sp. z o.o. w Katowicach, z siedzibą przy ul. Sandomierskiej 4/3, z którym zawarto umowę na kwotę **30 500 zł (+122 zł - środki własne realizatora)**,
4. EMC Silesia Sp. z o.o. w Katowicach, z siedzibą przy ul. Morawa 31, z którym zawarto umowę na kwotę **39 600 zł (wykonanie 37 710 zł)**.

Łącznie na realizację „Programu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami klas III/IV szkół podstawowych” wydatkowano kwotę **119 310 zł (+1022 zł - środki własne realizatorów).**

Badaniami objęto łącznie **1441 uczniów** klas III/IV katowickich szkół podstawowych.

W wyniku realizacji programu w badanej grupie **1 441** dzieci wykryto następujące nieprawidłowości:

- stwierdzono, że na 1 441 przebadanych uczniów, 127 ma nadwagę, 51 osób otyłość, co stanowiło łącznie 178 (12,35%) badanych – potencjalnie są to osoby w przyszłości szczególnie narażone na wystąpienie chorób metabolicznych oraz schorzeń sercowo-naczyniowych,
- choroby skóry zdarzały się stosunkowo często – najczęściej były to zmiany o charakterze alergicznym - stwierdzono choroby skóry u 234 dzieci, tj. 16,24% badanych - dzieci te kierowane były do poradni dermatologicznej,
- największy odsetek wśród badanych stanowiły wady układu kostno-stawowego stwierdzone u 668 uczniów – 46,36%. Uczniowie, u których stwierdzono wady postawy otrzymali skierowania na konsultację specjalistyczną w poradni wad postawy i zalecenia pływania oraz ćwiczeń korekcyjnych pod kontrolą poradni.

Każdy rodzic otrzymał ankietę swojego dziecka z pełną informacją o przeprowadzonym badaniu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości skierowanie do właściwego specjalisty.

7. Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów klas II i klas V szkół podstawowych.

Kompleksowy program profilaktyki próchnicy był kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. Celem programu było obniżenie zachorowalności na próchnicę zębów wśród dzieci szkolnych oraz poprawa stanu zdrowia jamy ustnej. Warunkiem udziału dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Program składał się z następujących elementów:

1) dzieci 8-letnie (uczniowie klas II w roku szkolnym 2010/2011, od września 2011 r. - uczniowie klas III):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika PUW, ocena stanu jamy ustnej, ocena zgryzu - zgodnie z kartą badania stomatologicznego przekazaną przez Wydział Polityki Społecznej UM Katowice,
- indywidualny instruktaż w zakresie higieny jamy ustnej i zasad prawidłowego odżywiania,
- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia z zaleceniem dalszego postępowania,
- lakowanie bruzd powierzchni żujących zębów '6'- u dzieci, u których zabieg ten nie został wykonany w ramach refundacji NFZ przed ukończeniem 7 roku życia.

2) dzieci 11-letnie (uczniowie klas V szkół podstawowych w roku szkolnym 2010/2011, od września 2011 r. - uczniowie klas VI):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika PUW, ocena stanu jamy ustnej, ocena zgryzu - zgodnie z kartą badania stomatologicznego przekazaną przez Wydział Polityki Społecznej UM Katowice,
- indywidualny instruktaż w zakresie higieny jamy ustnej i zasad prawidłowego odżywiania,
- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia z zaleceniem dalszego postępowania,
- lakowanie bruzd powierzchni żujących zębów '7',
- lakierowanie zębów lakierem zawierającym fluor - 2-krotnie w ciągu roku z zachowaniem odstępu 3-4 miesięcy pomiędzy zabiegami.

Realizatorami programu w 2011 roku wybranymi w drodze otwartego konkursu ofert byli:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szwed - Dent” Prywatna Poradnia Stomatologiczna w Katowicach z siedzibą przy ul.Ks.J. Czempiela 1 – umowa na **30 000 zł** (+26 zł -środki własne realizatora),
2. „Prima - Dent” Prywatna Poradnia Stomatologiczna w Katowicach z siedzibą przy ul. Radockiego 154/1 – umowa na **60 000 zł** (+192 zł -środki własne realizatora),
3. Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach z siedzibą przy ul. PCK 1 – umowa na **20 670 zł (wykonanie 20 152 zł)**,
4. Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia „ELVITA” - Jaworzno III Sp. z o. o., NZOZ „Altermed Plus” z siedzibą przy ul. Uniwersyteckiej 13 – umowa na **25 906 zł (wykonanie 25 852zł)**,
5. Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobietych oraz Schorzeń Sutka „Tommed”z siedzibą przy ul Fredry 22 – umowa na **45 000 zł** (+1880 zł -środki własne realizatora),
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Alfa - Dent” w Katowicach z siedzibą przy ul. Teatralnej 10 – umowa na **33 710 zł** (+30 zł -środki własne realizatora),
7. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia „Na Witosa” Sp.z o.o. w Katowicach z siedzibą przy ul. Witosa 21 – umowa na **16 180 zł (wykonanie 15 400 zł)**,
8. Praktyka Dentystyczna Lek. Beata Stępień w Katowicach z siedzibą przy ul. Wajdy 13 – umowa na **5 970 zł**,
9. Centrum Stomatologii „Neomed” w Katowicach z siedzibą przy ul. Morcinka 9-11 – umowa na **28 000 zł (wykonanie 27 990 zł)**.
10. „Vita Longa” Sp. z. o.o. w Katowicach z siedzibą przy ul. Uniczowskiej 6 – umowa na **9 770 zł** (+272 zł -środki własne realizatora).

Łącznie na realizację „Programu profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów klas II i klas V szkół podstawowych” wydatkowano w 2011 roku środki finansowe w wysokości **273 844zł.** (+2400 zł -środki własne realizatorów programu), W 2011r. stan realizacji programu profilaktyki próchnicy zębów przedstawiał się następująco:

Program profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci 8-letnich

Liczba dzieci objętych I etapem programu	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „6”	Liczba zalakowanych zębów „6”
1 564	1 406	4 474

Zabieg lakowania zębów „ 6” został wykonany u 89,9 % dzieci 8-letnich objętych programem. Niemożność wykonania zabiegu lakowania była spowodowana: próchnicą zębów „ 6”, ich brakiem bądź wcześniejszym zalakowaniem w ramach NFZ lub na koszt rodziców. Średnio u jednego dziecka zalakowano 3,2 zęba.

Program profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci 11-letnich

Liczba dzieci objętych I etapem programu	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „7”	Liczba zalakowanych zębów „7”	Liczba dzieci objętych I lakierowaniem	Liczba dzieci objętych II lakierowaniem
1 479	1 282	3 286	1 475	1 311

Zabieg lakowania zębów „7” został wykonany u 86,7 % dzieci 11-letnich objętych programem. Niemożność wykonania zabiegu lakowania była spowodowana: próchnicą zębów „7” lub ich brakiem. Średnio u jednego dziecka zalakowano 2,6 zęba.

Realizacja programu w znacznym stopniu wpłynie na poprawę zdrowia jamy ustnej dzieci w Katowicach poprzez zabezpieczenie zębów przed próchnicą dzięki zabiegom profilaktycznym.

8. Akcja prozdrowotna „Dzień Promocji Zdrowia”.

W dniu 15 października 2011r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Dni Promocji Zdrowia”. W ramach akcji prowadzone były bezpłatne badania przesiewowe i szczepienia ochronne dla mieszkańców Katowic wraz z edukacją zdrowotną oraz poradami lekarzy specjalistów. Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 - Katowice, ul. Mickiewicza 9, przychodnia nr 3 - Katowice, ul. PCK 1, Przychodnia nr 13 - Katowice ul. Ordona 3. Mieszkańcy Katowic skorzystali z następujących świadczeń profilaktycznych:

- elektroniczny pomiar masy ciała i tkanki tłuszczowej, obliczanie wskaźnika BMI – 150 os.,
- pomiar wzrostu – 150 os.
- pomiar poziomu cholesterolu we krwi – 120 os.,
- pomiar RR – 150 os.,
- pomiar poziomu glukozy we krwi – 150 os.,
- badanie EKG – 60 os.,
- densytometria – 17 os.,
- spirometria – 80 os.,
- perymetria – 30 os.,
- konsultacje pediatry – 20 os,
- konsultacje diabetologiczna – 30 os.,
- porada okulistyczna – 40 os.
- porada lekarza POZ – 60 os.
- porada pielęgniarska - 150 os.
- szczepienie ochronne przeciwko grypie - 600 os.

Na realizację zadania wydatkowano środki finansowe w wysokości **46.212 zł**. Informacje o prowadzonej akcji zostały przekazane za pośrednictwem środków masowego przekazu, przy użyciu Katowickiego Informacyjnego Serwisu Smsowego, ogłoszeń na stronach internetowych tut. Urzędu. Dzień promocji zdrowia cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Katowic.

9. Akcja prozdrowotna „Mikołajkowy Tydzień Promocji Zdrowia”.

Zadanie realizowane było w dniach od 05.12.2011 r. do 9.12.2011 r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Mikołajkowy Tydzień Promocji Zdrowia”. Miała ona na celu zwiększenie dostępu do świadczeń medycznych, prowadzone były bezpłatne badania przesiewowe i szczepienia ochronne dla mieszkańców Katowic wraz z edukacją zdrowotną oraz poradami lekarzy specjalistów. Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 - Katowice, ul. Mickiewicza 9, przychodnia nr 3 - Katowice, ul. PCK 1, Przychodnia nr 13 - Katowice, ul. Ordona 3.

Mieszkańcy Katowic skorzystali z następujących świadczeń profilaktycznych:

- elektroniczny pomiar wagi ciała i tkanki tłuszczowej, obliczanie wskaźnika BMI – 40 os.,
- pomiar wzrostu, pomiar RR – 40 osób,
- badanie EKG – 100 os.,
- spirometria – 60 os.,
- USG piersi – 20 os.,
- USG ginekologiczne – 15 os.,
- densytometria – 41 os.,
- perymetria – 50 os.,
- uroflometria – 40 os.,
- porada okulistyczna – 50 os.,
- porada urologiczna – 40 os.,
- porada ginekologiczna – 15 os.,
- porada lekarza POZ -100 os.,
- porada w zakresie leczenia osteoporozy – 41 os.

Na realizację zadania wydatkowano środki finansowe w wysokości **29 480 zł**. Środki finansowe przekazane na tę akcję stanowiły wówczas niewykorzystane fundusze w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia. Informacje o prowadzonej akcji zostały przekazane za pośrednictwem środków masowego przekazu, przy użyciu Katowickiego Informacyjnego Serwisu Smsowego, ogłoszeń prasowych oraz na stronach internetowych tut. Urzędu. Mikołajkowy Tydzień Promocji Zdrowia, cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Katowic.

Zadanie nr 4. Prowadzono współpracę z innymi instytucjami, w tym organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką zdrowia publicznego poprzez realizację następujących projektów:

1.Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci i młodzieży w zakresie narażenia środowiskowego na ołów w mieście Katowice oraz prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom – Fundacja na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”.

Zadanie to było realizowane w ramach Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi przez Fundację na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”. Celem programu było określenie stopnia zagrożenia zatruciem ołowiem u dzieci z Katowic. W ramach programu dzieci objęte zostały badaniem krwi na zawartość ołowiu oraz miały wykonaną morfologię krwi - jako wskaźnik ogólnozdrowotny. Program stanowił kontynuację badań prowadzonych od 2006 r. w dzielnicy Katowice - Szopienice i obejmował badanie kontrolne dzieci z tego obszaru (rejon rozpoznany jako obszar podwyższonego ryzyka narażenia na metale ciężkie) oraz monitoring rozpoznawczy wśród dzieci z placówek oświatowych Katowic potencjalnie wyższego ryzyka, lecz dotąd nie badanych.

Warunkiem objęcia dzieci badaniami była pisemna zgoda rodziców. Wyniki badań przekazane zostały do dyrekcji placówek oświatowych oraz rodziców dzieci. W ramach programu organizowano pogadanki nt. zasad higieny ukierunkowanej na minimalizowanie wpływu niekorzystnych warunków środowiskowych na zdrowie dzieci. Wszyscy rodzice badanych dzieci otrzymali materiały edukacyjne, zaś dzieci u których stwierdzono podwyższone stężenie ołowiu we krwi lub obniżoną wartość hemoglobiny otrzymały odpowiednie suplementy witaminowo- mineralne.

Na realizację tego zadania zawarto umowę na **11 200zł (+ 21 750 zł środki własne, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW)**. W ramach programu przebadano w zakresie narażenia środowiskowego na ołów (w tym morfologia krwi) 563 dzieci. Badaniami objęto dzieci w placówkach oświatowych dzielnicy Szopienice, jako rejonu podwyższonego ryzyka, tj. Szkoły Podstawowe Nr 2, 42, 44, 45, ZSP3, Gimn.10, ZSSp.10, Przedszkola nr 56, 60, 65, 66. Wyniki przeprowadzonych badań zawarte są w szczegółowych raportach sporządzonych odrębnie dla każdej ze szkół.

W wyniku realizacji programu uzyskano obiektywny wynik nt. aktualnego poziomu zagrożeń środowiskowych od metali ciężkich – ołowiu u dzieci w Szopienicach, które stanowią pod tym względem obszar podwyższonego ryzyka. Tegoroczne badanie wykazało (poza SP 42 i przedszkola 56) znaczną poprawę wyników w stosunku do lat poprzednich. Uzyskano przełom w dotychczas najbardziej środowiskowo zagrożonej SP 45 (to zasługa przebudowanej placówki szkolnej).

Podjęto działania edukacyjne i zapobiegawcze w postaci edukacji zdrowotnej dzieci, nauczycieli i rodziców, co ma na celu minimalizowanie ww. zagrożeń. Oprócz ww. działań na bieżąco dokonywano analizy sytuacji zdrowotnej mieszkańców miasta Katowice poprzez monitorowanie wskaźników demograficznych i epidemiologicznych.

Wyniki indywidualne z badań przekazano rodzicom. W związku z uzyskanymi wynikami badań podjęte zostały działania prewencyjne – wszystkie dzieci otrzymały preparaty wielowitaminowe: Vibovit – Junior.

Przekazano również rodzicom i placówkom oświatowym ulotki pt.: „Ołów – potrafię się obronić”, ulotki „Ołów- dziecko – to musisz wiedzieć”, „Witaminy i minerały w profilaktyce zdrowotnej dzieci” oraz zeszyt edukacyjny „Ołów – zagrożenia, środowisko, profilaktyka”, „Potrafię dbać o środowisko i zdrowie”.

2. Wstępne badania neurologiczne na okoliczność choroby Alzheimerera - zadanie realizowane przez Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie obejmujące profilaktykę schorzeń otępiennych wśród osób starszych.

Celem zadania było udostępnienie mieszkańcom Katowic, szczególnie osobom w podeszłym wieku możliwości poddania się badaniom lekarskim ze szczególnym uwzględnieniem choroby Alzheimerera oraz poinformowanie osób zagrożonych w/w chorobą o dalszym postępowaniu diagnostyczno-leczniczym.

Alzheimer to postępująca, degeneracyjna choroba ośrodkowego układu nerwowego, charakteryzująca się występowaniem otępienia. Jest to najczęstsza przyczyna występowania otępienia u osób powyżej 65 roku życia. Ocenia się, że na świecie choruje na chorobę Alzheimerera ok. 30 mln osób, w Polsce ok. 200 tys. Ze względu na starzenie się społeczeństw w krajach uprzemysłowionych zakłada się, że ilość chorych do roku 2050 potroi się. Dlatego celem w/w projektu było zapewnienie dostępu do tego rodzaju badań szczególnie osobom w podeszłym wieku oraz poinformowanie osób z zagrożeniem w/w choroby co do dalszego postępowania związanego z leczeniem. Badania zostały przeprowadzone przez specjalistów Kliniki Neurologii Wieku Podeszłego z Katowic Ligoty. Akcji towarzyszyły informacyjne audycje radiowe.

Wstępne badania neurologiczne na okoliczność choroby Alzheimerera zostały przeprowadzone w:

- w Parafii M.B. Piekarskiej w Katowicach (Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 13) - 9.07.2011 (50 osób),
- w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach (Ligota, ul. Medyków 14) - 24.09.2011(87 osób),
- w gabinetach lekarskich przy ul. Głuszców w Katowicach - 18.11.2011 (30 osób).

Na realizację tego zadania zawarto umowę na **5 800 zł**. Łącznie przebadano **167** mieszkańców_Katowic. Przeprowadzona akcja przyczyniła się do zwiększenia świadomości na temat chorób ośpiewnych wśród mieszkańców Katowic.

3. Rehabilitacja, terapia i promocja zdrowego odżywiania profilaktyką pogłębiania się zaburzeń ze spektrum autyzmu - Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Autystycznych i ich Rodzin.

Celem zadania była profilaktyka pogłębiania się zaburzeń u osób ze spektrum autyzmu w postaci znacznej niepełnosprawności, a także poprawa jakości życia tych osób oraz ich rodzin poprzez intensywną rehabilitację, terapię mowy i terapię pedagogiczną.

W skład zespołu terapeutycznego wchodzili: 1 pedagog, 1 logopeda, 1 fizjoterapeuta oraz 2 rehabilitantów - wolontariuszy. Objęto kompleksową terapią 12 podopiecznych oraz 13 rodziców/opiekunów osób z autyzmem. Przeprowadzono 2 wykłady na temat chorób somatycznych typowych w autyzmie i prawidłowego odżywiania dzieci autystycznych i rodziców dbających o swoje zdrowie. Utworzono zespół ds rehabilitacji, zorganizowano warsztaty terapeutyczne, przeprowadzono kampanię na temat wczesnego wykrywania autyzmu.

Wykorzystano na ten cel środki w wysokości **10 250 zł**.

4. „Dbam o siebie – żyję zdrowo” - Lokalny Program Edukacyjny Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej - Oddział Terenowy w Katowicach.

Celem głównym programu było kształtowanie wśród społeczności szkolnej zachowań i postaw prozdrowotnych, czyli promocja zdrowego stylu życia. W wyniku realizacji programu uczeń rozwinął zdolność samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych. Uzupełniano także i wzbogacano wiedzę uczniów o zdrowiu, jego wartościach i zagrożeniach, przede wszystkim w zakresie zasad racjonalnego odżywiania, a także zaburzeń odżywiania. Podjęto działania edukacyjne jak największej grupy osób. W tym celu wykorzystywano różne formy dydaktyczne tj. warsztaty edukacyjne, festiwal zdrowia, wykłady, prelekcje, pokazy, badania profilaktyczne.

Program został wypromowany w środowisku lokalnym i zrealizowany przez:

- 11 szkół podstawowych z terenu Katowic (990 uczniów klas VI i ich rodziców),
- 9 szkół gimnazjalnych z terenu Katowic (810 uczniów klas I i ich rodziców).

Program przygotowany był we współpracy z Sekcją Oświaty Zdrowotnej PSSE w Katowicach.

W ramach jego realizacji:

- promowano ideę lokalnego programu edukacyjnego „Dbam o siebie – żyję zdrowo (zorganizowanie spotkania informacyjnego, zamieszczenie informacji na stronie internetowej, udzielanie poradnictwa i wsparcia merytorycznego koordynatorom);
- zorganizowano Piknik pt. „Dbam o siebie - żyję zdrowo” (badania profilaktyczne, konsultacje medyczne, promowanie zdrowej żywności i aktywności fizycznej);
- zorganizowano i przeprowadzono festiwal zdrowia pt. „Dbam o siebie – żyję zdrowo”, do udziału zaproszono wszystkie szkoły podstawowe i świetlice środowiskowe z terenu Katowic;
- ogłoszono konkurs dotyczący aktywności fizycznej oraz tematyki prawidłowego odżywiania;
- zorganizowano szkolenia dla pedagogów i psychologów szkolnych, pielęgniarek środowiska szkolnego – szkolnych koordynatorów programu nt. zdrowego stylu życia;
- prowadzono wśród młodzieży (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych) pogadanki i warsztaty nt. zdrowego stylu życia;

- zorganizowano wykłady dla rodziców w zakresie bulimii, anoreksji i kompulsywnego objadania się oraz zapewniono konsultacje psychologiczne dla rodziców widzących u swoich dzieci problem w zakresie w/w chorób;
- zorganizowano i przeprowadzono program edukacyjnego „Dbam o siebie – żyje zdrowo”;
- dystrybuowano gadżety promujące akcję.

Środki przekazane na realizację zadania wyniosły **13 950 zł.**

5. Badania w kierunku wykrycia zakażeń wirusami HBV i HCV wraz z akcją edukacyjno-informacyjną – Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Celem zadania było przeprowadzenie 250 badań anty- HCV oraz 125 badań HbsAg – polegających na pobraniu i zbadaniu krwi wśród mieszkańców Katowic w kierunku wykrycia zakażeń wirusem HCV oraz HBV. Ponadto prowadzono działania edukacyjne wśród młodzieży w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz mieszkańców Katowic (reklamy przydrożne, audycje radiowe, happening, konferencja naukowo-szkoleniowa).

Zadanie było wykonywane na terenie miasta Katowice, a badania odbywały się w placówkach laboratoriów Diagnostyka zlokalizowanych na terenie miasta Katowice w trzech punktach przy:

- ul. Koszarowej 3,
- ul. Karłowicza 11,
- ul. Panewnickiej 5.

Na realizację zadania przyznano dotację w wysokości **4 800 zł.**

6. „Walcz razem z Nami z Nowotworami” - Stowarzyszenie Śląska Liga Walki z Rakiem.

Celem zadania realizowanego przez Śląską Ligę Walki z Rakiem była kontynuacja prowadzonej od kilku edukacji i promocji zdrowia wśród mieszkańców Katowic i wdrożenie w praktyce działań profilaktycznych w zakresie nowotworów złośliwych u kobiet i mężczyzn w ramach programu „Walcz Razem z Nami z Nowotworami”. Zadanie realizowane było poprzez działania profilaktyczne i promocję zdrowia, poszerzanie wiedzy o chorobach nowotworowych, czynnikach ryzyka np. środowiskowych, żywieniowych itp., jak również prowadzenie wsparcia i pomocy chorych w trakcie i po leczeniu choroby nowotworowej w Ośrodku Poradnictwa Specjalistycznego.

Na realizację zadania przyznano dotacje celową w formie wspierania realizacji zadania w kwocie **8.800 zł.**

W ramach realizowanego zadania: przeprowadzono dwa szkolenia przedstawicieli Rad Rodziców (27.04.2011 oraz 08.11.2011). Łącznie przeszkolono 66 osób. Ponadto wydrukowano dwa rodzaje ulotek w liczbie 5100 oraz 3600 sztuk, które były wykorzystywane podczas szkoleń i w trakcie całej kampanii Śląska Wiosna Onkologiczna. Przeprowadzono akcję wiosenną i jesienną z wykorzystaniem materiałów informacyjnych. Udzielano konsultacji onkologa, ginekologa, lekarza opieki paliatywnej, a także dr psychologii. Zrealizowano również działania skierowane do młodzieży: rozprowadzono ulotkę pt.: „Jak dbać o zdrowie- Twoje zdrowie w Twoich rękach”.

7.Ośrodek Terapii Ruchowej dla Osób Starszych” Program 55+ - Klub Rekreacyjno Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Czarni” przy KWK „Wieczorek” w Katowicach

Celem zadania była aktywizacja osób starszych (powyżej 55 r.ż.) poprzez rekreację ruchową oraz promocję zdrowego i aktywnego trybu życia oraz integracja społeczna zapobiegająca wykluczeniu społecznemu obejmująca w skali roku ponad **140 osób.**

Zajęcia prowadzone były w trzech grupach:

- Grupa I obejmująca mieszkańców z dzielnicy Giszowiec,
- Grupa II obejmująca mieszkańców z dzielnicy Nikiszowiec – Janów,
- Grupa III obejmująca mieszkańców z dzielnicy Szopienice.

Zarówno zajęcia ruchowe w basenie, jak i zajęcia rekreacyjne – gimnastyka, ćwiczenia koordynujące zachowanie równowagi, wzmacniające, rozciągające - odbywały się dwa razy w tygodniu. Czas trwania zajęć wyniósł każdorazowo 60 minut.

W dniu 10.05.2011r. w Miejskim Domu Kultury „Gawlikówka” odbyło się szkolenie o tematyce zdrowego odżywiania. Z realizatorem zawarto umowę na kwotę **5 170 zł**. Wykonanie wyniosło **4 909zł**.

Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie rodzin z osobą niepełnosprawną oraz przewlekle chorą.

Zadanie nr 1. Doradztwo, poradnictwo i interwencja na rzecz rodzin i osób niepełnosprawnych.

W roku 2011 poradnictwo specjalistyczne było świadczone przez :

- pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. Sekcji ds. Osób Niepełnosprawnych, którzy w roku 2011 udzielili **4 818** porad w ramach wykonywanej pracy.

Liczba porad w okresie 2010 roku	4 818
w tym:	
Na miejscu	2 442
Telefonicznych	2 376

Koszt poradnictwa specjalistycznego w systemie wsparcia w roku 2011 wyniósł **14 173 zł**.

Zadanie nr 2. Włączenie członków rodziny w proces rehabilitacji osoby niepełnosprawnej między innymi poprzez szkolenia i edukację.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy, w ramach których finansowane są m.in. szkolenia organizowane przez Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy.

Zadanie nr 3. Prowadzenie różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej, terapii psychologicznej, pedagogicznej.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach rehabilitacji zawodowej realizuje zadanie dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie prowadzonej działalności gospodarczej albo własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego. W roku 2011 nie wpłynął żaden wniosek na udzielenie w/w dofinansowania.

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2011 roku następujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

- jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a),
- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy (art. 26e).

W 2011r. koszt zadań realizowanych w ramach rehabilitacji zawodowej wyniósł **449 380 zł.**, z których skorzystało 12 osób.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się:

- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych.

RODZAJ ŚWIADCZENIA	W okresie sprawozdawczym		
	Liczba umów/ decyzji	Kwota (w zł.)	Średni koszt (w zł.)
Turnusy rehabilitacyjne – dorośli	164	175 582	1 071
Turnusy rehabilitacyjne – dzieci	99	139 418	1 408
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dorośli	20	167 187	8 359
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dzieci	17	32 794	1 929
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dorośli	329	395 270	1 201
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dzieci	85	135 507	1 594
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych	10	20 923	2 092

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc	Kwota dofinansowa- nia (w zł.PFRON)	Kwota dofinanso- wania (w zł.środki miasta Katowice)
1	WTZ "PROMYK" – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki przy ul. Ociepki 8a Janów	40	591 840	65 760
2	Śląskie Stowarzyszenie "Ad Vitam Dignam" WTZ przy ul. Oswobodzenia 92 Janów	35	517 860	57 540
3	WTZ „SPES” przy ul. Panewnickiej 463 Ligota-Panewniki	30	443 880	49 320
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z U.U. przy ul. Wojciecha 23 Giszowiec	30	443 880	49 320
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b Wełnowiec	30	443 880	49 320
RAZEM:		165	2 441 340	271 260

Kwota dofinansowania do 1 miejsca wynosi: **1 370,00 zł.** (na miesiąc).

W 2011r. koszt zadań realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej wyniósł **3 508 021 zł.**, z których łącznie skorzystało **1 316 osób**.

Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej prowadzona jest przez cztery ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci, które mają orzeczoną niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, lub są zagrożone niepełnosprawnością. W ramach opieki Ośrodki prowadzą wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Niektóre usługi finansowane są ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami.

W 2011 r. realizowanych było 15 projektów na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej będących mieszkańcami Katowic:

- 1) Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach przy ul. Rataja 14 świadczyło usługi w formie dziennego pobytu młodzieży niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia
- 2) Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział ODRÓDZENIE w Katowicach przy ul. Radockiego 280 świadczyło:
 - a) usługi w formie dziennego pobytu dzieci powyżej 6 roku życia i młodzieży niepełnosprawnej,
 - b) usługi w postaci opracowywania indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci korzystających z usług,
 - c) usługi rehabilitacyjne grupowe i indywidualne w postaci gimnastyki korekcyjnej,
- 3) Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) w Katowicach przy ul. Ułańskiej 5a świadczyła:
 - a) usługi w formie dziennego pobytu dzieci powyżej 6 roku życia i młodzieży niepełnosprawnej,
 - b) usługi w postaci opracowywania indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci korzystających z usług,
 - c) usługi rehabilitacyjne grupowe i indywidualne w postaci gimnastyki korekcyjnej,
- 4) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Katowicach Giszowcu przy ul. Gościnniej 8 świadczyło:
 - a) usługi w postaci stymulacji rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu MASTER – w formie indywidualnej, hipoterapii – w formie indywidualnej, logorytmiki – w formie indywidualnej i grupowej,
 - b) usługi w postaci opracowywania indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci korzystających z usług,
 - c) usługi rehabilitacyjne grupowe w postaci gimnastyki korekcyjnej.

W 2011 r. w ramach wyżej wymienionych projektów przekazano łączną kwotę w wysokości **2 174 972 zł.**

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjny AKCENT, Katowice - Osiedle Witosa, ul. Rataja 14		Ośrodek Rehabilitacyjny ODRODZENIE, Katowice - Piotrowice, ul. Radockiego 280		Ośrodek Rehabilitacyjny UŁAŃSKA, Katowice - Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5a		Ośrodek Rehabilitacyjny GISZOWIEC, Katowice - Giszowiec, ul. Gościnną 8	
	Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota	Liczba osób	kwota
Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla młodzieży niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia	30	285 416,45	x	x	x	x	x	x
Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla dzieci niepełnosprawnych powyżej 6 roku życia	x	x	23	291 770,00	51	667 541,00	x	x
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/grupowa	x	x	32/ 244	18 812,10/ 18 023,50	66/ 109	22 962,73/ 10723,02	100	27 660,00
Opracowanie indywidualnych programów rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych	x	x	39	84 045,00	142	306 225,84	49	37 200,00
Hipoterapia	x	x	x	x	x	X	78	134 757,00
Logorytmika indywidualna/grupowa	x	x	x	x	x	X	92/ 84	22 240,00/ 73 400,00
Prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego i grup wsparcia	x	x	60/ 39	4 488,00/ 895,00	82/6	9 057,36/ 985,00	50/ 41	33 180,00/ 2 090,00
Rehabilitacja indywidualna przy użyciu sprzętu MASTER	x	x	x	x	x	x	96	123 500,00
RAZEM	x	285 416,45	x	418 033,60	x	1 017 494,95	x	454 027,00

Priorytet 6. Bezpieczeństwo i patologie społeczne.

Cel szczegółowy nr 1: Przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom, przestępczym w środowisku lokalnym w tym przemocy wewnątrzrodzinnej i rówieśniczej.

Zadanie nr 1. Współpraca służb, instytucji i organizacji:

W 2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny d/s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z dnia 10 czerwca 2010r. W 2011 roku zorganizowano 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 154/2011 z dnia 1.04.2011r. 29 kwietnia 2011 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu inaugurujące jego działalność. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straży Miejskiej, organizacji pozarządowych.

Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym sposobów postępowania w przypadku zaniedbań i przemocy wobec dzieci) w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar na lata 2011-2015. Od momentu powstania Zespołu, powołano 10 grup roboczych i 10 koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej oraz koordynatora ds. interwencji i procedury „Niebieska Karta” w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Koordynatorzy organizują pomoc w indywidualnych przypadkach w formule grup roboczych, powoływanych przez Zespół.

W 2011 roku odbyło się **244 spotkań grup roboczych**.

Dzięki pracy Zespołu Interdyscyplinarnego zrealizowane zostały także następujące działania:

- cykl szkoleń dla policjantów z patrolu interwencyjnego oraz naczelników wydziałów prewencji komisariatów nt. przemocy wobec dzieci i wskazań do interwencji związanej z odebraniem dziecka z rodziny. **Przeszkolono 145 osób w ramach 9 spotkań**, które odbyły się w Komendzie Miejskiej Policji.
- Wdrożono nowe zasady realizacji procedury „Niebieska Karta” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej -drogą zarządzenia wewnętrznego w oparciu o współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym.
Informacja o uruchomieniu procedury kierowana jest do Zespołu Interdyscyplinarnego, który zarządza działaniami związanymi z powoływaniem spotkań grup roboczych i nadzoruje ich pracę.
- Ustalono regularne, miesięczne spotkania koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, celem omawiania sytuacji niestandardowych i trudnych, związanych z realizacją procedury „Niebieska Karta”. Spotkania te odbywają się w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i prowadzone są przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub Koordynatora ds. interwencji i procedury „Niebieska Karta”.
Do końca 2011 roku odbyło się 7 spotkań.
- Opracowano zasady kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, omówiono ją na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawiono ją również na spotkaniu z organizacjami pozarządowymi na spotkaniu w Urzędzie Miasta.
- Poinformowano o procedurze kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego instytucje zobowiązane do realizacji procedury „Niebieskie Karty” tj. Komendę Miejską Policji, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Edukacji UM, Dyrektorów Szpitali, poradni i Dyrektora Narodowego Funduszu Zdrowia.
Informacje o Zespole Interdyscyplinarnym oraz zasady kierowania spraw do Zespołu, umieszczono na stronie internetowej MOPS.
- W ramach działań nakierowanych na wdrożenie procedury „Niebieskie Karty” w placówkach oświatowych, zaplanowano spotkania informacyjno-szkoleniowe dla pedagogów i psychologów szkolnych, dyrektorów przedszkoli i szkół. Termin realizacji ustalono na styczeń 2012r.
- Zorganizowano spotkanie szkoleniowe dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego nt. psychologicznych i prawnych aspektów zjawiska przemocy domowej.
- Ustalono z przedstawicielami prokuratury zasady kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Realizacja procedury „Niebieska Karta” we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym		
1.	Procedura „Niebieska Karta” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	157
2.	Procedura „Niebieska Karta” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	101
3.	Wnioski o zwołanie grup roboczych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	210

Tabela poniższa obrazuje liczbę wypełnionych „Niebieskich Kart” w 2011r., które skierowane zostały do Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS (do kwietnia 2011r.) a następnie do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez Pomoc Społeczną	125
Liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez Policję	287
liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez oświatę	1
liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez ochronę zdrowia	1
liczba Niebieskich Kart wypełnionych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
RAZEM	415

Od stycznia do kwietnia 2011r. tj. do czasu do uruchomienia działań Zespołu Interdyscyplinarnego nadzór nad realizacją procedury pełnił Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS. W tym okresie skierowano do Ośrodka w ramach współpracy **130 policyjnych „Niebieskich Kart” i 24 „Niebieskie Karty” pomocy społecznej.**

- Przeszkolono kuratorów sądowych Sądu- Katowice Wschód, w zakresie nowych zadań i zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc i doznających przemocy, określonych w znowelizowanej ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zorganizowano spotkanie z Kierownikiem Stacji Pogotowia Ratunkowego w Katowicach celem określenia zasad współpracy w ramach podejmowania interwencji związanej z odebraniem i umieszczeniem dziecka poza rodziną.

Zadanie nr 2. Udzielanie kompleksowej pomocy ofiarom przemocy domowej.

Liczba klientów objętych pomocą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS w roku 2011:

Łączna liczba klientów objętych pomocą w tym:	1106
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	346
Sprawcy przemocy	87
Dzieci	30
Inne kryzysy w tym:	643
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	77
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	105

Liczba konsultacji udzielonych klientom Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w Katowicach w 2011r.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
2243	580	344

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych w 2011r.

	W okresie od I-XII 2011r.
Interwencje osobiste	279
Interwencje telefoniczne	120
RAZEM:	399

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu między innymi dzieci i osób starszych. Podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych, wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą.

Liczba osób które skorzystały ze schronienia w związku z przemocą domową w 2011r.

Liczba osób doświadczających przemocy, które skorzystały z pomocy w OIK	376
Liczba osób korzystających ze schronienia w związku z przemocą	86

Zadanie nr 3. Realizacja Programów Pomocy Psychologicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w formule grupowej i inicjowanie grup samopomocowych dla ofiar przemocy.

Program Pomocy Psychologicznej obejmował:

- Program pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy domowej- zajęcia w formule grupowej pt.: „ Grupa psychoedukacyjna dla osób doznających przemocy w środowisku rodzinnym”,
- Program korekcyjno-edukacyjny przeznaczony dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pt.: „ Program dla osób mających problem złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” . Zajęcia odbywały się w formule grupowej.

Liczba uczestników programów dla ofiar przemocy	33
Liczba spotkań	47
Liczba uczestników programu dla sprawców przemocy	22
Liczba spotkań	33

Grupy samopomocowe:

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, miały miejsce spotkania dwóch grup samopomocowych:

1. Grupa Wsparcia dla Ofiar Przemocy i Osób Współzależnych.

Od 2005 roku w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej odbywają się zainicjowane przez Ośrodek spotkania **Samopomocowej Grupy Wsparcia dla Ofiar Przemocy i Osób Współzależnych**. Spotkania te odbywają się w sposób ciągły tj. w każdą środę w godzinach od 17.00 - 19.00. Uruchomienie samopomocowego środowiska wsparcia jest szczególnie cenne dla osób, które potrzebują stałego wsparcia w kryzysach o charakterze chronicznym.

2. Grupa Samopomocowa DDA.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach od lutego 2009r. uruchomiono grupę samopomocową dla Dorosłych Dzieci Alkoholików – młodzieży z problemem alkoholowym.

Zadanie nr 4 Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez:

a) Podejmowanie działań interwencyjnych o charakterze środowiskowym i prawnym.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych, telefonicznych i prawnych.

	Rok 2011
Interwencje osobiste	279
Interwencje telefoniczne	120
Liczba interwencji prawnych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie (zawiadomienia do Prokuratury, wnioski do Sądu- sprawy z urzędu, itp.)	114
liczba przeprowadzonych interwencji na rzecz zapewnienia dziecku bezpieczeństwa w tym:	20
liczba dzieci umieszczonych poza rodziną w wyniku powyższych interwencji	8

Inne działania

1. Od września 2011 roku uruchomiono nowe zadanie pn. „**Telefon Zaufania**”. Zadanie to obejmuje udzielanie pomocy psychologicznej i poradnictwa osobom znajdującym się w różnych sytuacjach kryzysowych. W okresie września do grudnia udzielono **1 715 porad** telefonicznych dla **1 545 klientów**.

Najwięcej porad udzielono osobom i rodzinom, w których występuje zaburzenie psychiczne (546 porad) oraz osobom w związku z problemami osobistymi (456 porady). W związku z przemocą domową udzielono poradnictwa 8 rozmówcom.

Cel szczegółowy 2: Doskonalenie systemu reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.**Zadanie nr 1. Koordynacja funkcjonowania Miejskiego Centrum Ratownictwa.**

W ramach zadania koordynacji, w Miejskim Centrum Ratownictwa funkcjonują całodobowo służby miejskie odpowiedzialne za właściwe kształtowanie bezpieczeństwa wśród mieszkańców Katowic i osób w nim przebywających. Służbami tymi są dyspozytorzy:

- Policji,
- Straży Miejskiej,
- Ratownictwa Medycznego,
- Państwowej Straży Pożarnej.

Kontakt z osobami potrzebującymi pomocy nawiązywany jest drogą telefoniczną poprzez telefoniczne numery alarmowe i ogólnokrajowy numer ratunkowy 112. W ciągu doby dyspozytorzy odbierają do tysiąca zgłoszeń telefonicznych, co przekłada się na trzysta do czterystu interwencji – najczęściej z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa medycznego. Na zmianie przebywa od 10 do 11 osób. Poprzez pełnienie dyżurów w jednym dużym pomieszczeniu, są w stanie kontaktować się ze sobą w tematach podejmowanych decyzji ratowniczych, co zdecydowanie przyspiesza wysłanie do osób zagrożonych właściwej pomocy. Obecnie trwają przygotowania do uruchomienia w MCR – Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, który usprawni koordynację na terenie miasta służb, w sytuacjach wystąpienia zdarzeń kryzysowych.

Tabela 1: Ilość przestępstw zgłoszonych w poszczególnych dzielnicach – rok 2011

2011																									
DZIELNICA	ILOŚĆ OSÓB ZAMELDOWANYCH W DZIELNICY	ZABOJSTWA	ZNALEZIONE ZWŁOKI		SAMOBÓJSTWA	PRZESTĘPSTWA NA TLE SEKSUALNYM	ROZBOJE	TERRORYZM (ładunki wybuchowe itp.)	Kradzieże z włamaniem do mieszkań, piwnic	Kradzieże z włamaniem do firm, kiosków, sklepów	Kradzieże kieszonkowe	Kradzieże pozostałe	Kradzie z włamaniem do samochodów	Kradzieże tablice rejestracyjne	Uszkodzenia samochodów	Kradzieże samochodów	PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z NARKOMANIĄ	WYBRYKI CHULIGAŃSKIE	POBICIA	PRZEMOC W RODZINIE	PRZESTĘPSTWA GOSPODARCZE	OSZUSTWA, LUB FAŁSZYSTWA	SUMA PRZESTĘPSTW w dzielnicy	WSPÓŁCZYNNIK PRZESTĘPCZOŚCI	WYPADKI KOMUNIKACYJNE
KATOWICE Rok	308676	8	35	37	17	394	25	711	495	1134	2435	1488	1	632	534	259	457	325	166	12	400	9493	0,030754	298	
ŚRÓDMIEŚCIE	33505	2	9	8	3	125	18	114	102	339	600	238	1	148	33	77	135	107	35	6	100	2183	0,065154	47	
KOSZUTKA	11900	0	1	1	1	22	0	25	15	50	131	87	0	24	45	21	27	14	3	0	21	486	0,040840	16	
BRYNÓW CZ. WSCH. - ZGRZEBNIOKA	7046	0	4	2	0	10	1	20	9	14	70	63	0	14	16	7	5	4	3	0	18	254	0,036049	12	
SZOPIENICE - BUROWIEC	16279	0	5	5	0	29	2	59	66	26	161	83	0	23	31	25	33	20	7	0	20	585	0,035936	28	
ZAWODZIE	12748	0	0	3	1	33	0	16	22	23	90	134	0	44	34	7	18	13	6	0	12	453	0,035535	24	
PADEREWSKIEGO - MUCHOWIEC	12057	0	1	0	1	13	2	27	8	27	108	109	0	25	30	11	9	9	8	0	19	406	0,033673	15	
ZAŁĘŻE	11118	0	3	2	2	23	0	27	16	27	108	39	0	20	11	3	10	15	10	1	16	328	0,029502	13	
DĄBRÓWKA MAŁA	5434	0	0	0	0	9	0	15	10	13	44	15	0	9	7	9	6	5	2	0	1	145	0,026684	5	
BOGUCICE	15840	1	2	0	2	18	0	47	20	15	112	64	0	31	37	14	22	9	14	0	11	417	0,026326	7	
DĄB	7930	0	1	0	2	7	0	30	9	9	49	32	0	14	8	9	13	9	6	0	6	203	0,025599	10	
OS. WITOSA	12848	0	3	0	1	5	0	42	15	15	53	96	0	26	25	6	10	5	6	1	10	316	0,024595	8	
MURCKI	5573	0	0	1	0	6	0	5	11	5	45	24	0	6	15	1	3	5	4	0	5	135	0,024224	5	
ZAŁĘSKA HAŁDA - BRYNÓW CZ. ZACH.	15747	1	1	2	0	17	0	34	35	13	78	76	0	28	29	5	14	10	3	0	22	365	0,023179	18	
LIGOTA - PANEWNIKI	31695	1	0	2	2	11	0	63	29	38	161	192	0	52	42	18	26	21	11	0	32	699	0,022054	17	
WELNOWIEC - JÓZEFOWIEC	15548	0	1	2	0	10	2	33	18	18	93	40	0	26	20	12	18	7	13	0	15	325	0,020903	16	
JANÓW - NIKISZOWIEC	11022	1	2	1	0	10	0	28	22	5	60	20	0	15	12	14	16	9	1	0	4	217	0,019688	9	
PIOTROWICE - OCHOJEC	24955	0	1	2	1	19	0	49	31	29	111	71	0	44	35	2	35	13	7	0	36	483	0,019355	19	
KOSTUCHNA	8830	0	0	0	0	4	0	18	16	5	54	15	0	8	11	1	8	9	5	0	10	164	0,018573	5	
ZARZECZE	2133	0	0	0	0	1	0	3	0	1	20	3	0	0	1	0	3	0	1	0	5	38	0,017815	2	
OS. TYSIĄCLECIA	22954	1	1	1	0	8	0	35	9	23	87	47	0	39	50	8	12	20	9	0	18	366	0,015945	3	
GISZOWIEC	17944	1	0	0	0	6	0	16	28	9	63	26	0	17	37	5	23	14	7	3	6	261	0,014545	12	
PODLESIE	5570	0	0	2	0	1	0	5	1	3	26	7	0	0	2	0	4	1	4	0	2	56	0,010054	0	
NIEZNANE		0	0	3	1	7	0	0	3	427	111	7	0	19	3	4	7	6	1	1	11	608		7	

* szlaki autobusowe i tramwajowe, oraz zdarzenia nieprzypisane do konkretnej ulicy

Tabela 2: Bezpieczeństwo publiczne w mieście Katowice – Informacja za rok 2011

POZYCJA	DZIELNICA	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Średnia
1	ŚRÓDMIEŚCIE	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1,1
2	KOSZUTKA	2	2	2	2	4	4	7	3	11	2	2	4	3,8
3	SZOPIENICE - BUROWIEC	10	7	3	3	6	8	3	6	2	5	6	5	5,3
4	BRYNÓW CZ. WSCH. - ZGRZEBNIOKA	3	3	4	8	5	5	5	2	4	17	7	2	5,4
5	ZAWODZIE	5	4	5	7	8	6	8	5	8	4	3	3	5,5
6	PADEREWSKIEGO - MUCHOWIEC	6	8	7	11	2	9	2	8	3	3	5	8	6,0
7	ZAŁĘŻE	9	15	6	9	9	3	9	10	10	7	8	14	9,1
8	DĄBRÓWKA MAŁA	4	16	11	17	3	21	4	7	6	10	20	6	10,4
9	BOGUCICE	8	9	10	6	10	7	21	16	9	9	9	15	10,8
10	DĄB	13	17	8	4	17	19	6	13	5	8	17	12	11,6
11	OS. WITOSA	7	14	9	5	13	12	11	19	16	6	11	17	11,7
12	MURCKI	14	6	18	15	7	11	18	20	7	13	4	9	11,8
13	ZAŁĘSKA HAŁDA - BRYNÓW CZ. ZACH.	12	5	15	10	14	14	13	18	12	11	12	10	12,2
14	LIGOTA - PANEWNIKI	11	12	13	12	12	16	15	11	17	15	10	11	12,9
15	WEŁNOWIEC - JÓZEFOWIEC	20	19	12	14	16	10	12	15	14	12	19	7	14,2
16	JANÓW - NIKISZOWIEC	17	11	16	20	11	17	14	4	20	16	13	19	14,8
17	KOSTUCHNA	15	13	21	19	15	13	10	12	13	18	18	16	15,3
18	PIOTROWICE - OCHOJEC	16	18	14	13	19	15	17	17	15	14	14	18	15,8
19	ZARZECZE	18	20	19	22	20	1	16	9	22	21	22	21	17,6
20	OS. TYSIĄCLECIA	19	10	20	16	18	18	20	21	19	19	16	20	18,0
21	GISZOWIEC	21	21	22	18	21	20	19	22	18	20	15	13	19,2
22	PODLESIE	22	22	17	21	22	22	22	14	21	22	21	22	20,7
23	NIEZNANE	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	22	23	22,9

Załączone tabele ilustrują najważniejsze kategorie związane z problematyką przestępczości na terenie Katowic.

W 2011 r. w Katowicach (wg danych z KMP) odnotowano spadek przestępczości ogólnej i kryminalnej. Wszczęto ogółem o 502 postępowania przygotowawcze mniej niż w 2010 r. (2010 r. – 16 436; 2011- 15 934).

W zakresie przestępczości kryminalnej wszczęto mniej o 422 postępowania (2010 r. 14 576; 2011 r. 14 154).

Na uwagę zasługuje fakt osiągnięcia na koniec 2011 roku bardzo dobrego poziomu ogólnego wskaźnika wykrycia (47,3%), co stanowi kontynuację trendu wzrostowego, świadczącego o skuteczności działań mających na celu ściganie sprawców przestępstw.

Zadanie nr 3. Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców (skrócenie czasu realizacji interwencji Policji i Straży Miejskiej; zwiększenie liczby umundurowanych patroli w miejscach publicznych).

Zadanie realizowane było w 2011 r. poprzez:

A) Dodatkowe służby patrolowe Policji finansowane z budżetu miasta (na podstawie Porozumienia pomiędzy Miastem a KMP w Katowicach nr WZK.II.JP-4/11 z dnia 29.04.2011r.) prowadzono w miesiącach IV – XI 2011 r. Głównym celem wprowadzenia służb dodatkowych było zwiększenie ilości umundurowanych pieszych patroli na ulicach miasta i ich aktywności, służby rozliczane były z efektywności (w cyklach miesięcznych).

B) Patrole szkolne Szkoły Policji w Katowicach – zrealizowano praktyki słuchaczy szkoły Policji z funkcjonariuszami KMP

C) Przewóz słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach z siedziby szkoły przy ul. Jankego 276 do miejsca pełnienia służby.

Zadanie nr 5. Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców.

Zadanie realizowane było w 2011 r. poprzez:

A. Fundusz motywacyjny dla policjantów KMP, który został utworzony w celu wsparcia „Programu monitorowania przestępczości kryminalnej w wybranych kategoriach” opracowanego w KMP Katowice jako narzędzie pomocnicze służące do osiągnięcia lepszych efektów w wykrywaniu przestępstw. Kwartalnie przyznawane były nagrody Prezydenta Miasta Katowice dla Policjantów szczególnie zaangażowanych w działania prewencyjne polegające na ograniczaniu liczby przestępstw i zwiększeniu ich wykrywalności.

B. Fundusz motywacyjny dla strażników miejskich przeznaczony był na nagrody dla funkcjonariuszy SM za ujawnianie sprawców dewastacji elewacji budynków i obiektów napisami, rysunkami i graffiti; nagrody otrzymali strażnicy mający najlepsze wyniki w zwalczaniu tych zjawisk.

Zadanie nr 6. Poprawa funkcjonowania i standardów pracy służb oraz warunków obsługi mieszkańców w placówkach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Zadanie realizowane było w 2011 r. poprzez:

•Rozbudowę i modernizację infrastruktury lokalowej służb porządkowych i ratowniczych:

- budowa nowej siedziby Straży Miejskiej przy ul. Żelaznej;
- ocieplenie garażu OSP Dąbrówka Mała;
- modernizacja poczekalni i pomieszczeń dyżurnych Komisariatu Policji II w Katowicach w kierunku stworzenia tam funkcji recepcyjnych tych placówek;

- Readaptacja pomieszczeń służbowych i ogólnie dostępnych w Komisariacie Policji VI w Katowicach poprzez: wymianę i montaż nowych drzwi wejściowych do jednostki, montaż na stanowisku dyżurnego szyby ochronnej dla policjantów, montaż instalacji oświetleniowej na dziedzińcu kamienicy przed wejściem do KP VI;

• Zakup wyposażenia usprawniającego funkcjonowanie jednostek, pracę funkcjonariuszy i obsługę mieszkańców:

- zakup 10 urządzeń pomiarowych FST Alco-sensor;
- zakup specjalistycznego samochodu z wyposażeniem do usuwania miejscowych zagrożeń dla JRG I (50/50);
- zakup samochodu dla OSP Kostuchna;
- zakup sprzętu ratowniczego - poduszki pneumatyczne;
- doposażenie strażaków PSP w sprzęt ochrony osobistej i umundurowanie;
- doposażenie jednostek OSP w umundurowanie i sprzęt ratowniczy. Zakup umundurowania bojowego; zakup sprzętu ratowniczego, zakup masek, butli, podstawowy sprzęt (węże tłoczne i ssawne) itp.;
- opłaty za media: energia elektryczna, gaz, paliwo do samochodów ratowniczych;
- zakup specjalistycznego sprzętu na wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego, agregat prądotwórczy;
- naprawa sprzętu OSP uszkodzonego w akcjach ratowniczych;
- remont pokrycia dachowego budynków KM i JRG;
- podest zabezpieczający kanał najazdowy JRG II Piotrowice;
- zakup nowego wyposażenia dla Strażnicy OSP Kostuchna po remoncie (wyposażenie pomieszczeń gospodarczych OSP);

• Motywowanie i promowanie funkcjonariuszy szczególnie aktywnych w służbie.

- nagrody uznaniowe Prezydenta Miasta dla wyróżniających się funkcjonariuszy z okazji Święta Policji;
- nagrody Prezydenta Miasta dla funkcjonariuszy OPP w Katowicach;
- fundowanie nagród Prezydenta Miasta dla strażaków PSP z okazji Święta Strażaka;
- fundowanie nagród Prezydenta Miasta dla strażaków – ochotników OSP z okazji Święta Strażaka;
- fundowanie nagród Prezydenta Miasta z okazji Dnia strażnika Miejskiego; fundowanie nagród Prezydenta Miasta dla dyspozytorów MCR w celu motywowania do właściwego wykorzystania potencjału technicznego Centrum;

• Realizację ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.).

- wypłata ekwiwalentu pieniężnego dla członków OSP za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez PSP lub miasto Katowice;

MCR

Dla poprawy przepływu informacji – o zagrożeniu życia, zdrowia i innych ważnych uzyskanych przez dyspozytora MCR – z podległymi jednostkami, utworzono wspólna sieć teleinformatyczną i łączności bezprzewodowej. Dzięki niej dyspozytor policji utrzymuje łączność informatyczną z 7 komisariatami policji, dyspozytor ratownictwa medycznego z 4 punktami wyjazdowymi karetek, dyspozytor PSP z 3 JRG. Punkty wyniesione służb są tak rozlokowane na terenie miasta, aby zespoły ratunkowe miały najkrótszą drogę dojazdu do zdarzeń, a wspólna aplikacja informatyczna, na której pracują służby umożliwia natychmiastowe umiejscowienie zdarzenia na mapie numerycznej miasta.

W razie zaniku łączności telefonicznej pomiędzy MCR a punktami wyniesionymi służb, zainstalowano łączność GPRS. W przypadku wyjazdu jednostki OSP do akcji, strażnica monitorowana jest przez system modułu komunikacyjnego GSM, który w przypadku włamania przekazuje sygnał alarmowy na stanowisko policji w MCR. Cały cykl działań i czynności realizowany w MCR jest nagrywany na nośniki elektroniczne. Większość (w sumie 70) pojazdów ratunkowych zaopatrzona jest w system lokalizacji i napadu, umożliwiający dyspozytorom orientację o statusie pojazdu ratunkowego. Od 01.01.2011 do 31.12.2011r w MCR przyjęto 324 882 zgłoszeń telefonicznych od mieszkańców Katowic, z czego podjęto 105 240 interwencji. Od dnia 01.12 2008r funkcjonuje w MCR powiadamiania przeznaczony do zgłaszania zdarzeń od osób niepełnosprawnych z terenu miasta. W bazie danych MCR zarejestrowanych jest ponad 300 osób które od grudnia 2008 r do 31 grudnia 2011 r kontaktowały się z dyspozytorami MCR – szczególnie ratownikami medycznymi ponad 750 razy..

Zadanie nr 7. Inicjowanie i koordynacja prewencyjnych programów / akcji na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Miejskie Programy Profilaktyczne realizowane są przez nauczycieli i pedagogów w ramach godzin wychowawczych w:

- szkołach podstawowych („Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”, „Kibicuję Fair Play”),
- klasach I i II gimnazjów („Bezpieczny Gimnazjalista”, „Kibicuję Fair Play”),
- zespołach szkół specjalnych (dla szkół specjalnych opracowano modyfikację programu, dostosowaną do potrzeb i możliwości intelektualnych uczniów),
- szkołach ponadgimnazjalnych („Bezpieczna młodzież”),
- przedszkolach („Z bajką bezpieczniej”, „Bezpieczny Maluch”).

Koordynatorem programu na terenie każdej szkoły był pedagog lub psycholog szkolny (w przypadku programu „Bezpieczny Maluch” koordynatorem był funkcjonariusz KMP).

Cele główne programów:

- ograniczenie przestępczości oraz zjawisk patologicznych w środowisku przedszkolnym, dzieci i młodzieży szkół podstawowych oraz gimnazjalnych na terenie miasta Katowice,
- edukacja prawna młodzieży oraz ich rodziców (kształtowanie nawyków poprawnego oraz właściwego zachowania podczas masowych imprez sportowych, popularyzacja sportu jako wskazanej formy spędzania czasu wolnego),

2. Adresaci programów „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista” w 2011 r.

II półrocze roku szkolnego 2010/2011:

- uczniowie szkół podstawowych: ok. 12 280 os.
- uczniowie szkół gimnazjalnych: ok. 7 050 os.
- uczniowie zespołów szkół specjalnych: ok. 530 os.
- rodzice / opiekunowie uczniów: ok. 19 800 os.

Ogółem liczba adresatów: ok. 39 660 os.

I półrocze roku szkolnego 2011/2012:

- uczniowie szkół podstawowych: ok. 12 200 os.
- uczniowie szkół gimnazjalnych: ok. 6 640 os.
- uczniowie zespołów szkół specjalnych: ok. 510 os.
- rodzice / opiekunowie uczniów: ok. 19 350 os.

Ogółem liczba adresatów: ok. 38 700 os.

Adresaci programu „Z bajką bezpieczniej” – liczba dzieci objętych programem – 2340 os.

Adresaci programu „Bezpieczny Maluch” – pięć wybranych katowickich przedszkoli.

Adresaci programu „Kibicuję Fair Play” – w programie brało udział 38 katowickich szkół podstawowych i gimnazjalnych.

W ramach programów profilaktycznych wykonano m.in.:

- zrealizowano cykl spektakli „**OGRÓD PELEN BAJEK**” (wystawiono 11 spektakli);
- zakup roll-up „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista”, „Bezpieczna Młodzież”, „Z bajką bezpieczniej” (4 szt.) na potrzeby ww. programów profilaktycznych;
- wydruk książeczek „Z bajką bezpieczniej”, plakatów, listów do rodziców, ulotek informacyjnych i plansz;
- zorganizowano imprezę „**Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń**” – jako podsumowanie Miejskiego Konkursu Profilaktycznego „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”. Impreza odbyła się w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w dniu 15 czerwca 2011. Podczas trwania imprezy odbył się spektakl premierowy „**OGRÓD PELEN BAJEK**”, przygotowany w ramach programu „Z bajką bezpieczniej”;
- zakupiono nagrody dla uczniów w ramach organizowanych konkursów;
- zlecono opracowanie i wydrukowano plakaty do każdego z programów profilaktycznych „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista”, „Bezpieczna Młodzież”;
- zorganizowano i przeprowadzono rozgrywki międzyszkolne **MIEJSKA LIGA SZKOLNA** wraz z imprezą finałową podsumowującą program „Kibicuję Fair Play”;
- zorganizowano konkurs plastyczny „**MÓJ BEZPIECZNY STADION**”;
- zorganizowano konkurs na najlepszą katowicką szkolną drużynę kibiców;
- zakupiono sprzęt elektroniczny na potrzeby programów: rzutnik, laptopy, nagłośnienie, aparat fotograficzny;
- zakupiono gadżety programowe: smycze, pendrive, magnesy, odbłaski, zegary, klocki lego, terminarze, odznaki, podkładki pod myszki;
- wykupiono ubezpieczenie imprez „**Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń**” oraz spektakli „**Ogród pełen bajek**”

Zadanie nr 8. Edukacja i informowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpieczeństwa i porządku prawnego.

Zadanie realizowane było w 2011 r. poprzez:

- promocję programów profilaktycznych i prewencyjnych;
 - spotkania z mieszkańcami w poszczególnych dzielnicach miasta dot. bezpieczeństwa;
 - organizację i współorganizację imprez / akcji / przedsięwzięć promujących bezpieczeństwo;
 - materiały popularyzujące bezpieczeństwo i ochronę ludności;
- Realizacja zadań WZK wpisanych do „Gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w mieście Katowice” finansowana była ze źródeł:
- budżet WZK UM na rok 2011 (wydatki bieżące) – dział 754,
 - „Programu zapobiegania przestępczości oraz bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” (przyjętego uchwałą nr VI/65/11 Rady Miasta Katowice z dnia 28 lutego 2011 r.) – dział 754 i 851,
 - środki w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011r.

Cel szczegółowy nr 3: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

Działania zrealizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok

- prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wytrzeźwień: 3 679 udzielonych porad (w tym 3511 terapeutycznych i 138 prawnych), w następujących formach:

- terapia indywidualna, grupowa, motywacyjno-edukacyjna, par i małżeństw,
- trening zachowań konstruktywnych,
- warsztaty tematyczne i spotkania informacyjno-edukacyjne.

- zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

oddział dzienny dla 32 osób uzależnionych od alkoholu ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu społecznym (kierowanych przez MOPS Katowice), realizowane przez Centrum Psychiatrii na terenie Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ul. Korczaka 2 w Katowicach - z terapii skorzystały 32 osoby (łącznie 640 osobodni terapii).

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła działania związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego:

Zespół ds. Leczenia Odwykowego działający w ramach ww. Komisji prowadzi działania na posiedzeniach we wtorki i czwartki w godz. 16.00 – 19.00 przy ul. Macieja 10,

Łącznie Zespół rozpatrzył 182 wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego, w tym:	
wnioski nadesłane przez rodziny	91
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	33
Policję	47
Prokuraturę	2
Kuratorów sądowych	3
Sąd	-
inne instytucje	6

- w wyniku przeprowadzonych rozmów **117** osób podjęło leczenie, co potwierdzały podczas kolejnych spotkań monitorujących przebieg leczenia przez przedkładanie zaświadczeń z placówek leczenia odwykowego,
- do Sądu Rejonowego skierowano **119** wnioski o zastosowanie zobowiązania do leczenia odwykowego (z tego 70 dotyczyło spraw rozpoczętych w 2011 roku., 47 w 2010r. , 2 w 2009r.).

Ponadto zaproszono **153** członków rodzin, z których na spotkanie z komisją zgłosiło się **112** osób. Ilość osób, które przyszły na spotkanie bez wcześniejszego umówienia: **123**.

- organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin

- terapia grupowa Dorosłych Dzieci Alkoholików dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym, prowadzona na terenie Duszpasterstwa Akademickiego w Zawodziu, dwie grupy terapeutyczne (**24** uczestników w dwóch grupach terapeutycznych, **184** godziny zajęć terapii grupowej),

- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Dwójka” (ul. Bpa H. Bednorza 22): **260** spotkań (w tym: 159 grup wsparcia, 45 społeczności Stowarzyszenia, 2 spotkania rodzinne, 54 imprezy integracyjne) i objęto nimi osoby, które podjęły życie w trzeźwości i potrzebują wsparcia w codziennym życiu (w zajęciach brało udział **80** stałych członków Stowarzyszenia, około **240** osób kierowanych z Centrum Psychiatrii w Katowicach przy ul. Korczaka 27 oraz około **100** osób które sporadycznie przychodziły na spotkania),
- grupa dziecięco-młodzieżowa „Młoda Dwójka” prowadzona przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” przy ul. Ks. Bpa Bednorza 22: **103** spotkania (w tym zajęcia terapeutyczne oraz integracyjno-rozwojowe), **85** uczestników (dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym).
- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Jędrus” (ul. Macieja 10): grupa samopomocowa (4 razy w miesiącu, średnio 20 uczestników), grupa wsparcia dla uzależnionych (4 razy w miesiącu, średnio 8 uczestników), zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla uzależnionych (30 godz.) i dla współuzależnionych (12 godz.), spotkania z psychologiem raz w miesiącu, udzielanie porad osobistych i telefonicznych (około 30 w miesiącu).
- dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym – w tym zwłaszcza dla dzieci i młodzieży:
 - „XX Ogólnopolski Wiosenny Zlot Rodzin Abstynenckich – Tatry 2011” (Małe Ciche, w dniach 30.04 – 05.05.2011r.) - w ramach umowy z Urzędem Miasta Katowice udział wzięło 68 mieszkańców Katowic, w tym 40 skierowanych przez MOPS. Głównym celem Zlotu jest odbudowa i umacnianie – naderwanych przez alkohol więzi rodzinnych poprzez rekreację i aktywny wypoczynek ludzi uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wraz z całymi rodzinami;
 - Warsztaty Tańca Ludowego w Koszęcinie prowadzone przez Zespół Pieśni i Tańca ŚLĄSK, zorganizowane w dniach 01.08 - 10.08.2011r. przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „Kropelka” dla 14 dzieci osieroconych, wychowujących się w Domach Dziecka lub w rodzinach zastępczych. Zadanie miało na celu rehabilitację stanu psychicznego dzieci po przeżytej traumie utraty rodziców i trudnej sytuacji emocjonalnej;
 - Zimowisko terapeutyczno - integracyjne dla rodzin z problemem alkoholowym zorganizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”, w Małym Cichym w dniach 27.12-31.12.2011r. : **18** uczestników;
 - obóz terapeutyczno-integracyjny „Piwniczna Zdrój 2011” zorganizowany przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” w dniach 9.07 - 23.07.2011r.: **45** uczestników;
 - obóz integracyjny dla młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych zorganizowany przez Wspólnotę Dobrego Pasterza Klub Młodzieżowy „Wysoki Zamek”, w Łebie w dniach 14.08. - 21.08.2011r.: **20** uczestników.
- wspieranie działalności punktów informacyjno - konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych:
 - Punkt informacyjno-konsultacyjny oraz poradnictwo z zakresu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy domowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowych dla Rodzin z Problemem Alkoholowym przy ul. ks. Bpa H. Bednorza 22:
 - 122 porady psychologiczne,

- 117 porad prawnych,
 - 494 konsultacji terapeutycznych,
 - 997 rozmów w trakcie nocnych dyżurów telefonu zaufania
- praca wśród młodzieży ubogiej i zepchniętej na margines społeczny, budowanie strefy bezpieczeństwa bez alkoholu i narkotyków oraz stwarzanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu w ramach działalności klubu młodzieżowego „**Wysoki Zamek**”, realizowana przez Wspólnotę Dobrego Pasterza (**68** stałych uczestników, **7 623** obecności we wszystkich imprezach i przedsięwzięciach).

- Świetlice Środowiskowe i grupy profilaktyczne prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie urzędu Miasta Katowice – Wydział Polityki Społecznej:

[illegible]

- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkół,
wg następujących założeń merytorycznych :

- forma zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno - informacyjnymi z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowanych w pierwszej kolejności do dzieci zaniebanych wychowawczo i mających na celu nawiązywanie współpracy z rodzicami,
- realizowane przez współpracujące ze sobą instytucje (np. szkoły, terenowe punkty pomocy społecznej, uczniowskie kluby sportowe, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne),
- koordynowane merytorycznie przez osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły w której realizowany jest program.

Programy realizowane w **52 szkołach**, w zajęciach uczestniczyło **6.819 dzieci**.

Rodzaje zajęć:	Ilość godzin
sportowe	4.054
dydaktyczno-wyrównawcze	3.616
artystyczne	3.656
terapeutyczno-pedagogiczne	2.624
imprezy integracyjne	3.010
komputerowe	1.179
inne rodzaje zajęć	2.659
Razem:	20.835

zajęcia były prowadzone przez **492** realizatorów oraz 159 wolontariuszy.

Kategorie problemów występujących u dzieci biorących udział w zajęciach:	Liczba dzieci ze zidentyfikowanym problemem
Dzieci, których rodziny korzystają z pomocy MOPS	1.698
Dzieci z rodzin o nieprawidłowej sytuacji wychowawczej	1.794
Dzieci wychowywane przez jednego rodzica	1.143
Dzieci sprawiające problemy wychowawcze	1.663
Dzieci z trudnościami w nauce	2.360
Dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, w tym zdrowotnymi	990
Dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych, placówek opiekuńczych	234
Dzieci u których nie stwierdzono powyższych problemów	2.005

Uwaga: powyższe dane z realizacji środowiskowych programów profilaktycznych powtarzają się w sprawozdaniu z Miejskiego Programu Profilaktyki Przeciwdziałania Narkomanii w 2011r. (ponieważ są realizowane równolegle w ramach tego Programu)

- prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:

- włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
- podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej,

Lp.	Nazwa organizacji	adres	Środki finansowe przyznane w ramach umowy dotacji
1	UKS TORNADO	ul. Marcinkowskiego 17	6.000,00
2	MKS MOS	ul. Paderewskiego 46 A	67.500,00
3	UKŁ SPIN	ul. Szopienicka 13 D/7	35.000,00
4	UKS KOKOCINIEC	ul. Zielona 5	12.000,00
5	UKS C.HARTWIG	ul. Krzywoustego 11	15.000,00
6	UKS KATOWICE	ul. Ordona 3D	23.000,00
7	UKS OMEGA	ul. Wojciecha 9	6.000,00
8	MKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	50.000,00
9	UKS ŹRÓDEŁKO	ul. Jana Wantuły 11	8.000,00
10	UKS KUKUŁKI	ul. Kukulek 2A	15.000,00
11	UKS OLIMPIA	ul. Lompy 17	19.710,00
12	UKS KONOPA	ul. Głowackiego 6	9.000,00

13	UKS 06 KATOWICE-POLUDNIE	ul. Boya-Żeleńskiego 26	10.500,00
14	UKS WODNIK	ul. Lepszego 2	8.000,00
15	UKS GLADIATOR	ul. Medyków 27	11.000,00
16	MUKS NAPRZÓD JANÓW	ul. Nałkowskiej 10	64.290,00
	SUMA		360.000,00

W zajęciach uczniowskich klubów sportowych brało udział około **1 700** dzieci i młodzieży.

- prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych a zwłaszcza alkoholu.

Program profilaktyczny „**Nowy Świat**” realizowany przez Fundację „Nowy Świat” przy ul. Kossutha 11: **299** godzin zajęć (w tym sportowe, gastronomiczne, taneczne, kółko fotograficzne, wycieczki konsultacje psychoterapeutyczne), **35** uczestników,

Program profilaktyczny „**Będzie inaczej!**” realizowany przez Katolicką Fundację Dzieciom przy ul. Kilińskiego 15: konsultacje indywidualne dla rodziców wychowanków i dorosłych wychowanków Świetlicy prowadzonej przez Fundację: **112** godzin zajęć dotyczących emocji i relaksacji, **56** godz. zajęć o charakterze sportowym, **43** godziny zajęć tanecznych i kulinarnych, 8 godzin spotkań w grupie wsparcia dla rodzin w których występują problemy alkoholowe (w zajęciach brało udział łącznie **50** osób),

Program „**Kształtowanie postaw społecznych i systemu wartości przez zajęcia hipoterapeutyczne**” realizowany przez Stowarzyszenie „Hipoterapia, Hipika i Środowisko” przy ul. Strumiennej 8: w zajęciach obejmujących jazdę konną, spotkania integracyjne, warsztaty i wycieczki oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną (łącznie **18** godzin) wzięło udział **12** dzieci z rodzin, w których wystąpił problem alkoholowy lub był kontakt z narkotykami,

Program „**Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka**”/„**Bezpieczny Gimnazjalista**”, realizowany przez nauczycieli i pedagogów w ramach godzin wychowawczych, adresaci programu w II półroczu roku szkolnego 2010/2011:

- **12 080** uczniów szkół podstawowych,
 - **7 050** uczniów szkół gimnazjalnych,
 - **530** uczniów zespołów szkół specjalnych,
 - **19 800** rodziców i opiekunów uczniów,
- adresaci programu w I półroczu roku szkolnego 2011/2012:

- **12 200** uczniów szkół podstawowych,
- **6 640** uczniów szkół gimnazjalnych,
- **510** uczniów zespołów szkół specjalnych,
- **19 350** rodziców i opiekunów uczniów,

Realizowana tematyka :

- I etap (październik – listopad) – tematyka dot. bezpieczeństwa w kontaktach z dorosłymi (molestowanie, znęcanie się, kradzieże, pozyskiwanie od dzieci i młodzieży informacji przez przestępców),
- II etap (grudzień – luty) – tematyka dot. przemocy rówieśniczej (bójki, pobicia, rozboje, wymuszenia, kradzieże),

- III etap (marzec – kwiecień) - tematyka dot. uzależnień (nikotyna, narkotyki, alkohol, internet),
- IV etap (maj – czerwiec) tematyka dot. bezpiecznego wypoczynku (bezpieczeństwo w trakcie wakacji w mieście, w trakcie podróży, w trakcie wypoczynku nad wodą i w górach).

Program „**Bezpieczna Młodzież**” realizowany w szkołach ponadgimnazjalnych obejmuje następujące tematy:

- Jak chronić się przed uzależnieniem?
- Chcę żyć, czyli co należy wiedzieć o depresji i zachowaniach autodestrukcyjnych.
- Cyberprzemoc – czy nas to dotyczy?
- Przemoc seksualna – czy potrafimy reagować?

Program „**Korekta**” realizowany w klasach II i III szkół ponadgimnazjalnych: zrealizowano 25 edycji (jedna edycja programu trwa 3 godziny), którymi objęto 599 uczniów, ocena w skali 1-6 przez uczestników programu to 4,99. Jest to program profilaktyczny, edukacyjny, adresowany do młodych ludzi, którzy są już po inicjacji alkoholowej i wciąż mają z nim kontakt, a w szczególności do tych, u których pojawiają się problemy z nadużywaniem alkoholu, ukazuje szeroką gamę zagrożeń związanych z używaniem alkoholu,

Program profilaktyki uzależnień „**RAMPA – Profilaktyka kreatywna młodzieży**” realizowany przez Śląską Fundację LEX CIVIS w Katowicach, na Osiedlu Witosa (zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 15.00-19.00, w soboty w godzinach 9.00-13.00, udział 88 dzieci w wieku 7-14 lat),

- organizowanie dla nauczycieli konferencji lub szkoleń dotyczących profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza alkoholu,

- szkolenie w formie warsztatów z elementami superwizji pt. „Dzieci i młodzież z FASD – standardy postępowania i terapii” przeprowadzone przez Małgorzatę Klecką z Fundacji FASTRYGA ; 6 spotkań po 8 godzin dydaktycznych, w szkoleniu wzięło udział 21 specjalistów (terapeutów, psychologów, pedagogów, wychowawców, pracowników socjalnych) z katowickich placówek opiekuńczo-wychowawczych, świetlic socjoterapeutycznych (prowadzonych przez MOPS i przez organizacje pozarządowe), Domów Dziecka, Zespołu Szkół Integracyjnych nr 1, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,

- konferencja pt. „Czy uda nam się ochronić dzieci i młodzież przed zagrożeniami współczesnego świata?” zorganizowana z okazji 10 lecia środowiskowych programów profilaktycznych, w konferencji wzięło udział 70 osób (głównie dyrektorzy i koordynatorzy ze szkół realizujących środowiskowe programy profilaktyczne), wydano publikację z wystąpieniami z konferencji oraz artykuły poświęcone doświadczeniom profilaktyki w katowickich szkołach.

- wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość,

- program pt. „**Życie bez kaca**” realizowany przez Towarzystwo Pomocy im. św Brata Alberta, którym objęto 20 osób przebywających w ogrzewalni dla osób bezdomnych,
- program „**Przeciwdziałanie żebractwu w mieście Katowice – pomagam mądrze**” prowadzony przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Oddział w Katowicach, ul. Sądowa 1: w ramach realizacji zadania zatrudnionych było dwóch streetworkerów, którzy wychodzili do mieszkańców Katowic w dni nieparzyste , po 5 godz, dziennie, co daje ok. 10 dni w miesiącu; kampania informacyjna wśród osób trudniących się żebractwem odbywała się w dni parzyste w godzinach popołudniowych i porannych, po 5 godz. dziennie; podczas całej akcji rozdano 12 000

ulotek oraz rozklejono **80** plakatów; w całym okresie trwania projektu (01.03. - 31.10.2011r.) streetworkerzy docierali średnio do **90** punktów w miesiącu oraz 3 osób podczas jednego wyjścia w teren; przeprowadzono **279** rozmów,

- spektakle profilaktyczne grupy teatralnej **„Teatr z naszego podwórka”** zorganizowanej przy Trzeźwościowym Stowarzyszeniu Kulturalno-Turystycznym: 5 spektakli realizowanych przy współpracy z MOPS podczas różnych imprez promujących trzeźwość,
- warsztaty **„Jak pomagać osobom nadużywającym alkoholu”** prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską przy ul. Warszawskiej 11: łącznie 64 godziny lekcyjne, **37** uczestników mających kontakt w swojej pracy zawodowej lub działalności społecznej z osobami uzależnionymi,
- program profilaktyki uzależnień **„RAMPA – Profilaktyka kreatywna młodzieży”** realizowany przez Śląską Fundację Obywatelską LEX CIVIS w Katowicach, na Osiedlu Witosa (zajęcia od poniedziałku do piątku w godz.15.00-19.00, w soboty w godzinach 9.00-13.00, udział **88** dzieci w wieku 7-14 lat).

- prowadzenie kampanii i festynów trzeźwościowych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, informatorów dla mieszkańców Katowic:

- realizowanie ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej **„Zachowaj Trzeźwy Umysł”** w 35 szkołach podstawowych, 22 gimnazjalnych (objęto około 7.000 uczniów) organizowanej przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych; grupa uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi zdobyła główną nagrodę w konkursie „My, Wolontariusze” ,
- realizowanie działań edukacyjno-profilaktycznych pn. **„Reaguj na przemoc”** (plakaty i ulotki o tej tematyce przekazano do MOPS, Biura Obsługi mieszkańców UM, Zespołu ds. Leczenia Odwykowego),
- udział kampanii **„Postaw na rodzinę”** (zakupione materiały edukacyjno-profilaktyczne przekazano do realizatorów Programów Centrum Aktywności Lokalnej),
- **V Trzeźwościowy Festyn Integracyjny** zorganizowany w Brynowie przez Ośrodek Profilaktyczno- Szkoleniowym przy ul. Gawronów 20 w dniu 19.06.2011r.,: **250** uczestników,
- program **„PRO-SPORT** na Witosa. Profilaktyka – Aktywność -Integracja” realizowany przez Śląską Fundację Obywatelską LEX CIVIS w Katowicach, w ramach którego na Osiedlu Witosa zrealizowano **18** pikników rekreacyjno-sportowych, **4** „Ścieżki zdrowia” aktywizujące ruchowo młodzież i dorosłych (wycieczka rowerowa, marsz nordic-walking, bieg przełajowy i udział w grze plenerowej) z których skorzystało łącznie **50** dzieci, 5 prelekcji z warsztatami o tematyce profilaktyki uzależnień, w których uczestniczyło **30** osób, **26** godzin konsultacji pedagogicznych i psychologicznych,
- dofinansowanie druku **2.600** egz. publikacji pt. „Rozwinąć skrzydła”, która poświęcona jest problemowi Dorosłych dzieci Alkoholików (książki były rozprowadzane podczas spotkań poświęconych problematyce osób dorosłych, które wychowywały się w rodzinach z problemem alkoholowym).

- wspieranie grup młodzieżowych liderów trzeźwości,

- dofinansowanie udziału **4** uczniów z katowickich szkół ponadgimnazjalnych w XII Edycji Ponadregionalnej Powiatowej Młodzieżowej Szkoły Liderów.

Działania zrealizowane w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 rok.

- wspomaganie grup terapeutycznych oraz grup wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem:

- grupa nawrotów (28 osób, 156 godziny zajęć),
- grupa informacyjno - edukacyjna (42 osoby, 54 godzin zajęć) prowadzone przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19.

- wspieranie działalności punktów informacyjno - konsultacyjnych z zakresu problemów narkotykowych:

- Punkt konsultacyjny dla młodzieży eksperymentującej lub uzależnionej od środków psychoaktywnych oraz dla rodziców i wychowawców prowadzony przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19:
 - 198 godzin konsultacji specjalistycznych (250 osób),
 - 236 godzin porad indywidualnych i rodzinnych (259 osób),
 - 198 godzin psychoterapii indywidualnej (102 osoby),
 - 75 godzin udzielania informacji (754 osoby)
- program „Obecność z, przy, obok drugiego człowieka – szerzenie profilaktyki uzależnień, pomoc osobom uzależnionym i narażonym na uzależnienie oraz ich rodzinom” prowadzony przez Wspólnotę Dobrego Pasterza przy ul. Opolskiej 9: 138 dyżurów, 14 wyjść na ulicę, 20 wizyt w więzieniu, 5 spotkań w szpitalu dla chorych na HIV/AIDS, 796 osób objętych działalnością profilaktyczną.

- prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:

- włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
- podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej,

W celu realizacji tego zadania Wydział Sportu i Turystyki przekazał dotacje następującym Uczniowskim Klubom Sportowym : w rozdziale 85153-zwalczanie narkomanii

Lp.	Nazwa organizacji	adres	Środki finansowe przyznane w ramach umowy dotacji
1	UKS SOKÓŁ 22	ul. Wolskiego 3	12.500,00
2	UKS ŻACZEK	ul. Iłakowiczówny 13	7.000,00
3	UKS SPRINT	ul. Przyjazna 7 A	22.000,00
4	MKKS GLORIA	ul. Lubiny 9	15.000,00
5	UKS DĄB 19	ul. Agnieszki 2	16.000,00

6	UKS PiK	ul. 3 Maja 42	9.000,00
7	UKS JUNG	ul. Morawa 19	26.000,00
8	UKS SOKÓŁ 43	ul. Brynicy 7	14.000,00
9	UKS CARRAMBA	ul. Tysiąclecia 68/37	10.000,00
10	UKS „SP 27“	ul. Łętowskiego 18	48.900,00
11	UKS 21 PODLESIE	ul. Malczewskiego 1	10.000,00
12	UKS SPARTAKUS	ul. Bielska 14	3.000,00
13	UKS SZOPIENICE	ul. 11-GO Listopada 13	30.000,00
14	UKS 4	ul. Trzech Stawów 10	47.000,00
15	UKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	12.000,00
16	UKS MIKRUS	ul. Karliczka 15	15.000,00
17	UKS LIDER	ul. Sportowa 29	24.000,00
18	ZUKS GKS KATOWICE	ul. Józefowska 40	24.000,00
19	UKS KARLIK	ul. Witosa 23	13.890,00
20	MUKS NAPRZÓD JANÓW	ul. Nałkowskiej 10	710
	SUMA		360.000,00

W zajęciach uczniowskich klubów sportowych brało udział około **1500** dzieci i młodzieży.

- prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych:

- Program Profilaktyczny w Dąbrówce Małej realizowany w postaci zajęć w od poniedziałku do piątku w godz. 15 – 18 dla **16** dzieci (łącznie **1 415** osobodni). Prowadzone były zajęcia podczas których dzieci z rodzin ubogich mogły bezpiecznie i twórczo spędzać czas wolny. Praca profilaktyczna koncentrowała się nad czynnikami chroniącymi przed używaniem środków psychoaktywnych.
- Program profilaktyczny „**ANIOŁY Z MURCEK**” realizowany przez Rzymsko-Katolicką Parafię Najświętszego Serca Pana Jezusa (ul. Solkiego 8): zajęcia w piątki i soboty podczas których realizowano pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, profilaktykę uzależnień (w 28 spotkaniach uczestniczyło łącznie **61** dzieci, w tym **16** z frekwencją powyżej 50%).
- Program wychowawczo – edukacyjny w formie pieszych obozów wędrownych po Jurze Krakowsko-Częstochowskiej w dniach 27.06.-01.07. oraz 08.08.12.08. 2011r., zrealizowany przez Rzymsko-Katolicką Parafię Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (ul. Radockiego 251): **12** dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym i zagrożonych

uzależnieniami.

- Program edukacyjno-profilaktyczny „**STOP dopalaczom**” w **200** jednogodzinnych zajęciach wzięło udział **5 128** uczniów (średnia z dokonanej przez nich oceny zajęć to 5,12 w skali 1 – 6) w **50** jednogodzinnych spotkaniach dla rodziców wzięło udział **1 379** osób (średnia z dokonanej przez nich oceny zajęć to 5,03 w skali 1 – 6).
- Program profilaktyczny dla podopiecznych Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Osieroconych „**KROPELKA**” (ul. Powstańców 26/2) w formie edukacji artystycznej -nauki tańca: uczestniczyło **14** dzieci.